

dolenjka, d.d.
NOVO MESTO

Posezonsko znižanje zimske konfekcije
do 40% in zimske obutve do 30%.

Obiščite naše prodajalne s
tekstilnim blagom in obutvijo!

DOLENJSKI LIST

Št. 2 (2577), leto L • Novo mesto, četrtek, 14. januarja 1999 • Cena: 210 tolarjev

ISSN 0416-2242

vaš četrtkov
prijatelj
DOLENJSKI LIST

NA BIZELJSKEM HIŠA KARITAS

BIZELJSKO - Na Bizeljskem bodo ustanovili Hišo Karitas, ki bo služila v dobrodelne namene. Priprave na potekajo v znamenju pričakovanj o uradni razglasitvi Antona Martina Slomška za blaženega. Karitasovo hišo urejajo v okviru Turističnega društva Bizeljsko, ki povezuje različne interesne sekcije in posameznike, ki si prizadevajo za turistično uveljavljanje Bizeljskega.

JUTRANJKA ŽE LETOS BREZ IZGUBE

SEVNICA - Jutranjka Sevnica izvozi več kot 80 odst. vse proizvodnje in je sredi petletnega načrta za sanacijo tovarne. Kot je za časnik Finance povedal direktor Drago Milenovič, je družba lansko leto zaključila s 40 milijoni izgube, kar je precej manj kot leto prej, ko je ustvarila še 150 milijonov izgube. Za pravkar začeto leto ne načrtujejo več izgube, ampak celo manjši dobiček. V podjetju je zdaj 760 delavcev, vendar naj bi njihovo število v kratkem zmanjšali na 620. Kot pravi direktor, imajo v tovarni dela dovolj, za boljše poslovanje pa bi potrebovali 300 milijonov tolarjev svežega kapitala.

BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o. PE NOVO MESTO

Odpri smo novo poslovalnico v Črnomlju,
na Kolodvorski ul. 4, ☎ 068/56-480
BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija), ☎ 068/342-410
BPH, Rimska cesta 11, Trebnje, ☎ 068/460-730

VSILJEN REFERENDUM

Večina glasovala proti TET 3

Le 27-odstotna udeležba na ljudskem glasovanju o financiranju gradnje nove termoelektrarne

V nedeljo smo državljani Slovenije na referendumu odločali, ali naj država iz proračuna pokrije približno četrtno vrednosti oziroma 150 milijonov mark za gradnjo tretje trboveljske termoelektrarne in ali naj bo porok za najetje za največ 275 milijonov mark kredita. Referendum je predlagalo 30 poslancev desno usmerjenih strank SKD, SDS in SLS, Slovenci pa smo se glede na le 27-odstotno udeležbo na referendumu odzvali precej mlačno, velika večina (78 odst.) pa je glasovala proti, izjema so le trije volilni okraji v volilni enoti Novo mesto (Zagorje, Hrastnik in Trbovlje), kjer je večina obkrožila za.

Pri odločanju o gradnji tretje trboveljske termoelektrarne in načinu financiranja gradnje ni šlo le za ohranjanje 2.400 delovnih mest v Zasavju in s tem kupovanje socialnega mira v knapovski regiji. S tokratnim referendumom je politika hotela prenesti odgovornost odločanja o velikem in dragem projektu na ljudstvo, ki si niti približno ne predstavlja, kaj gradnja TET 3 za državo Slovenijo pomeni, saj si o posledicah gradnje niso enotni niti dobro obveščeni, a žal tudi s politiko obremenjeni strokovnjaki. Vsiljenost referenduma, ki je imel slabo razumljeno, za mnoge celo nejasno vprašanje, je ljudstvo čutilo, zato se je nanj tudi tako odzvalo.

Vsekakor bi 350 milijonov tolarjev, kolikor naj bi stal referendum, lahko porabili koristneje. Negativni izid referenduma ne pomeni dokončnega ne za proračunsko sofinanciranje gradnje TET 3. Rok, v katerem državni zbor ne sme izglasovati zakona, ki je v nasprotju z referendumsko voljo ljudstva, je namreč le eno

PO KOLIKO SO DELNICE DANE?

NOVO MESTO - Čeprav delnice Dane z Mirne še niso na borzi, se z njimi že trguje. V nedavni pobudbi ene od borzoposredniških družb, ki smo jo prejeli na dom, ta ponuja za Danine delnice okrog 800 tolarjev za serijo B, 1100 tolarjev za serijo C in 1.200 za serijo G.

leto. Predlagatelji gradnje lahko seveda predlagajo tudi drugačno finančno konstrukcijo investicije.

V 6. volilni enoti Novo mesto, v katero spadajo tudi zasavske občine, je bila volilna udeležba največja, prav tako pa je največ volilcev, kar 35,13 odstotka, obkrožilo za, medtem ko je proti glasovalo 62,92 odst. volilcev, slaba 2 odst. glasovnic pa je bilo neveljavnih. Po posameznih volilnih okrajih 6. voline enote so bili volini

izidi naslednji: Črnomelj - Metlika (za 19,42 odst., proti 77,14 odst.), Novo mesto I (za 12,78 odst., proti 85,02 odst.), Novo mesto II (za 15,45, proti 82,14 odst.), Trebnje (za 13,42 odst., proti 84,27 odst.), Brežice (za 12,92 odst., proti 85,35 odst.), Krško (za 11,91 odst., proti 85,22 odst.), Sevnica (za 12,85 odst., proti 85,26 odst.), Laško (za 22,54 odst., proti 75,59 odst.), Hrastnik (za 80,63 odst., proti 18,24 odst.), Trbovlje (za 84,20 odst., proti 15,15 odst.), Zagorje (za 59,20 odst., proti 39,22 odst.). Volilna okraja Kočevje in Ribnica spada v volilno enoto Ljubljana - Bežigrad: Kočevje (za 26,34 odst., proti 71,18 odst.), Ribnica (za 11,84 odst., proti 85,92 odst.)

I. VIDMAR

NA VOLIŠČIH NI BILO GNEČE - Na nedeljski referendum se je odpravila le dobra petina volilnih upravičencev, kar je bilo daleč pod pričakovanji predlagateljev referenduma. Posnetek je z volišča v Kostanjevici. (Foto: T. G.)

OBNOVITVENA DELA USTAVLJENA

V Fazanu še letovanje otrok?

Delegacija RKS na pogovorih z županom dr. Tonetom Starcem o dotrajanem domu v Fazanu

NOVO MESTO - Prejšnji četrtek se je delegacija Rdečega križa Slovenije, ki jo je vodil generalni sekretar Mirko Jelenič, sestala tudi z novoizvoljenim županom dr. Tonetom Starcem. Med najbolj perečimi problemi je Jelenič navedel dotrajani počitniški dom v Fazanu.

Dom je od leta 1958 last novomeške občine, sedaj pa je del delitvene bilance. Ves čas z njim upravlja novomeško območno združenje Rdečega križa in v njem že 40 let organizira letovanje za socialno in zdravstveno ogrožene otroke z območja bivše novomeške občine. Predsednica novomeškega območnega združenja Anica Bukovec je pojasnila, da so vsa ta leta minimalno vlagali v dom, zato je potreben temeljite obnove, poleg tega bi bilo potrebno od piranske občine odkupiti tudi nekaj zemljišča, saj sodi k domu le dober meter zemlje. Novomeška občina je lani začela z obnovo, vendar na svojo pest. Na Rdečem križu, kljub temu da so dali program uporabe stavbe za celo leto, niso dobili odgovora, za kaj bo stavba namenjena. Če bi bila ob-

nova speljana po pogodbi, bi dom dobil visok standard na račun zmogljivosti, tega pa na Rdečem križu ne bi radi, zato so dela trenutno ustavljena. Sekretarka novomeškega območnega združenja Barbara Ozimek je dejala, da se jim v Fazanu splača peljati vsaj 45 otrok, ne pa manj. Če bi bil objekt obnovljen, bi otrokom lahko služil skozi celo leto, še naprej pa bi čez poletje organizirali letovanje za ogrožene otroke. Lani jih je v šestih izmenah letovalo 240. K organizaciji letovanja za socialno in zdravstveno ogrožene otroke Rdeči križ obvezuje tudi koncesija, ki jim jo je Zavod za zdravstveno zavarovanje podelil za 5 let.

LOV NA ČAROVNICE

NOVO MESTO - V sklopu abonmajskih predstav je v Domu kulture od ponedeljka do danes gostovala Drama SNG Maribor z igro pomembnega svetovnega dramatika Arthurja Millerja Lov na čarovnice v režiji Zvoneta Šedlbauerja. Predstave so bile za abonmaje A, B in izven ter za šole.

Do konca tedna bo prevladovalo suho in razmerno toplo vreme.

V Dragatušu SLS zavrnila očitke o kršitvi

Na srečanju tudi o koalicijski pogodbi z LDS

DRAGATUŠ - Pretekli petek je bilo v okviru rednih mesečnih srečanj poslanske skupine Slovenske ljudske stranke takšno srečanje v Dragatušu. Poleg 15 od 19 poslancev SLS v državnem zboru so se srečanja udeležili še predsednik državnega zbora Janez Podobnik, predsednik državnega sveta Tone Hrovat, predsednik SLS in podpredsednik vlade Marjan Podobnik, kmetijski minister Ciril Smrkolj, minister za promet in zveze Anton Bergauer, minister za ekonomske odnose in razvoj dr. Marjan Senjur ter minister za lokalno samoupravo Božo Grafenauer.

Minister Senjur in državni sekretar Rado Klančar sta predstavila predlog zakona o skladnejšem regionalnem razvoju, ki bo v kratkem tudi v drugi obravnavi v državnem zboru. Ker je v zakonu dan velik poudarek razvoju obmejnih in demografsko ogroženih območij, njegov glavni namen pa je, da zagotovi poseljenost podeželja, si v Beli krajini od njega veliko obetajo. Obravnavali so tudi zakon o pokrajini.

Ko so govorili o delu in razmerah v koaliciji, so poudarili, da LDS očita SLS kršenje koalicijske pogodbe pri glasovanju o ministru Slavku Gabru, v SLS pa ugovarjajo, da je LDS to pogodbo kršila kar petkrat.

M. B.-J.

Berite danes

stran 2:

• Diktatura pod videzom demokracije?

stran 3:

• Solidarnost močnejša od ognja

stran 6:

• 700-letnica ne bo le veselica!

stran 8:

• Mercator bi rad vzel Dolenjko

stran 10:

• Podgorškovi Temni angeli usode

stran 11:

• Vlomilce izdali ukradeni čeki

stran 14:

• Le šolska ura laških pivovarjev

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA V METLIKI

METLIKA - V petek, 15. januarja, bo ob 18. uri v Ganglovm razstavišču v metliškem gradu otvoritev fotografske razstave kolažev "Kamnita pripoved". Razstavljal bo Metličan Robert Kokol. V kulturnem programu bo nastopil MFS Ivan Navratil iz Metlike.

POLEDICA DROBILA PLOČEVINO

STARE ŽAGE - Vreme lahko voznikom v teh dneh močno zagode. To se je pokazalo tudi v torki zjutraj, predvsem v okolici Starih Žag, kjer se je okoli šeste ure zjutraj zaradi močne poledice zgodilo več nesreč, v katerih je bilo udeleženih kar 16 vozil: dva tovornjaka, dva avtobusa in 12 osebnih vozil. V nesrečah je nastala zelo velika gmotna škoda, voznik tovornjaka D. G. iz Črnomlja pa se je hudo poškodoval. Cesta je bila tri ure zaprta, eno uro pa je promet potekal enosmerno. Zato UNZ Novo mesto voznike opozarja, naj bodo še posebej previdni na izpostavljenih odsekih cest, hitrost pa naj prilagodijo voznim in vremenskim razmeram.

ČRNOGLEDA NAPOVED

Kmetijstvu grozi zlom

Slovenska kmetijska politika se kaže vse bolj zgrešena, in če bo šlo tako naprej in če ne bo korenitega zasuk, bo naše kmetijstvo po vstopu v Evropsko unijo prej ali slej doživelo zlom. Njena zgrešenost je predvsem v tem, da podcenjuje bistveno pomanjkljivost slovenskega kmetijstva, to pa je njegova nekonkurenčnost, ki izvira iz razdrobljenosti zemljišč in majhnosti kmetij, nesposobnih za svobodno tržno tekmovanje. V zadnjem desetletju na tem področju ne le da ni bilo tako rekoč ničesar narejenega, agrarna struktura se je celo poslabšala, nemalo po zaslugi kratkoročnih političnih interesov. Dnevna politika v želji po volilnih glasovih raje seje iluzije, kot pa da bi podprla korenite in za marsikoga hkrati boleče dolgoročne ukrepe, na katerih nujnost agrarna ekonomija že dolgo opozarja, a pri tem ostaja bolj ali manj preslišana. Slovenska ljudska stranka, ki ima zdaj v rokah kmetijsko politiko, in SKD, ki jo je imela prej, ne bosta mogli ubežati odgovornosti za to, kar se bo zgodilo.

Naj spomnimo samo, kako v prazno so izzvenela dobronamerna opozorila (tudi našega lista) ob sprejemanju zakonodaje o lastninjenju, denacionalizaciji in famoznem zemljiškem skladu, da bomo z vračanjem zemljišč v naravi začeli uničevati težko ustvarjene konkurenčne velike kmetijske obrate. Take napake v vzhodnoevropskih tranzicijskih državah niso naredili, ugotavlja tudi dr. Anton Tajnšek z Biotehniške fakultete v Ljubljani, ki je v odmevnem članku "Povsod samo še koruza" (Delo, 9. januarja) zapisal: "Ni dvoma, da je bil zakon zasnovan na napačnih izhodiščih. S takim načinom privatizacije se rušijo zaokroženi kompleksi, drobi se še tista zemlja, ki ji je bilo zadnja desetletja prizaneseno. Izgublja se funkcionalnost preostalih razbitih zemljišč in vse več njih ostaja neposejanih..."

MARIAN LEGAN

OBISK DELEGACIJE RKS - Minuli četrtek je delegacija RKS na čelu z generalnim sekretarjem Mirkom Jeleničem obiskala tudi novomeško občino. V pogovoru z županom dr. Tonetom Starcem so ga med drugim prosili tudi za pomoč pri koordinaciji z ostalimi občinami, saj je sedež OZRK Novo mesto, ki je eno najbolj aktivnih in za zgled ostalim v Sloveniji, v njihovi občini. (Foto: J. D.)

CITROËN

več v notranjosti časopisa

SAXOMANI
so ljudje, ki ljubijo saxo

Ogroženo slovenstvo?

Slovenija se po eni strani povezuje in nekako staplja z Evropo v gospodarskem pogledu, po drugi strani vstopa v evropski miselni svet. Ali bomo ob vstopanju v to mednarodno navezo Slovenci ohranili svoje narodne posebnosti? Nedavno sta sosedji Slovencev dregnili v žlahtnost lipicancev in s tem sprožili nov val debat o tem, da so ogrožene nekatere slovenske posebnosti. Vsekakor Evropa prihaja v slovenski vsakdan kaj različno, na primer enkrat v podobi monopolnih dobaviteljev dragih avtomobilov, drugič preko konjskih hrbtov. In to katera Evropa?! Malce smo lahko verni pri teh rečeh. Ne priznamo, da Evropa našega hrepenenja zlahka pozabi na svoje lepo vedenje, če ima ona od tega koristi, in da je zastavljene cilje pripravljena doseči tudi na škodo drugih. Slovenija je preveč prepričana, da dobiva s povezovanjem z Evropo zgolj žlahtne darove visoke evropske kulturne dediščine. In premalo računa s tem, da nam evropski duhovni prostor, ki se mu pridružujemo, zagotavlja tudi vsaj kanček strahu pred tuji, vsaj nekaj protislovenstva in kar dosti novodobnega fašizma v vseh njegovih prefinjenih odtenkih. Je mar Evropa sedanjosti in prihodnosti tista zdrava duhovna hrbtnica, ki lahko zagotovi zdravo rast udom, tako ali drugače pripetim nanjo? O Evropi in slovenstvu govori tokratna anketa Dolenjskega lista.

BARBARA ŠEŠET, delavka v Indosu, industriji transportnih in hidravličnih strojev v Ivančni Gorici: "Vse lepo in prav, da gremo počasi v Evropo, kot pravijo, toda le, če bomo Slovenci znali ohraniti svojo identiteto in svojstvenost. Bojim se, da bo to problem, saj tudi naša zgodovina kaže, da se na tak način žal nimamo preveč radi. Moramo se bolj ceniti."

SILVO ERNESTL iz Loke pri Zidanem Mostu: "Vse kaže, da bo Slovenija težko ohranila svoje značilnosti zdaj, ko gremo v Evropo. Ne vem, če je to preveč dobro za nas. Slovenci bi morali bolj gledati nase. Še posebej bi morala za to poskrbeti naša vlada, ker nihče drug ne bo - vsaka država bo gledala svoje koristi. Če se ne bomo znali postaviti zase, ne bo veliko ostalo."

MIRKO KAMBIČ, ključavničar iz Lokvice pri Metliki: "Slovenci bi morali za vekomaj ohraniti svojo identiteto, tako svoj jezik, običaje, kulturo, zgodovino, znamenitosti. Ne bi smeli dovoliti, da nas preplavi evropski val. To bo velika preizkušnja. Morali bomo biti trdni in odločni. Doslej so bili naši politiki preveč popustljivi. Očitno bo potrebno odločneje udariti po mizi."

STEFAN PAŠIČ, avtomehaničar v Semiču: "Slovenija bi morala ohraniti svoje značilnosti, saj različenost med narodi bogati ljudi. Morali bomo paziti, da nas ne bo Evropa pogoltnila, saj iz nekaterih držav že stegujejo roke po nas. Lep primer so lipicanci. Ne gre zgolj za to, da Slovenci ohranimo svojo identiteto, ampak ne bi smeli prepustiti v tuje roke tudi naše lastnine."

LUKA ŽVEGLJČ, dijak brežiške gimnazije: "Slovenstvo ni ogroženo, ali bomo ostali, je odvisno od nas samih. V nekaterih pogledih moramo sprejeti kulturo drugih evropskih okolij. Popolnoma Slovenci ne bomo izginili. Slovenska knjižna produkcija, naš jezik in druge značilnosti so dovolj močne, da se lahko ohranimo. To z lipicanci je zaskrbljujoč dogodek."

FRANC ZALOKAR, upokojenec z Ardrege pri Raki: "Malo za šalo bi rekel, da se ne menim za to, kaj bo, če gremo v Evropo, saj znam nemško. Slovenska kultura in umetnost sta dovolj močni, da se Slovenija postavi z njima. Malo nas je, to je problem. Žal pri nas vrtijo v glavnem tujo glasbo. Na televiziji so tuji filmi s polno nasilja. To je negativno za Slovence. Slovenci niso tako nasilni."

TONE BUČAR, učitelj matematike iz Šentjerneja: "Slovenci bomo težko ohranili svojo identiteto, če se zanj ne bomo bolj postavili. Tudi pri lipicancih, ki so del naše bogate naravne in kulturne dediščine, bi morali odločneje nastopati. Kajti najprej bi se morali vprašati, kaj bomo s predanostjo Evropi pridobili in kaj nam to pomaga, če ne bomo več Slovenci."

ALBIN SVETE, upokojenec iz Kočevja: "Kobilarna in konji so slovenski in tako mora tudi ostati. Da bi nam vzeli lipicance, je namreč za Slovence enako, kot bi nam vzeli Triglav. Denar za obnovo kobilarne, zagotovitev, možnosti za razvoj turizma in trženje tistega, kar imamo, naj zagotovi država. Slovenci lahko ohranimo identiteto, vendar moramo biti enotnejši."

TANJA HENIGMAN, upravni tehnik iz Rakitnice: "Kobilarna Lipica je slovenska in lipicanci so naši konji, zato nikakor ni prav, da bi to prešlo v roke tujcev. V Sloveniji bi morali storiti prav vse, da bi to preprečili, in mislim, da smo sposobni to narediti. Slovenci lahko ohranimo svojo narodno identiteto, vendar moramo biti enotnejši."

V Podpreski leto dni žejne vodili čez vodo

Stečaj končno rešitev?

PODPRESKA - Pravkar poteka leto dni, odkar se je v lesnopredelovalnem obratu LIP Podpreska, katerega lastnik je LIK Kočevje, najemnik pa je bil Darko Ukmar, začela agonija, ki so jo povzročile neizplačane plače, razna nadomestila in regres in seveda vsem znani ne-perspektivni program. V začetku aprila so se zatekli k stavki, ki jo je vodil sindikat Neodvisnost z g. Kržišnikom na čelu. Takrat najbrž ni nihče niti v sanjah pomišljal, da bo tako stanje trajalo več kot leto dni, to pa še vedno ni končano, pa tudi konec ni nepredvidljiv.

Vse spremljajočih dogodkov in obljub ne kaže ponavljati. Dejstvo je, da so vsi vpleteni igrali razne igrice na plečih brezpravnih delavcev, te pa so z obljubami, včasih že za popolnega laika smešne, žejne vodili preko vode. Strokovni kader in tisti, ki so imeli kakšno možnost zaposlitve drugje, so kaj hitro zapustili potapljačo se barko, ostali, teh je bilo nekaj čez 20, pa je preteklo leto preživelo z eno samo plačo, nekaj paketi RK, z enkratno pomočjo sindikata in Zavoda za socialno delo.

Sredi decembra se je sodišče vsaj na videz usmilielo teh zapostavljenih ljudi in sprejelo sklep o stečaju, medtem ko se je skoraj vse leto ukvarjalo z zahtevki in predlogi najemnika Ukmarja, ki je vztrajal pri prisilni poravnavi, ki pa ni bila sprejemljiva za nikogar in še najmanj za delavce, ki so v stavkovnih zahtevah na prvo mesto postavljali stečaj.

Ta trenutek je v podjetju že narejena inventura, nihče pa točne ne ve, kaj je last Ukmarja in kaj LIK-a in kaj bo šlo dejansko v stečajno maso. Zato smo povprašali tehničnega direktorja g. Kobeta, ki pravi: "Najemno razmerje z Ukmarjem smo že davno prekinili. Čigava je ta ali ona stvar v obratu, bo ugotovil stečajnik. Menim, da je edina rešitev prodaja obrata, in to bomo tudi storili."

O ceni direktor ni želel govoriti. O tem delavci niti ne razmišljajo. So pa na sodišče naslovili prošnjo, naj zadevo obravnava prednostno. Zavedajo se, da bo postopek dolg.

A. KOŠMERL

JAKČEV DOM ZAPRT

NOVO MESTO - Vse obiskovalce Dolenjskega muzeja obveščamo, da bo Jakčev dom zaradi priprav na razstavo, ki jo v muzeju pripravljamo bo 100-letnici rojstva Božidarja Jakca, od 18. januarja do 5. marca 1999 zaprt.

Uprava muzeja

Pakete s hrano bodo delili vsak mesec

OZRK Novo mesto je decembra razdelilo 650 prehrabnih paketov najbolj ogroženim

NOVO MESTO - Novomeško območno združenje Rdečega križa se zaveda vse večje revščine, zato vsako leto decembra socialno najbolj ogroženim družinam in posameznikom razdeli pakete s hrano in praškom. Do spiska ljudi, ki najbolj potrebujejo pomoč, pridejo s pomočjo socialnih delavcev, aktivistov Rdečega križa in svetovalnih delavcev naolah.

"Decembra smo razdelili 650 paketov z osnovnimi živili in praškom. 500 paketov je prispeval republiški Rdeči križ iz akcije Nikoli sami, 150 paketov pa je prispevalo še naše območno združenje," je povedala sekretarka OZRK Novo mesta Barbara Ozimek. Teh paketov so bili ljudje še posebej veseli zaradi praznikov. V nekaterih krajevnih organizacijah, teh je poslej v šestih občinah na območju nekdanje novomeške občine 35, pa so tistim, ki niso mogli poravnati položnic, razdelili tudi nekaj denarja, ponekod pa so zbirali tudi sladkarije in z njimi obdarili socialno ogrožene otroke.

"Ker se pri nas oglašuje vse več ljudi, ki potrebujejo pomoč, saj jim denar, ki jim ga daje država, ne zadošča za njihovo preživetje, smo s 1. januarjem letos ukinili sklad za drage medicinske instrumente in ustanovili sklad za ljudi v stiski," je povedala Ozimekova. Vanj bodo lah-

• Decembra je novomeški OZRK pozval vse dolenjske šole, naj se vključijo v akcijo zbiranja sladkarij in denarnih prispevkov za poplavljenec v krajih na območju RK Laško, kjer je voda jeseni zalila 190 stanovanjskih objektov in ogrozila 540 ljudi, takoj pa so morali izseliti 58 družin. Med ogroženimi so bili namreč tudi otroci. V akcijo so se vključile vse šole razne OŠ Center in OŠ Šmarjeta. V naslednjih dneh pa bodo po KO RK zbirali še ozimnico in denarne prispevke in proti koncu januarja vse skupaj predali OZRK Laško.

ko ljudje prispevali denar tako kot v dosedanj sklad. Kajti v letošnjem letu so si na novomeškem Rdečem križu sklenili, da bodo najbolj ogrožene družine in posameznike redno mesečno oskrbovali s paketi s hrano in praškom. Ocenjujejo, da

bodo na mesec potrebovali okrog 300 paketov, vrednih od 4 do 5 tisočakov, zato bodo na leto zanj morali zbrati 18 milijonov tolarjev.

Decembra so obiskali in skromno obdarili 4770 starejših od 70 let, poleg njih pa so obiskali in obdarili še okrog 150 bolnih in invalidov. Lani prvič so obdarili tudi 10 nad 70 let starih Romov in 14 beguncev v zbirnem centru v dijaškem domu v Šmihelu.

J. DORNIŽ

POGAJANJA SO NUJNA

Ogorčeni nad zahtevo po dvigu poslanskih plač

Območni odbor SKEI Bele krajine zahteva, da se prične pogajanja o povišanju plač v industriji

Na seji območnega odbora sindikata kovinske in elektroindustrije Bele krajine smo natančno preučili sprejete sklepe izredne konference SKEI, ki je bila v Velenju novembra lani. Območni odbor ugotavlja, da se s strani delodajalcev ni začela še nobena aktivnost, ki bi pomenila nadaljevanje začetih razprav o problematiki plačne politike v kovinski in elektroindustriji za letošnje leto. Zato zahtevamo, da oba pogajalska partnerja takoj predstavita svoja izhodišča za pogajanja o tarifnem delu sedaj veljavne panožne kolektivne pogodbe.

V Beli krajini ugotavljamo, da standard zaposlenih iz meseca v mesec pada. Na osnovi stagnacije plač, ki se niso spremenile že celo leto, smo vsak dan deležni večjega pritiska našega članstva in ostalih zaposlenih, ki zahtevajo takojšnje

povišanje plač, saj veliko delavcev za svoje delo prejema 44 tisočakov plače. Ogorčeni smo nad zahtevo po dvigu poslanskih plač, ki je po našem mnenju neupravičena. Predlog poslancev pomeni povišanje njihovih plač za več kot celo kovinarsko plačo. Ob takšnem poslanškem zahtevku se nam zdi naša zahteva po povišanju izhodiščnih plač za 10 tisoč tolarjev več kot poštena in nujna.

Od vodstva SKEI Slovenije zahtevamo, da doseže pričetek pogajanj najkasneje do 15. januarja. Naše odzivanje v Beli krajini bo odvisno od poteka uredniševanja naših zahtev. Pričakujemo takojšnji dialog delodajalcev in sindikatov. Še enkrat poudarjamo, da podpiramo vsa stališča SKEI Slovenije.

JURIJ KOBE
predsednik SKEI Bele krajine

VEČINSKI VOLILNI SISTEM?

Diktatura pod videzom demokracije?

Po razsodbi ustavnega sodišča je Slovenija pred težko razrešljivo dilemo

Šele sedaj se kaže, kako pomemben dan je bila nedelja, 8. decembra 1996, za slovensko politično življenje. Tega dne je bil, kot je znano, referendum o volilnem sistemu, na katerem po razlagi republiške volilne komisije ni zmagal noben izmed treh predlogov. Zadeva se je korenito zasukala, ko je po dveh letih ustavno sodišče neprichkovano razsodilo, da je zmagal predlog ustavnega sodišča stranke Slovenije o večinskem volilnem sistemu, četudi ni dobil zahtevane večine volilnih glasov, temveč le 44,5 odst. Ustavno sodišče je ob tem

tudi naložilo državnemu zboru, naj v razumnem roku prilagodi volilno zakonodajo, kar pomeni, da bi na prihodnjih parlamentarnih volitvah volili poslance že po večinskem volilnem sistemu.

Odločitev ustavnega sodišča je vzvalovila slovensko politično javnost, zlasti pa manjše stranke, ki bodo v večinskem volilnem sistemu, ki bo oblikoval le dva politična bloka, zagotovo izginile s slovenskega političnega prizorišča. Tudi tisti, ki nimajo strankarskih računov, opozarjajo, da se bo v primeru uvedbe večinskega volilnega sistema zma-

njšala stopnja demokratičnosti družbe. Prav zavoljo tega v svetu skorajda ni države, bolj rečeno moderne demokracije, ki bi se posluževala čistega (nemodificiranega) večinskega volilnega sistema.

Tako piše pisatelj Vladimir Kavčič v Svobodni misli, bi se z uvedbo večinskega sistema demokratičnost oblasti še bistveno zmanjšala. Absolutno oblast bi si pridobila ista stranka, ki bi zmagala na volitvah ne glede na to, koliko volilcev se bo udeležilo volitev. Lahko bi zavladala stranka, za katero bi glasovala manj kot četrtina volilcev. Ta manjšina bi lahko obvladovala vse tri veje oblasti. Ali bi to še bila vladavina ljudstva? Bi to bilo še v skladu z ustavnim določilom, da oblast pripada ljudstvu? V resnici bi to bila že oblast manjšine nad večino, čeprav še vedno pod videzom demokracije. Dejansko bi to bila že diktatura. Če ne bomo odločni, se bo zgodilo prav to, opozarja Kavčič.

Sašo Dravinec piše v Primorskih novicah, da gre za simultanko. Na prvi plošči se bo igralo za volilni sistem, za katerega razen odločbe ustavnega sodišča ni praktičnih zagotovil, da bo res uveljavljen. Poslanci namreč glasujejo po svoji vesti, torej lahko tudi v nasprotju z zahtevo ustavnega sodišča. Tehten je tudi zadržek o zastarelosti čistega večinskega volilnega sistema, v katerem utede en politični blok s 60 odstotki glasov dobi vse poslanske mandate. Na tretji plošči se bo igrala igra, v kateri bodo morale stranke najti do te mere svoj prepoznavni profil, da bodo njihovi ljudje ne le simpatični, ampak tudi izvoljivi v neposrednem soočenju "moža na moža".

Parlamentarno demokracijo na Slovenskem čakajo torej še hude preizkušnje, saj vse kaže, da je v majhni državi, "kjer se vsi poznajo", mnogo težje vladati kot v veliki.

M. LEGAN

ZDRUŽENJE SLOVENSKEGA ČASTNIŠTVA V DRAŽGOŠAH - 42. pohoda "Po stezah partizanske Jelovice" se je udeležila tudi velika skupina članov Zdrženja slovenskih častnikov z novomeškega področja. Člani ZSC z družinami so pot od Kroke do spomenika v Dražgošah prehodili v izredno lepem vremenu. Takšna in podobna srečanja oz. druženja so načrtovana v letnem programu dela o ZSC, ki po novem pokriva šest občin. (Foto: Daniel Dukič)

VIŠJI STANDARD KOT V EVROPI

Pet zvezdic za Hotel grad Otočec

Vsi hoteli Krke Zdravilišč dobili 4 zvezdice, otoški grad pa celo pet

NOVO MESTO - Pred nedavnim je ministrstvo za malo gospodarstvo in turizem objavilo pravilnik o merilih in načinu kategorizacije nastanitvenih objektov in marin. Po tem pravilniku marajo vsi, ki se ukvarjajo z nastanitvijo turistov in drugih gostov, zadostiti določenim merilom; pravilnik pa določa norme, po katerih nastanitveni objekti, dobijo posamezno kategorijo, izraženo v zvezdicah. Pri hotelih je razpon od 1 do 5 zvezdic. Lastnik oz. upravitelj nastanitvenega objekta mora pri svoji upravni enoti prijavi, za katero kategorijo se poteguje, upravna enota pa svojo odločbo o tem izda na podlagi mnenja pooblaščenega ocenjevalca.

"V družbi Krka Zdravilišča smo se na to kategorizacijo resno pripravljali dalj časa," je povedala Jana Kovačič, vodja službe za kakovost v tej družbi. "V ta sklop sodi tudi obnova hotelov v zdraviliščih Dolenjske in Šmarješke Toplice pa tudi popolna prenova zdraviliškega hotela v Strunjanu, ki poteka prav sedaj." Vsi hoteli Krke Zdravilišč na Dolenjskem že imajo odločbo upravne enote o pridobitvi štirih zvezdic. V Sloveniji je 17 zdravilišč z najmanj 35 hoteli in noben nima več kot 4 zvezdice. Tako imajo to, drugo najvišjo možno kategorijo hoteli Krka in Šmarjeta v Šmarjeških Toplicah, Vital in Kristal v Dolenjskih Toplicah ter Šport hotel na Otočcu. Hotel Grad Otočec pa se poleg portoroškega hotela Metropol edini v Sloveniji do sedaj ponaša s petimi zvezdicami. "Po končani obnovi hotela v začetku pomladi v našem zdravilišču v Strunjanu bo, smo prepričani, tudi ta hotel dobil kategorijo štirih zvezdic," pravi Kovačičeva.

Vseh točk pravilnika, ki določa, kaj vse je potrebno za pridobitev štirih zvezdic, je kar 40, od tega pa ima samo tista, ki se nanaša na hotelske sobe, celih 27 zahtev, tista, ki se nanaša na kopalnice, pa 21; ena od njih predpisuje, da mora imeti kopalnica v hotelu s 4 zvezdicami 3 brisače na osebo in še posebno talno brisačo. Pravilnik natančno predpisuje tudi, kaj vse mora imeti gost na voljo pri samopostrežnem zajtrku.

Kot rečeno, je dobil otoški grad 5 zvezdic, kar pomeni najvišjo pohodo od dvora do sv. Petra.

POHOD OD DVORA DO SV. PETRA

NOVO MESTO - Planinska skupina Krka vabi v nedeljo, 17. januarja, na pot od Dvora do Sv. Petra. Izpred Krke v Ločni bodo odšli ob sedmih zjutraj, vrnilo pa se bodo popoldan. Prijave in 500 tolarjev za prevoz zbirajo v Oddihu tel.: 312 537 do četrta, 14. januarja. Vodila bosta Tomaž Gregorčič in Uroš Jančič.

POMOČ POGORELCEM

Solidarnost močnejša od ognja

Pri Gorjančevih na Tolstem Vrhju je 12. decembra sredi dneva zagorela hiša - Domačih ni bilo doma, požar pa je prva opazila sosed - S pomočjo ljudi hiša spet pod streho

TOLSTI VRH - Star pregovor pravi, da v nesreči spoznaš prijatelja in Gorjančevi s Tolstega Vrhja bi mu prav gotovo pritrdili. Pred dobrim mesecem, 12. decembra, okrog poldneva, ko jih ni bilo doma, se je iz njihove hiše začel valiti dim, potem pa so jo zajeli še ognjeni zublji. Požar je prva opazila sosed, ki je poklicala pomoč, prihiteli so gasilci iz Ostroga, Maharovca, Šentjerneja, Orehovice in Novega mesta.

Ko so se Gorjančevi ob pol treh vrnili domov, so ogenj že pogasili. Trenutki, ko so pred sabo zagledali pogorišče, so bili za Gorjančeve mammo Martino, sina Toneta in njegovo ženo Natašo najhujši, saj bi bili skoraj ob dom. Gasilec je uspešno požar pogasiti, tako da je zgorela le streha in podstrešje. Ko je bilo Gorjančevim najtežje, so jim priskočili na pomoč mnogi dobri ljudje. Človeška solidarnost tudi v današnjih časih še ni zamrla.

Usodno soboto so Gorjančevi bili na kolinah v Brusnicah, Nataša je bila v službi, njen 14-mesečni sin Benjamin pa je bil v varstvu pri Tonetovemu bratu v Novem mestu. "Ko sem šel po ženo v službo, sem na Ratežu srečal novomeške gasilce, šele pri bratu pa sem zvedel, kaj se je zgodilo," je povedal Tone. Ko so se ob pol treh pripeljali domov, so gasilci in okoliški ljudje ogenj že pogasili. Zgorela je stre-

telsko kategorijo pri nas. Grad je spomeniško zaščiten objekt, ima luksuzne sobe in apartmaje, vrhunsko kulinarčno ponudbo, edinstven ambient. Tu gostijo tudi najzahtevnejše goste državnega protokola, prirejajo kulturne večere itd.

"Za dobro počutje naših gostov smo uvedli še druge novosti," pravi Kovačičeva. "V skladu s standardom ISO 9001, ki smo ga pridobili za vse naše dejavnosti, tako hotelirsko, gostinsko kot zdraviliško, sistematično izboljšujemo naše storitve, naj gre za

Jana Kovačič

PRIDOBIVANJE MLADIH KRVODAJALCEV

NOVO MESTO - Minuli petek je novomeško območno združenje Rdečega križa na novomeškem srednješolskem centru organiziralo predavanje o krvodajalstvu za četrte letnike srednje zdravstvene in farmaceutске usmeritve. Na predavanju so srednješolci, ki že lahko darujejo kri, seznanili s pomenom krvodajalstva in se dogovorili za krvodajalsko akcijo, ki bo v marcu na oddelku za transfuziologijo krvi v novomeški bolnišnici. Predaval je Damjan Slabe, profesor zdravstvene vzgoje in strokovni sodelavec na področju krvodajalstva pri Rdečem križu Slovenije.

sugestije naših gostov, predloge zaposlenih, ki jih tudi nagradjuje, ali za izboljšave na področju priprave zdrave hrane, naj bo z uvedbo novih tehnologij ali šole priprave hrane za goste."

Slovenski hoteli se po novi kategorizaciji lahko mirno primerjajo s tistimi v zahodnoevropskih deželah. Še več, poznavalci trdijo, da naši hoteli z enakim številom zvezdic nudijo precej več kot tisti v večini evropskih držav, in to za nižjo ceno. Vsekakor drži, da so Krkina zdravilišča najbolj zasedena v Sloveniji, v povprečju preko 80-odst. skozi celo leto, zadovoljstvo njihovih gostov s hotelskimi, gostinskimi in zdravstvenimi uslugami pa je po anketah več kot 90-odst. Več kot polovica gostov Krkinih zdravilišč je stalnih, njihova zdravilišča pa so stalno med najlepše urejenimi. A. BARTEJ

Delitvena bilanca kot vroč kostanj

Župani šestih občin o delitvi svoje dni skupnega premoženja

NOVO MESTO - Na srečanju županov z območja nekdanje novomeške občine - v torek ga je sklical novomeški župan dr. Tone Starc - je beseda tekla o delitvi premoženja te nekdanje občine med šest sedanjih, ki so nastale na tem območju. Medtem ko delitev premoženja med sedanjo Mestno občino Novo mesto ter na novo nastali občini Žužemberk, Dolenjske Toplice in Mirna Peč naj ne bi bila sporna, pa je drugače pri delitvi med prejšnjo mestno občino in občinama Šentjernej in Škocjan.

Po novem delitev občinskega premoženja med na novo nastali občini res urejajo kriteriji, ki so jih sprejeli na državnih ravni. Po teh se to premoženje deli v glavnem po dveh načelih: teritorialnem, ki določa, da so nepremičnine na območju posamezne nove občine tudi last te, drugi kriterij pa je število prebivalcev, ki je odločilno pri delitvi drugega

MIHA AVSEC PRAZNOVAL 90 LET - 6. januarja, na dan sv. treh kraljev, je Miha Avsec (tretji z leve), ki sedaj živi pri sinu Viktorju v Brezovem logu praznoval 90. rojstni dan. Rodil se je v družini s sedmimi otroki na Malem Slatniku, pred drugo svetovno vojno pa se je priženil v Vinico pri Šmarjeti, kjer je živel do leta 1984. Med vojno je bil aktivist oz. predsednik rajonskega odbora OF v podokrožju Šmarjeta, bil je tudi odposlanec na Kočevskem zboru oktobra leta 1943, po vojni pa predsednik krajevnega ljudskega odbora OF Šmarjeta. Ob visokem jubileju so mu čestitali: nečak Franc Avsec v imenu KO ŽB Mali Slatnik, Mimi Vovk, dolgoletna tajnica KO ŽB Bršljin, in Ludvik Golob, predsednik novomeškega območnega odbora Zveze združenj borcev NOB, ki mu je ob tej priložnosti izročil posebno listino zahvale. Za častitljivo visoko jubilej pa mu je čestital tudi novomeški župan dr. Anton Starc. (Foto: J. Dornič)

premoženja. Upošteva ta dva kriterija bi bilo premoženje med novimi štirimi občinami lahko hitro razdeljeno. Dokler te ne vzpostavijo organov in institucij za svoje samostojno delovanje, bo financiranje pa tudi druge zadeve, ki jih nove občine še ne morejo opravljati same, potekalo preko Mestne občine Novo mesto, kjer so prav za te namene odprli poseben račun. Ta kadrovska močna občina je dolžna novim občinam pomagati tudi pri drugih zadevah, pa tudi sicer je na torkovem srečanju dr. Tone Starc vsestransko pomoč ponudil tudi zato, da bi obdržali in okrepili dobre sosedske odnose in tvorno sodelovanje, za kar se zavzema tudi načelnik Uprave enote Novo mesto inž. Jože Preskar.

Težje pa bo z delitvijo premoženja med prejšnjo Mestno občino Novo mesto ter občinama Šentjernej in Škocjan. Te zapletene in s številnimi nespornostmi, predsodki in zamerami obremenjene zadeve niso mogli, znali in hoteli rešiti v zadnjih štirih letih.

Po novem naj bi isti kriteriji kot za nove veljali tudi za delitev premoženja med prejšnjimi tremi občinami. A je že torkovo srečanje pokazalo, da tu ne bo šlo gladko. Stare hipoteke so

pretežke. Tudi razumevanje postavljenih kriterijev je povsem različno. Tako si škocjanski župan Povšič te kriterije razlaga tako, da škocjanska občina sicer ne bo solastnik nepremičnin, ki ležijo v novomeški občini (in obratno), naj pa bi zanje dobila denarno odškodnino po kriteriju števila prebivalstva. Skratka - Povšič ne odstopa od zahtev, da njegovi občini pripadajo nekdanje skupne nepremičnine v sedanji škocjanski občini in še kakšnih 150 milijonov tolarjev na račun deleža prebivalcev škocjanske občine v nekdanji skupni novomeški.

Kakor koli že, iz Ljubljane določajo, da bi morala biti delitvena bilanca opravljena do

• Novomeški, šentjernejski in škocjanski župani bodo ta vroči kostanj po rokah valjali spet proti koncu meseca.

konca marca. Župani novih občin Žužemberk, Dolenjske Toplice in Mirna Peč si želijo, da bi se to res izšlo, novomeški župan optimistično upa, da bi bilo to možno izpeljati, šentjernejski je bil v torek glede tega previdno tiho, škocjanski pa je izjavil, da bi bil zadovoljen, če bi to opravili v letošnjem letu.

A. BARTEJ

NOVA STREHA - Že teden dni po požaru je Gorjančeva hiša spet dobila streho. V tako kratkem času jim jo je uspelo postaviti s pomočjo številnih dobrih ljudi.

zato nam vodo dovažajo, in kadar je bilo sneženo in ledeno, je bilo precej težav," pove Tone.

Po požaru je moral Tone najprej dobiti les, kar je bilo v tem času precej težko, na koncu so mu ga sproti žagali na žagi v Rumanji vasi. Za kritino se je obrnil na Bramac v Dobruški vasi, kjer je opeko takoj dobil, dali pa so mu še velik popust. Tonetov prijatelj tesar se mu je takoj ponudil, da mu bo pomagal postaviti novo streho. V soboto so pogoreli, v sredo so se začeli postavljati ostrešje, v soboto, teden dni po požaru, pa je bila na hiši že nova streha. "Čeprav so bili vmes tudi delovni dnevi, je bilo vseskozi pri delu polno ljudi, ki so pomagali, da je bila streha prej gotova, naen-

• Gorjančevi s Tolstega Vrhja 14 se lepo zahvaljujejo vsem, ki so nam ali nam še bodo pomagali po požaru. Še posebej se zahvaljujejo gasilec, sosedom, prijateljem in sorodnikom. Družina Gorjanc

krat jih je delalo tudi po 30," je povedal Tone. K sreči sta imela Tone in Nataša prihranjenega nekaj denarja - nameravala sta zamenjati avto - precej pa so zbrali vaščani, prijatelji, znanci in drugi dobri ljudje. Pomagal jim je tudi Rdeči križ, predsednik KO RK Orehovica Jože Zagorc, ki dela v novomeškem Novotermu, je priskrbel vso potrebno strešno izolacijo. JOŽICA DORNIČ

GORJANČEVI - Drugo decembrsko soboto, ko Gorjančevih ni bilo doma, je njihova hiša zagorela. K sreči je požar opazila sosed in poklicala na pomoč gasilce. Gorjančevi: mama Martina, sin Tone in njegova žena Nataša se ljudem za vso pomoč iskreno zahvaljujejo.

Ena gospa je rekla, da tako kot včasih samomorilcev niso dovolili pokopavati v posvečeno zemljo, danes znotraj Revozove ograje ne spustijo drugih avtomobilov kot Renaultove.

Suhokranjski drobiž

GOSTOVANJE NA DVORU - Članice KD Hinje bodo v soboto, 16. januarja, ob 19. uri nastopile s komedijo Nevesta iz Amerike. Igro so prvič uprizorile za domače gledalce, nato so gostovale v Žužemberku na Poletnih grajskih prireditvah. Tako se v soboto obeta tudi Dvorjanom lep kulturni dogodek.

KRAČEVANJE V ŽUŽEMBERKU - V nedeljo, 17. januarja, bo v Žužemberku tradicionalna kračevanja. Ob 9. uri bo maša in blagoslov krač pri Sv. Roku. Licitacija in prodaja krač bo v kmečkem turizmu Koren-Škoda v Žužemberku.

KONJENIKI - Niso od muh tile konjeniki! Pred leti so na konjih jahali od izvira iz reke Krke, lani so lepo sprejeli belo-

kranjske vinogradnike, letos pa so se že prvi dan izkazali in pripeljali na vrh Sv. Petra. Verjetno imajo letos v načrtu še kakšen izlet v bližnjo ali daljno okolico. (Na sliki: Franc Pucelj iz Žužemberka, vidno zadovoljen na cilju. - Foto: S. M.)

TUDI O PROSLAVI - Generalni sekretar RKS Mirko Jelenič, metliški župan Slavko Dragovan, namestnica generalnega sekretarja Darja Horvat in predsednik območnega združenja RK Metlika Jože Nemančič (od leve proti desni) med pogovorom o delu RKS v letošnjem letu. Velika proslava ob jubileju RKS bo namreč prav v metliški občini. (Foto: M. B.-J.)

Dober odziv krvodajalcev

Proslava ob jubileju RKS bo junija v Prilozju

METLIKA - Pretekli teden sta metliško občino obiskala generalni sekretar Rdečega križa Slovenije Mirko Jelenič in njegova namestnica Darja Horvat. Z županom Slavkom Dragovanom in predsednikom območnega združenja RK Metlika Jožetom Nemančičem sta se pogovarjala o programih RK in pomoči, ki bi jo lahko nudila občina.

Kot je dejal Jelenič, so na RKS tudi čustveno povezani z metliško občino, saj je bil v Gradcu v Beli krajini junija 1944 ustanovljen RK Slovenije. Ob 55. obletnici ustanovitve načrtuje RKS 5. junija v Prilozju srečanje prostovoljcev, aktivistov in mladih članov RK ter krvodajalcev, saj bo dan prej tudi dan krvodajalcev. Predvidevajo, da se bo prireditve udeležilo nekaj tisoč ljudi, zato je Jelenič za podporo pri prireditvi zaprosil tudi Metličane. Sicer pa v kratkem načrtujejo

tudi obnovo muzejske zbirke RK v gradaškem kulturnem domu.

Nemančič je opozoril na težave, ki jih imajo, ko želijo sestaviti ekipe za tekmovanje iz prve pomoči, saj delodajalci niso preveč navdušeni, da bi delavce pustili iz službe. Jelenič je pristavil, da so podobni problemi tudi pri krvodajalskih akcijah, vendar je Nemančič dejal, da v metliški občini tega ni občutiti, saj je odziv na krvodajalske akcije še vedno velik. Sicer pa je Jelenič pohvalil uspešno akcijo "Nikoli sami", sodelovanje osnovne šole pri letovanju otrok na Debelem Riču ter dobro delo območnega združenja RK Metlika. Oba z županom pa sta se strinjala, da bi morali v RK še več delati s starimi ljudmi, ki jim ni toliko do materialnih dobrih kot za dobrodošel tople pogovor.

M. B.-J.

Da ne bodo čez leta le ruševine

Predstavniki verskih skupnosti v metliški občini so v pogovoru z županom Slavkom Dragovanom opozorili na težave pri vzdrževanju in obnavljanju sakralnih objektov

METLIKA - Pretekli teden je metliški župan Slavko Dragovan pripravil ponovno srečanje s predstavniki verskih skupnosti v metliški občini. Medtem ko je župan spomnil predvsem na težave pri financiranju manjših občin, kot je tudi metliška, so župniki nanizali načrte v letošnjem letu, kjer prav gotovo ne bo šlo kot po loju prav zaradi pomanjkanja denarja.

Metliški župnik Florjan Božnar je spomnil, da je pevska kultura Metličanov na tleh, velik krivec pa je po njegovem osnovna šola, saj očitno nima pravih strokovnjakov. Župan je obljubil, da bodo glede učiteljev za glasbeno vzgojo težave v šoli rešene v doglednem času. Sicer pa je župnik dejal, da imajo v Metliki velike načrte in s tem tudi denarne potrebe. Omenil pa je le problem Borihe, kjer je prejšnji župnik Znidarič podaril za romsko naselje cerkevno zemljo, vendar pod pogojem, da med romsko in cerkevno lastnino postavi ograjo. Prejšnji župan jo je obljubil, a obljuba ni bila izpolnjena, Romi pa sedaj sekajo na cerkvenem.

Grkokatoliški župnik Mihajlo Hardi je povedal, da nameravajo v cerkvi urediti izolacijo, okrog nje pa park, ter jo tudi osvetliti. Ako je bilo za osvetlitev že vse pripravljeno, so mu povedali, da mu ne bodo dovolili luči priključiti na javno razsvetljavo. Vendar je prepričan, da bi bilo to nujno potrebno, saj se v predverju cerkve ponoči zbira mladina in popiva, kar se za sakralni objekt ne spodobi.

Podzemeljski župnik Ljube Brce je opozoril na prepočasne priprave na gradnjo mrliške vežice. Sicer pa naj bi nad gospodarskim vodenjem župnije, ki sega tudi v črnomaljsko občino, držali roke ključarji. V letošnjem letu name-

ravajo urediti prostore v zgornjem delu župnišča, na Krasincu naj bi prekrili zvonik ter obnovili cerkev sv. Helene med Zemljem in Podzemljem. Predvsem pa morajo po njegovih besedah poskrbeti, da se cerkve ne bi sesule v ruševine, kot se je pred leti cerkev na Mlakah.

Ob vseh tarnanjih je bilo z olajšanjem prisluhniti suhorske-mu župniku Francu Sifrarju, ki je dejal, da pri njih skoraj ni problemov. "Če bi hoteli vzdrževati in obnavljati okrog 40 objektov na občinski stroške, bi potrebovali veliko denarja. A najprej se je potrebno obrniti na domačo župnijsko skupnost. Tudi skromnosti se ne smemo sramovati. Sicer pa so ljudje veseli, da so sakralni objekti urejeni, in radi prispevajo denar," je menil župnik Sifrar, metliški župnik pa je pristavil, da so kulturni spomeniki, kot so cerkve, zadeva vseh, zato bi morale tudi občine in država imeti več poslušala za njihovo vzdrževanje.

M. BEZEK-JAKŠE

ZDRAVICA Z DUHOVNIMI - Metliški župan Slavko Dragovan je na srečanju ob začetku leta nazdravil s predstavniki verskih skupnosti v metliški občini: s Florjanom Božnarjem, Mihajlom Hardijem, Ljubeom Brcom in Francem Sifrarjem (od leve). (Foto: M. B.-J.)

ALTER ROCK KONCERT V ČRNOMLJU

ČRNOMLJ - Petčlanska tolpa z imenom Institut za dostopno norost (Institut voor Betaalbare Waanzin), ki domuje v nizozemskem Eindhovenu, se bo med potikanjem po centralni Evropi v soboto, 16. januarja, ob 22. uri ustavila v Mladinskem kulturnem klubu v Črnomlju. Njeni člani stopajo po robu običajnega dojemanja pop kulture; sprožajo internetne akcije, vodijo telekonference, ustvarjajo hirošimske light show in underground video, somešane pravocirajo s piratskim radiem, izdajajo avdivizualne izdelke ipd. V 14-letni karieri so nastopili na številnih festivalih širom Evrope, pravijo pa, da igrajo kjerkoli, če le ni lopovov med publiko. Za črnomaljski nastop, ki so ga poimenovali Business class of the I.B.W., obljublajo alter rock koncert, podkrepljen z računalniškim videom in šmelenjem v nenavadna oblačila.

D. JESIH

O BOLEZNIH VIN

METLIKA - Kmetijska svetovalna služba in Društvo podeželske mladine Metlika bosta pripravila v soboto, 16. januarja, ob 19. uri v hotelu Bela krajina predavanje o boleznih in napakah vin, ki jih bo moč tudi poskusiti. Predavala bo Katarina Merlin s Kmetijskega zavoda Novo mesto.

Črnomaljski drobir

RAZKUŽEVANJE - Tisti, ki so se v minulih dneh, ko se je na strehah pospešeno tajal sneg, odpravili v pisarno območnega združenja Rdečega križa Črnomelj, so doživeli neljubo presenečenje. Najprej so pomislili, da jih nekaj metrov od vrat pisarne Rdečega križa čaka obvezna dezinfekcija. Ko pa so se le zavedeli, so ugotovili, da ne gre za nikakršno razkuževanje, ampak zgolj za dotrajan žleb na sosednji "beli hiši", ki vodo namesto po žlebu pošilja proti zemlji kar po zraku. Razdrapan žleb je res nekoliko dlje od oči, a očitno tudi precej daleč od srca in žepa tistih, ki bi ga morali popraviti.

Semiške tropine

PUST - Semičani so bili nekdanji znani daleč naokrog po svojih pustnih norčijah. Potem je vse skupaj zamrlo in zadnje čase se je o pustu le tu in tam še kdo našel. Kaže pa, da bo letos za pusta zopet veselje, čeprav so Semičani nekoliko skeptični. A ne zato, ker se morda ne bi veselili, da se bodo namejali šaljevimi domisljam sokrajanom, pač pa zategadelj, ker je pustovanje že dober mesec pred pustom napovedal človek, ki ga imajo sicer za precej resnega. In če je bila doslej navada, da so se preprosti ljudje za pusta našli v predsedniške države, vodje strank ali svoje šefe, se je tokrat šef našel v svojega podrejenega. Kako bi si sicer lahko razlagali, da je pred tednom dni v dnevniku Delo pod fotografijo, na kateri je bil možkar, ki je močno spominjal na Semičana Dušana Kočevarja, pisalo, da je na njej njegov sokrajan Anton Horvat, sicer načelnik upravne enote Črnomelj in Kočevarjev šef?

KURJAVA? - Še sreča, da so v našo deželo prišle otoplitve. Ko je namreč pritiskal mraz in se je živo srebro na termometrih pomikalo proti 20° Celzija pod ničlo, so Semičani prav zaskrbljeno pogledovali proti pretežno leseni zadevi, ki so jo jeseni postavili pri semiški muzejski hiši. Občani še do danes ne vedo natančno, kaj naj bi zadevščina, ki bi bila lahko tudi kakšna skulptura, pomenila ali predstavljala, so si jo pa v zelo mrzlih dneh predstavljali predvsem kot božji dar, ki bi jim prišel zelo prav, če bi jim zmanjkalo drv.

ANTONOV VEČER

SEMIČ - V soboto, 16. januarja, bo ob 18. uri v novi telovadnici OS Semič Antonov večer. Na dobrodelni prireditvi, katere izkupiček bo namenjen za nakup opreme za Gasilsko društvo Semič, bodo nastopili ansamblji Bratov Poljanšek, Tonija Verderberja, Rubin, Mladi Dolenjci in trio Pavleta Malnariča s šentvidskimi fanti. Za humor bo poskrbel Brajdimir z Berto. Nastopajoči so se odpovedali honorarju. Predprodaja vstopnic je v hotelu Smuk, v gostilni Pezdirc in pri Oskarju, vsak Anton, ki bo obiskal prireditev, pa bo dobil kranjsko klobaso.

V Presti prisegajo na ročno delo

V zasebni črnomaljski pekarni Presta so se raje kot za industrijski način proizvodnje odločili za pretežno ročno delo - Kmalu še slaščice, a tudi testenine in sladole

LOKVE - Dušan Gregorič in Goran Šavor sta, potem ko sta že dobro vpeljala svoje zasebne prodajalne s prehrano, začela razmišljati še o proizvodnji. Odločila sta se za pekarno, v posel pritegnila še Martina Simoniča, ki ima sicer zasebno avto šolo, in iz pekarnice Presta v Lokvah pri Črnomlju je pred dvema letoma prišel na police prodajaln prvi kruh.

Medtem ko so v začetku zalagali predvsem svoje trgovine z okrog 30 vrstami kruha in pekarskega peciva, ga imajo danes že okrog 60 vrst. Njihove izdelke je moč kupiti v Beli krajini, delu novomeške

občine, vozijo pa jih že celo v Šentjerneje. Povpraševanje se tako hitro povečuje, da so se odločili za doživajo pekarnice, s tem pa se bo za polovico povečala njena zmogljivost. Načrtujejo, da bo v prizid-

ku, kjer bodo pekli predvsem slaščice, stekla proizvodnja že v prvi polovici tega leta. Da pa jim ni vseeno, kaj bodo ponudili kupcem, pove tudi to, da nenehno razvijajo nove izdelke in se izobražujejo. Tako bo šel eden od slaščičarjev celo na dodatno izobraževanje v Francijo.

Prizadevajo si tudi, da bi bili njihovi izdelki čim bolj domači, zato so brez dodatkov. Tudi sicer v njihovi pekarni ne gre za tipično industrijsko proizvodnjo, saj je še veliko ročnega dela. Priznajo, da bi se jim bolj splačalo kupiti proizvodno linijo in odpustiti dva delavca, vendar bi bili potem izdelki slabši. Tega pa si ne želijo, saj se zavedajo, da je konkurenca pri ponudbi kruha velika, poleg tega pa so njihovi izdelki tudi zaradi načina peke pri kupcih že dobro prepoznavni. Sicer pa Gregorič, Šavor in Simonič zagotavljajo, da ne bodo ostali zgolj pri kruhu, pekarskem pecivu in slaščicah. Načrtov imajo še veliko. Med drugim naj bi začeli z izdelovanjem testenin in sladole, pri pekarni pa nameravajo odpreti še trgovino z njihovimi izdelki.

M. BEZEK-JAKŠE

NAŠE KORENINE V DRAGOMLJI VASI

DRAGOMLJA VAS - V soboto, 16. januarja, bo v kulturno-gasilskem domu ob sedmih zvečer Rudi-jev večer, ki ga pripravlja novomeški kulturni animator Rudi Škof. Na tokratnem večeru bo predstavil novo knjigo upokojenega novinarja Toneta Jakšeta Naše korenine. Gošta večera bosta ljudska godca Martin Pečavar in Matija Jakofčič ter še drugi "junaki" Jakšetove knjige, ki bo ta večer naprodaj po znižani ceni.

DEGUSTACIJA VIN

DRAŠIČI - Soseska zidani-ka Drašiči organizira v soboto, 16. januarja, ob 10. uri na tukajšnji turistični kmetiji Simoničevih degustacijo vin od pravega tipa. Vzorce vin lanskega letnika v litrskih vinskih steklenicah ali v buteljkah za starejše letnike prinesite v sosesko zidani-ko v četrtek, 14. januarja, med 16. in 20. uro. V soboto zvečer bo metliški župan Slavko Dragovan podelil priznanja za nagradami za najboljša vina, sledilo pa bo družabno srečanje z duom Baron.

Veliko dela za hišno mater Albino

Čeprav gre pri semiški ohceti zgolj za igro, pa ima hišna mati toliko skrbi, kot bi sprejela pravo "mlado" - Albina Pašič že desetletje sprejema nevesto

OSKORŠNICA - Obred semiške ohceti, po katerem je folklorna skupina iz Semiča najbolj znana in si je po njem nadela tudi ime, je prijeten za ušesa in oči. Obred so folkloristi desetletja zgolj igrali, zadnja leta, ko se na prireditvi, imenovani Semiška ohceta, pari poročajo, pa gre tudi zares. Vendar pa teče vse tako spontano, da le malokdo pomisli, koliko truda je potrebno za vse to.

Še manj pa je najbrž tistih, ki vedo, kdo skrbi za takšne navidezne malenkosti, kot so polikani prti, oprani kozarci, poliči, burkle, nakolenčice, kruh, kolač in šarkelj. V semiški folklorni skupini se je uveljavilo, da je to članica, ki v obredu igra hišno mater in tudi sprejema nevesto. Približno desetletje ima to čast in dolžnost Albina Pašič z Oskoršnice pri Semiču, ki je pri semiški folklori že od leta 1963. V začetku je bila svat, potem tovarišica, torej nevestina priča, ter starešina. Seveda je največje breme padlo nanjo, ko je postala hišna mati. Za vsak nastop, ki pa jih ni malo, mora speči vsaj en hlebec kruha pa šarkelj, kolač, ptičke iz testa ter kurji glavi, ki ju zapičijo v testo. Pred vsakim nastopom ima toliko skrbi in dela, da navadno noč pred

nastopom sploh ne gre spat, da ji uspe pripraviti vse potrebno. Na

Albina Pašič z vnučko Špelo

srečo jo družina razume, saj so pri folklori plesali tudi mož, oba sinova in snaha.

Albina mora poskrbeti tudi za nakolenčice. To je otrok, ki ga hišna mati posadi v naročje nevesti z željo, da bi imela veliko zdravih otrok. Na lanskim Semiški ohceti, ko se je eden izmed parov poročil v semiški narodni noši, pa je morala urediti tudi noše za poročni par, priči in tri otroke mlado-poročencev. Tudi sicer so noše Albina skrb. A se nad delom v folklorni skupini ne pritožuje. Nasprotno, v veselje ji je in že komaj čaka, da bo lahko tudi njena vnučka Špela nakolenčice. Tako se bo folklorna tradicija pri Pašičevih očitno nadaljevala tudi v tretji rod. Sicer pa je Albina, ki ji obujanje starih običajev veliko pomeni, tudi članica Društva kmečkih žensk Semič, kjer pa so med dobrotami, ki jih ženske ponujajo na različnih prireditvah, še posebej poznano pecivo, Albina havijske rožice.

M. BEZEK-JAKŠE

TRIE LASTNIKI - V zasebni pekarni Presta, kjer je šest redno zaposlenih, imajo Goran Šavor, Dušan Gregorič in Martin Simonič tretjinske deleže. Ko pekarna obratuje, je v njej vsaj eden od lastnikov, ker pa imajo še vsak zase svoja podjetja, delajo po dva ali celo tri "sihte" na dan. (Foto: M. B.-J.)

Da ne bodo spet med zadnjimi!

V Kočevju so se že začeli pripravljati na ustanovitev lokalne turistične organizacije - Ugoden odziv na povabilo za sodelovanje - Prvi skupen nastop že na sejmu Alpe Adria

KOČEVJE - Čeprav na ravni države merila za ustanovitev lokalne turistične organizacije še niso dokončno izoblikovana, so se, da "ne bodo spet med zadnjimi", kot pravi vodja kočevskega Centra za promocijo in razvoj turizma Lejla Kratina, v Kočevju že začeli pripravljati na njeno ustanovitev. V ta namen je Center prejšnji teden poslal kočevskim podjetjem, organizacijam in gostincem, ki se ukvarjajo s turizmom, povabilo za sodelovanje.

Merila za ustanovitev lokalne turistične organizacije bodo izdelana do sredine letošnjega leta, do tedaj pa bodo v Kočevju skušali pripraviti vse potrebno, da bodo lahko lokalno turistično organizacijo ustanovili med prvimi v Sloveniji. "Na tem smo začeli delati že lani takoj po ustanovitvi Centra za promocijo in razvoj turizma, upanje, da bomo uspeli, pa nam vzbuja tudi odziv na prejšnji teden razposlana povabila za sodelovanje," pravi Lejla Kratina. Poleg pričakovanih so namreč svojo pripravljenost za sodelovanje do začetka tega tedna potrdili tudi štirje od skupno okoli 15 lastnikov gostiln iz bolj bogato in turistično zanimivo gostinsko ponudbo; to pa je, kot pravi Kratina, še posebno vzpodbudno, saj naj bi bila po sedaj znanih merilih med soustanovitelji lokalne turistične organizacije poleg občine, društev, organizacij in podjetij, ki vidijo svoj interes v razvoju turizma, večina gostincev.

Ker vsak gleda v prvi vrsti na svoje interese, bo najtežje povezati prav gostince. Vendar pa bo pridobitev za tiste, ki bodo sodelovali s Centrom, da bo njihova ponudba predstavljena preko interneta v okviru turistične ponudbe Kočevske, Center jim bo pomagal pri izdelavi in izvedbi programov ter pripravi propagandnega gradiva, vsi sodelujoči pa bodo lahko sodelovali tudi na letošnjem sejmu Alpe Adria. "Zavedati se je treba, da bo v prihodnje sodelovanje nujno tudi zaradi možnosti pridobitve državnega denarja, saj bo pogoj za sodelovanje na različnih razpisih, ki se bodo nanašali na turizem, vključenost v lokalno turistično organizacijo," pravi Kratina. Ustanovitev lokalne turistične organizacije pa bo imela tudi druge prednosti. Pri ministru za malo gospodarstvo in turizem bodo lahko registrirali turistično območje, kar pa bo Kočevski omogočilo, kot pravi Kratina, da bo lahko sodelovala

tudi pri pripravi nacionalnih programov, pri čemer je bila do sedaj izključena.

M. LESKOVŠEK-SVETE

PONOVOLETNI SPREJEM

KOČEVJE - Ker župan Janko Veber v decembru ni imel časa za prednovoletno srečanje s predstavniki Javnih zavodov v Kočevju, ga je preložil na januar. Vprašali smo ga, ali bo nadaljeval tudi z novoletnim sprejemom župnikov iz Kočevja, Fare, Hinj, Starega trga in Osilnice, tako kot je to stilo pred tremi leti. Dejal je, da bo zanesljivo našel čas tudi za duhovnike kakor tudi za predstavnike drugih verskih skupnosti v občini.

PODALJŠAN DOGOVOR

KOSTEL - Turistično športno društvo Kostel in uprava Pošte sta podaljšali lani sklenjeni dogovor za leto dni. Gre za dogovor, da bo pošta v Kostelu (Fari) opravljala nekatera dela tudi za potrebe Turističnega društva, ki bo zato plačevalo pošto uslužbenko po dve uri na dan. S tem bo pošta odprta redno vsak dan in bo sodelovala s polnim delovnim časom, če tega dogovora ne bi bilo, pa bi pošta poslovala s skrajšanim delovnim časom.

V KOČEVJU DVA PODŽUPANA

KOČEVJE - Na prvi letošnji seji kočevskega občinskega sveta, ki bo predvidoma ob koncu meseca, bodo med drugim obravnavali pobudo župana Janka Vebra, da bi imeli v mestu ob Rinži dva podžupana. Ime prvega je znano, to je mag. Janez Černač, kandidat LDS v prvem krogu županskih volitev, o drugem kandidatu pa potekajo usklajevanja med koalicijskima partnericama ZLSD in LDS. Janko Veber bo namreč županoval nepoklicno, saj je poslanec v državnem zboru, okrepitev podžupana pa predlaga zaradi "velikega investicijskega cikla", pred katerim je občina v naslednjih štirih letih. Gre za gradnjo nove osnovne šole v Mestnem logu in športne dvorane v Gaju, za obnovo gimnazije in kavarne ter Zidarjevega doma, preselitve knjižnice in še kaj.

ŽUPAN NAJ NADALJUJE ŽUPANOVO

VELIKE LAŠČE - Milan Tekavec, stari velikolaški župan, je tvorno sodeloval na zadnji (poslovilni) seji občinskega sveta. Odgovarjal je na vprašanja svetnikov ("Pri Podstrmcu so opustili vrtine za vodo zato, ker je potrebno usposobiti vrtine pri Marinčkah, potem pa razmišljati naprej. Čimprej je potrebno turški vodovod odcepiti od dobropolskega in ga priključiti na vrtine pri Marinčkah"), novemu županu pa je predlagal, naj uredijo obrtno cono pod Kolodvorom, sanirajo grajski zid na Turjaku, kapelico pri Domu na Turjaku, asfaltirajo cesto Rob-Zapopotok itd. Ker imajo že določen občinski praznik, je samoumevno, da določijo še občinski grb in zastavo, nadaljuje pa naj se tudi sodelovanje s švicarsko občino Luetzelfluhe.

M. LESKOVŠEK-SVETE

OBNAVALJAJO MRLIŠKE VEŽICE - V večini občin zahodne Dolenjske so tudi v letošnjih proračunih veliko denarja namenili tudi za obnovo ali izgradnjo mrliških vežic; največje bodo imeli v Dobropolju. Na pokopališču v Velikih Laščah pa so takoj po novoletnih praznikih zamenjali dotrajano kritino. (Foto: M. Glavonjič)

REZERVAT ZA ZVEDAVE EVROPEJCE?

Kakšen park neki bo ob Kolpi?

S seje občinskega sveta Osilnica - Ljudem ni jasno, kaj se pripravljajo

OSILNICA - Minuli petek, 8. januarja, so na razširjeni seji občinskega sveta razpravljali tudi o osnutku razvojnega programa CRPOV (Celostni razvoj podeželja in obnova vasi) za slovenski del dežele Petra Klepca, se pravi osilniške občine.

V razpravi je bilo poudarjeno, da je treba v tem programu natančneje opredeliti, za kakšen park na tem območju gre. Omenjena sta bila KRAJINSKI (nekakšen kočevski) park in REGIJSKI park, ki bi zajemal območje od Poljanske doline pa do Loškega Potoka oz. Loške doline, se pravi območje ob Kolpi in Čabranki z občino Osilnica vred. Že naslednji dan pa je bil v Delu objavljen članek o naravnih parkih pri nas, v katerega uvodu piše,

da "je vlada finančno podprla dva projekta: Kočevski NARAVNI park Notranjski regijski park". Naravni parki pa so lahko krajinski, regijski ali narodni.

Se pravi, da za območje Kočevske in tudi občine Osilnica v zvezi s parkom uporabljajo kar tri različne nazive: krajinski, regijski in naravni park. Za vsak park pa je z zakonom predpisano, kakšne dejavnosti se lahko odvijajo v njem in kakšne ne. Žal pa na Kočevskem, tudi v osilniški občini,

Travljanci zadovoljni, želijo pa še kaj

Kako živi demografsko izpraznjen del Slovenije

TRAVA - Trava, zadnje večje naselje, preden se svet strmo prevesi v dolino Čabranke, je bila nekoč občina, ena najstarejših far, imela je šolo, trgovino, gostilno in nekaj obrtnikov. Danes je v vasi morda še 30 stalnih prebivalcev, z okolico pa morda še sto, kar je posledica povojnega in poznejšega odseljevanja.

Pravijo, da so kar veliko postorili, odkar spadajo v občino Loski Potok. V celoti pa le niso zadovoljni. Kot prednostno nalogo navajajo obnovo zvonika, ki je ostank med vojno požgane farne cerkve. Ruševina še vedno skupaj z obzidjem protiturškega tabora daje videz mogočnosti, je pa nevarno za okolico. Drugo, kar imajo že kar za veliko sramoto, pa je v šestdesetih letih zgrajena prevelika šola, ki trenutno služi obrtni dejavnosti. Slabo vzdrževana pa je prej v napoto kot pa v ponos vasi.

Tretje, kar nekatere še najbolj skrbi pa je lokalni vodovod. Nekateri trdijo, da je neoporečen, drugi pa nasprotno. Težave jim povzroča meteorna voda, ki je preteklo jesen povzročila pravo katastrofo, pogosti so izpadi elektrike, trdno pa so sklenili, da bodo v pokopališkem kompleksu tako ali drugače zgradili manjšo kapelico, zato pričakujejo podporo občine.

V preteklih letih so organizirali kar več uspešnih srečanj. Eno tako je obiskal tudi predsednik države Milan Kučan, ki je ob tisti priložnosti izročil dolgoletni, sedaj že dolgo upokojeni učiteljici Nadi Vreček visoko državno odlikovanje, na kar so vaščani celo bolj ponosni, kot sama Nada. Že sedaj se pripravljajo na praznovanje 100-letnice gasilstva.

A. KOŠMERL

NA KOSTELSKEM BO TOPLEJE

KOSTEL - Poročali smo, da sta Vitra iz Cerknice in Novoterm iz Novega mesta v decembru podarili v zahodni Dolenjski in Notranjski več gospodinjstvom termooziolacijski material. Minuli petek pa je direktor Vitre Bojan Žnidaršič predaval v Kostelu o izolaciji hiš. Predavanja se je udeležilo preko 30 dobitnikov tega materiala in ostalih. Jutri, 15. januarja, pa se bodo ob 17. uri začela v Kostelu kar tri predavanja, ki jih tudi organizira Vitra iz Cerknice, in sicer v sodelovanju s Turistično športnim društvom Kostel. Prvo ima naslov "Pokrajinski vidik površinskih voda", predavatelj bo Bojan Žnidaršič. O temi "Pitna voda in možnost njene izrabe" pa bo predaval Zvone Mencej, hidrolog iz Hidrokonstultinga Dragomer; o temi "Možnost izrabe geotermalne energije v Sloveniji in na območju Kostela" bo predaval geolog Peter Kralj iz Inštituta za geologijo, geotermiko in geofiziko v Ljubljani.

V POLOM PO LEDENI CESTI

STRUGE - Ob zadnjem močnem sneženju ter mrazu in ledu na cestah v dobropolski dolini so bile le-te pravočasno splužene in posipane. Cesta Struge-Polom je bila splužena do meje s kočevsko občino; šele na urgenco iz občinske uprave pa so jo pred novim letom posipali tudi na kočevski strani. Prebivalci Poloma si želijo enakih prevoznih možnosti tako proti Kočevju kot proti Vidmu.

Ribniški zobotrebci

ČRNA OVCA - Ribniška sodnica za prekrške Nuša Orel je že leta "črna ovca" med svojimi pravniki kolegi. Razlog? Je preveč marljiva in zadeve rešuje tekoče! Vendar pa ji tega nihče, ki pozna Ribničane, ni smel "zameriti". Orlova je namreč tipična predstavnica svojih rojakov, ki imajo radi svoje zadeve urejene, pa čeprav gre to drugim še tako v nos! Ker zaradi narave svojega dela med občani ribniške občine ne more biti priljubljena osebnost, bi si po skoraj dvajsetih letih nehalnega dela zaslužila vsaj podporo tistih, katerih "povabila na razgovor" niso še nikoli nikogar razveselila - še najmanj pa prav Ribničane, saj jih dobijo takrat, ki se spomin na storjen prekršek "še vse preveč živ!"

USKLAJEVALA PROGRAM

KOSTEL - Župan Kostela Valentin Južnič in predsednik Turističnega športnega društva Kostel dr. Stanko Nikolič, ki je tudi občinski svetnik, sta pred kratkim izmenjala mnenja o razvoju nove občine Kostel. TSD Kostel, ki je med najbolj delavnimi v državi, je namreč v sodelovanju s krajevno skupnostjo in drugimi zastavilo tudi mnoge aktivnosti, pomembne za novo občino Kostel. Tudi razvoj občine Kostel bo temeljil na turistični dejavnosti, zato sta bila ta sestanek in izmenjava mnenj in tudi načrtov še posebno pomembna.

Osilniško nadevanje

RAZŠIRJENA ANA - V Bosiljvi Loka Ana Rugole razširja in posodablja svojo trgovino "Ana", ki bo zdaj imela povsem novih 80 kvadratnih metrov prodajnih površin, v sedanji trgovini pa bo le še skladišče. Nova prodajalna bo samopostrežna, odprta pa bo v kratkem.

POSODOBLJENI MERCATOR - V Osilnici so pred dobrima dvema mesecema odprli temeljito preurejeno, razširjeno in na novo opremljeno Mercatorjevo samopostrežno trgovino Preskrba. Izbira v trgovini je zdaj večja. Kupci prihajajo tudi iz Hrvaške.

ENA ROJENA, DVA MRTVA - V občini Osilnica sta v zadnjih treh mesecih umrli dva starejša človeka, rodila pa se je le ena deklica.

ČAKAJO NOV SNEG - V Osilnici čakajo nov sneg, saj je sedanjega star in umazan, pravijo. Sicer pa je bilo to zimo v Osilnici kar 60 cm snega, toliko ga ni bilo že nekaj let.

Mirtovski šratelj:

"Predsednik uspešnega Turističnega društva Osilnica se pritožuje, ker lani društvo za svojo dejavnost ni dobilo iz občinskega proračuna niti tolarja, a si je za to sam kriv, saj je bil prav on predsednik občinskega sveta, ki je odločil o porabi občinskega denarja."

Zakonca Tušek

ob jezeru Avgustom Grilom že dogovarjata. Vendar pa so, kot pravi Franc, problem dovoljenja oziroma papirji, kar pa vse, ki želijo ob jezeru kaj narediti, onemogoča in odvrta.

"V Kočevju je močna konkurenca, saj je kar nekaj dobrih go-

stiln, vendar pa je za vse, ki so pripravljeni delati in vlagati, dovolj dela," pravi Franc, ki se je za nakup motela Jezero odločil tudi zato, da bo lahko posled svojim gostom, ki prihajajo k njemu kot

Evropski center za trajnostni razvoj v Osilnici?

40 novih delovnih mest?

OSILNICA - Med občinami, kjer naj bi deloval Center za trajnostni razvoj Evrope, je resna kandidatka tudi občina Osilnica. Gre za center, ki bo pripravljati razvojne načrte za podobna območja tudi v drugih državah, tu bi opravljali prikaz raznih poizkusov, vse to predvsem z namenom, da se ohrani neokrnjen življenjski prostor. Center pa bo skrbel še za prilaganje naše zakonodaje evropski.

Razvojni projekt CRPOV za občino Osilnica oziroma slovenski del dežele Petra Klepca pripravlja ZOP Management Consulting, d.o.o., Ljubljana. Osnutek projekta so z nekaterimi pripombami sprejeli na zadnji seji občinskega sveta Osilnica minuli petek in sklenili, naj ZOP v kratkem pripravi predlog projekta, ki ga bo občinski svet sprejel že na naslednji seji. V predlogu pa je potrebno upoštevati pripombe in predloge o projektu ali dodelati posamezne dele projekta.

Po projektu naj bi v občini Osilnica, ki šteje 388 prebivalcev in je po številu ljudi najmanjša občina v Sloveniji, do leta 2002 odprli ne le deset predvidenih 22 novih delovnih mest, ampak celo 40. Razvoj bo usmerjen predvsem na področja kmetijstva, turizma, malega gospodarstva, kulture in socialnih dejavnosti.

J. P.

MATERINSKI DOM V VIŠNJI GORI - Nekdanja učiteljica v Višnji Gori Teja Samec, sedaj oskrbovanka Doma starejših občanov v Koprju, je dala hišo v upravljanje daljnemu sorodniku Borisu Žužku, ta pa jo je začel odstopiti slovenski Karitas oziroma njenemu zavodu Pelikan. Slednji je iz državnega proračuna pridobil milijon tolarjev za ureditev materinskega doma v Višnji Gori, kar pa verjetno ne bo zadostovalo, tako da bo morala nekaj prispevati tudi Karitas. Ne glede na vremenske razmere delavci - vojaki civilisti, matere prostovoljke in delovne terapevte - že nekaj časa pospešeno obnavljajo omenjeno hišo, v kateri nameravajo urediti zatočišče za matere v težkih socialnih razmerah in tiste z neurejenimi družinskimi razmerami. Uredili bodo notranjost, centralno kurjavo, naredili nov vhod, fasado itd. Strokovne sodeavce bo višnjegorska enota izmenjavala z Maternskim domom na Škofljici. (Foto: L. Murn)

TREBANJSKI GOVEDOREJCI - Kmetje so na občnem zboru z zanimanjem prisluhnili načrtom društva, ki jih je predstavil predsednik Darko Glivar (drugi z leve). (Foto: L. M.)

PODPRLI ZAKON O RENTI IZ NEK - Z novim sistemom financiranja občin postaja v Posavju vse bolj aktualna spet renta oz. odškodnina za prisotnost jedrske elektrarne v regiji. Predlog zakona je vložil poslanec SDS Branko Kelemina, ki računa na podporo vseh posavskih strank in občinskih svetov. Predstavniki političnih strank v občini Sevnica (na fotografiji) so minuli četrtek podprli Keleminov predlog zakona o renti, ki ima tokrat vsaj za spoznanje več možnosti, saj bi renta zdaj prišla prav tudi krški občini. (Foto: B. D. G.)

700-letnica ne bo le veselica!

Letos bodo v KS Šentjanž obeležili 700-letnico prve omembe kraja - Vsako društvo pripravlja vsaj eno prireditev - Ob obletnici še vrsta "konkretnih" pridobitev

ŠENTJANŽ - Lani so vsa društva v kraju oblikovala poseben odbor za pripravo prireditev. Obletnico bo po svoje počastilo sleherno društvo, vendar pa, kot nam je povedal predsednik sveta KS Milan Jamšek, v Šentjanžu in okoliških vaseh nikakor ne nameravajo pripraviti zgolj veselice. Konkretne pridobitve bodo namreč najboljši dokaz, da kraj živi in dela.

Strokovni del priprav vodi **Janez Kos**, sodelavec Mestnega muzeja v Ljubljani. Temeljito je raziskal in popisal zgodovino kraja tudi v knjigi, ki bo izšla ob obletnici, ter oblikoval krajevni grb. V kraju so že za minule praznike izdali priložnostni koledar, zdaj bo nekdo založil še razglednico Šentjanža, pripravljajo pa zgibanko, na kateri bodo napovedali celo vrsto prireditev, posvečenih 700. obletnici. Vse do konca leta se bodo v Šentjanžu vrstile različne razstave, športna tekmovanja, salamiada, cvičkarija in drugo. Vrhunec prireditev naj bi bil v novembru, ko je tudi obletnica prve omembe, hkrati pa tudi praznik občine Sevnica.

"Obletnica je priložnost, da krajanj postorijo in dobijo še kaj več. V prvi polovici leta bomo asfaltirali 2,5 km ceste v vasi Kal, uredili pa bomo tudi Šentjanž (pločniki, razsvetljava), ki smo ga v zadnjih nekaj letih zaradi naložb v druge vasi kar malo zanemarili. Lotili se bomo še vsaj ene krajevne akcije, katere, to pa je odvisno od vaških gradbenih odborov,

V prednosti bodo tisti, ki so pripravili več prispevati," je povedal **Milan Jamšek**.

V krajevni skupnosti računajo tudi na občinske projekte in na državna sredstva za ohranjanje poseljenosti podeželja. V kraju že 6 let ni bilo nobenega demografskega projekta, zato računajo, da bo tokrat le prišlo do prenove občinske ceste Šentjanž-Kal, ki je še makadamska in zelo slaba,

Milan Jamšek

Poteza, ki zagotavlja preživetje

Indos se je ob 50-letnici iz predrage Ljubljane preselil v Ivančno Gorico - Nakup in posodobitev 4 milijone DEM - Proizvodnja čelnih viličarjev - Posnemovalci

IVANČNA GORICA - Delniška družba Indos, Industrija transportnih in hidravličnih strojev iz Ljubljane, se je sredi decembra z nakupom bivšega lesnopredelovalnega podjetja Sinoles preselila z drage lokacije na Industrijski cesti 3 v prijetno okolje kmetijsko-obrtniško-industrijske občine Ivančna Gorica. "Ljubljana je postala predraga, tamkajšnja lokacija prevelika in neizkoriščena, zato mislim, da smo se odločili za pravo potezo, ki zagotavlja preživetje," je povedala direktorica Indosa Viktorija Vehovec.

Preselitev v Ivančno Gorico je lepo sovpadla s slovesnostjo ob 50-letnici Indosa, ko sta spodbudne besede ob začetku poskusne proizvodnje dodala predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Jožko Čuk in ivanški župan Jernej Lampret. "Indos bo imel kmalu vse več posnemovalcev, posebno težka situacija je namreč v kovinskopredelovalni industriji, ki v celoti še ne beleži trendov izboljšanja," je povedal Čuk.

Indos se ukvarja z razvojem, izdelavo in trženjem predvsem čelnih viličarjev v elekotro, dizelski in plinski izvedbi nosilnosti do štiri tisoč kilogramov. Rekordno proizvodnjo so dosegli leta 1986, ko je 513 zaposlenih izdelalo 2151 viličarjev in skoraj 264 tisoč kosov nadomestnih delov. Trendi povpraševanja so se potem zaradi izgube trgov - v pretežni meri so bili orientirani na Jugoslavijo - in delno tudi monopola začeli zmanjševati, kar traja še danes. Kot je povedal vodja projekta preselitve Stane Miklavc, jim je uspelo za-

menjati nabavne in prodajne trge, družba se je obdržala zaradi zmanjševanja stroškov, pozitivnost preselitve pa bo vidna v vsakim naslednjem letu. Ko so odkupili zemljišče, objekt in opremo v Ivančni Gorici (slednjo so odprodali), so v rekordnem času nekaj mesecev pripravili obstoječo lokacijo in začeli z vsebinsko obnovo.

Stane Miklavc Viktorija Vehovec

Posodobili so tehnologijo in ustvarili pogoje za boljšo organizacijo in delo. Nakup in posodobitev je stala štiri milijone nemških mark.

Sedaj okrog polovice proizvodnje prodajo v Slovenijo, polovico pa izvažajo v Italijo, Nemčijo, Hrvaško. "Slovenska podjetja se kot kupci vračajo, kar je znak naše kvalitete. Sicer pa je ta preselitev prvi korak, da postanemo uspešno podjetje. Dela je še veliko," je povedala direktorica Viktorija Vehovec.

Indos, ki zaposluje 166 delavcev, je trenutno edini tovrstni proizvajalec v Sloveniji, razpolaga z vsemi potrebnimi certifikati, veliko pozornost pa namenja tudi ekološko varnim izdelkom. Pred preselitvijo v Ivančno Gorico je Zavod za varstvo pri delu izdelal oceno vplivov na okolje in ekološka obremenitev je daleč pod mejo, tako da se bodo potegovali tudi za pridobitev certifikata ISO 14000.

L. MURN

ZAČARANE ROŽICE

TREBNJE - ZKD Trebnje vabi najmlajše in njihove starše na ogled četrte predstave otroškega abonmaja z naslovom Začarane rožice. Predstava bo danes, v četrtek, 14. januarja, ob 17. uri v Kinu Trebnje.

Pusti delo in pojdi na predavanje!

Občni zbor Govedorejskega društva Trebnje - Po 5 letih razstava živine

TREBNJE - Blizu dvesto kmetov se je v soboto, 9. januarja, zbralo na rednem občnem zboru Govedorejskega društva Trebnje v Vili Rakar na Ponikvah. Pred prijetnim ponovnoletnim druženjem ob igranju ansambla Efekt so z zanimanjem prisluhnili predsedniku društva Darko Glivarju, ki je orisal njihovo preteklo delo in načrte direktorju Kmetijske zadrage Trebnje Ludviku Jermanu, vodji Kmetijske svetovalne službe Trebnje Tonetu Zaletelu, dr. Bojanu Ravbarju z Veterinarske postaje Trebnje in drugim.

Napredek v trebanjski živinoreji je v zadnjih letih viden, saj se to kaže v povečani količini in boljši kakovosti oddanega mleka. Kot je povedal **Ludvik Jerman**, so zaznali 15-odstotno letno rast mleka, kar 5 odstotkov pa je več mleka ekstra razreda kot lani. "V občini je kljub veliki razdrobljenosti že 85 odstotkov mleka primerne za v Evropo leta 2000, ko bodo pogoji še bolj zaostreni. Letos pa načrtujemo porast pridelanega mleka na 15 milijonov litrov. Kar deset naših kmetov je lani oddalo

že nad sto tisoč litrov mleka," je povedal direktor KZ. Trebanjski kmetje upajo še naprej na dobro sodelovanje z ljubljanskimi mlekarnami.

Razvoj v živinoreji pa spremlja tudi številne težave, ki so ob tolikšni proizvodnji mleka - 14 milijonov litrov na leto - razumljive. Med večje spadajo mastitis in prehranske težave, kar je potrtil tudi dr. **Bojan Ravbar** z Veterinarske postaje Trebnje. "Vsi kmetje bi radi le, da bi njihove krave dobro molzle, pozabljajo pa na pravilno prehrano, ki je ob če-

dalje večji uporabi silaze in bal še pomembnejša. Krmiljenje na pamet privede do ketoze, acidoze, ki bodo postale vse večji problem," je poudaril. **Darko Glivar** je v zvezi s tem poudaril pomen izobraževanja kmetov. "Če damo veterinarjem preveč zaslužiti, je to tudi

• V trebanjski občini je kar deset kmetov v letu 1998 oddalo več kot sto tisoč litrov mleka. Prvi, ki je prejel tudi priznanje ljubljanskih mlekarj, je **Franc Pust iz Hudej**, ki se lahko pohvali z 266.702 litri kvalitetnega mleka, sledijo mu: **Avugst Znidaršič iz Dobrnica** (214.625 litrov), **Janez Majde z Luže** (199.526 litrov), **Alfonz Jaki iz Brinja** (189.526 litrov), **Ciril Verbič s Ceste** (137.647 litrov), **Evstah Golob z Volčjih njiv** (127.908 litrov), **Ludvik Povhe z Račnega sela** (114.484 litrov), **Janez Marn iz Dolenje Dobrave** (101.368 litrov), **Alojz Kužnik iz Podlice** (100.946 litrov) in **Andrej Novak iz Krušnega vrha** (100.204 litrov).

dokaz našega neznanja. Vsi govedorejci moramo pridobivati čim več znanja, zato je včasih bolje pustiti kakšno delo ob strani in se udeležiti predavanj."

Govedorejsko društvo bo tudi letos eden od organizatorjev prireditev Iz trebanjskega kroga, med večje akcije pa nedvomno sodi priprava razstave pasemske živine verjetno konec avgusta. Organizirali jo bodo po petih letih.

L. MURN

VABILO K SODELOVANJU

TREBNJE - Kulturno društvo Trebnje vabi na 4. prireditel Iz družinske skrinje, ki bo tudi letos na prvo februarjsko nedeljo, 7. februarja, ob 15. uri v tamkajšnjem kulturnem domu. V Galeriji likovnih samorastnikov bo od 7. do 14. februarja na ogled spremljajoča razstava. K sodelovanju vabijo vse družine iz trebanjske občine, ki so se pripravljene predstaviti širši javnosti z nastopom ali pa v galeriji z razstavo svojih izdelkov. Edini pogoj je, da sodelujeta vsaj dva družinska člana v kakršnikoli kombinaciji. Udeležbo in način sodelovanja je potrebno potrditi do 25. januarja na naslov društva (KD Trebnje, Klemenčičeva 3, Trebnje) ali na tel. št. 45-739 (Višček) in 45-001 (Rot).

PRID' NO DREV'

TREBNJE - Sredi decembra sta pri založbi Družina izšli kaseti in zgoščenka trebanjske pevске skupine Ragle z naslovom 'Prid' no drev'. Posneli so jo v prostorih Radia Slovenija. Producentka je bila Jasna Vidaković, tonski mojster Jani Luznar, za mastering je poskrbel Miro Prljača, za razmnoževanje Dream studio Krt, oblikovanje Pavel Rot, za fotografije Marko Kapus in tisk Partnergraf Grosuplje. Dekleta so z vztrajnim raziskovanjem lastnega pevškega okolja ter poznavanjem ljudskega pevškega izročila zbrale blizu 40 napevov ter jih polovico izbrale za objavo. Nekaj je ljubzenskih pesmi, nekaj starih pripovednih, svatovskih, obrednih, z nabožno vsebino in nekaj značilnih le za področje okrog Trebnjega.

V DVORCU NOVA OBLIKA POMOČI STAREJŠIM OSEBAM

SEVNICA - Potem ko so konec minulega leta svečano odprli prenovljeni dvorec na Impoljci, bo zdaj v stavbi, kot sporočajo iz Doma upoko-jencev in oskrbovancev Impoljca, začela poslovati četrta enota zavoda - Dvorec Impoljca. Njena osnovna dejavnost bo nova oblika pomoči starejšim osebam, ki bo potekala v okviru državnega programa skrbi za starejšo populacijo do leta 2005.

Krjavljve iskric

HUMOR POMAGA - Avgust Likovnik, predsednik Občinske turistične zveze in TD Krka, je vesel mož in prav zaradi svoje prijaznosti in smisla za humor vedno dobrodošel. Tako so ga povabili tudi na nedavno prireditev v Višnji Gori, ko je tamkajšnje TD prvič organiziralo ocenjevanje urejenosti kraja. Akcija, ki so jo v Višnji Gori pripravili prvi od desetih TD v občini, je lepo uspela. Likovnik je v svojem nagovoru iskriko dejal: "Mogoče bi se za organizatorje prvič spodobil kakšen kiks, pa ga ni bilo. Sem pa zanj poskrbel sam, ker sem malo zamudil in ste me morali čakati." In tistih nekaj minut čakanja je bilo pozabljenih.

DIREKTOR - Nove lokalne volitve v ivanški občini niso prinesle novega župana. To ime je ostalo isto. Sprememba pa je nastala pri nazivu Vinka Blatinika. Dosedanji občinski tajnik se po novem imenuje direktor občinske uprave. Glede na vse zadolžitve, ki jih ima, je to čisto pravilno, videti pa je tudi, da ne glede na višji naziv ostal še vedno priljubljen med svojimi sodelavci, bolj rečeno sodelavkami.

EKOLOGI, BREZ STRA-HU! - Decembra lani se je v Ivančno Gorico iz Ljubljane preselilo podjetje Indos, industrija transportnih in hidravličnih strojev. Marsikdo bo pomislil: no, pa imamo še enega osnesnaževalca okolja več! Po zagotovilih vodstva podjetja se aktivnim ivanškim ekologom ni treba bati, saj je njihova ekološka obremenitev okolja daleč pod dopustno mejo.

Trebanjske iveri

BREZ JAKIJA NI ŠLO - Med največjimi kmeti trebanjske občine je tudi Alfonz Jaki iz Brinja pri Šentrupertu, ki vedno z veseljem pove svoje mnenje. Mnogi bralci našega časopisa ga poznajo kot rednega sodelavca rubrike Halo, tukaj je bralec Dolenjca, pa tudi na sobotnem občnem zboru ni bil

tiho. Omenil je slabo udeležbo kmetov na raznih predavanjih, na vsak način pa je tudi želel, da se določi natančen datum letošnje razstave pasemske živine. Čeprav so se mnogi od njegovih besedah nasmihali in muzali, pa je sam kasneje dejal, da ima povedati še marsikaj bolj perečega, pa bo to prihranil za kdaj drugič.

KOT MANEKENKE - Ob Jakijevi pobudi za natančno določitev datuma razstave plemenske živine so se kmetje začeli dogovarjati, da je takoj spomladi še prezgodaj, v poletnih mesecih je za živino prevroče, septembra so prezačarani s siliranjem, skratka, najbolje bo najbrž konec avgusta. Predsednik društva Darko Glivar pa je kmetom čisto resno položil na srce: "Prosim vas, da krave do takrat navadite, da bodo vsaj lepo hodile!" Saj bodo potem kot manekenke na modni pisti.

Sevniški paberki

BREZ FIGE - Če bi državni zbor sprejel zakon, ki ga predlaga sevniški poslanec Branko Kelemina, bi bil to poseben dosežek regije, ki si je vsaj desetletje prizadevala za odškodnino. Menda pa zasluže za morebitni uspeh ne bodo šle le predlagateljem zakona - navsezadnje je bilo podobnih pobudnikov že mnogo. Razlika je v tem, da so se sedanjí spomnili na rento pravi čas. Občina Krško, ki se je zanjo vedno zavzemala s figo v žepu, vidi zdaj v renti dodaten denar. To pa je že razlog, ki lahko pripomore k uspehu.

INOVATIVNO - Država si je izmislila izredno učinkovit sistem za stalno povečevanje javne porabe, kar se je pokazalo tudi pri odkupu zemljišč za izgradnjo HE Boštanj. Denar je na razpolago za določene namene do izteka leta, če ga dotlej ne porabiš, sladki vir usahne. Povprečneži težko razumemo, zakaj je tako, vendar pa je jasno. Denar je treba porabiti ne glede na to, če je to potrebno, da bomo naslednje leto dobili spet najmanj toliko.

HURA, POČITNICE! - Vse do danes še niso prodali počitniške hišice podjetja Sop-Klepar iz Krškega, ki je šlo v stečaj že pred 5 leti. Človek, ki naj bi prodal po službeni dolžnosti to hišico na otoku Pagu, tega ni naredil najbrž samo zato, da lahko on in njegovi hodijo tja na počitnice. Ni slabo, kaj, posebej pa so tega nedvomno veselili delavci, ki so v preteklosti pomagali to hišico graditi in še danes zamačkajo na plače, ki jih še niso dobili pred stečajem podjetja.

PLAKATI - Bili so. Predvolilni plakati in županski kandidati. Ostali so med državljeni vse do danes. Namreč plakati - po pločvih in zidovih.

GRAD IN STANOVALCI - POZABLJENI - Grad na Raki je zdaj prazen, potem ko so nune, stanujoče v gradu, pristojne oblasti dale premestiti. Grad dokazno stoji, ko to pišemo. Ne ve pa se, kako dolgo bo še nastavljal raskemu soncu svojo preperelo streho, ki je res taka, drugače bi njegove nekdanje stanovalke še bivale v njem. Grad je pozabljen. Vsaj domačini niso slišali za kakšen obetaven načrt za njegovo oživitve. Prav tako niso slišali, da bi se kdorkoli javno zahvalil grajskim nuna, ko so te zapuščale Rako, za njihova dobra dela med ljudmi.

LIONS KLUB KRŠKO O DROGAH

KRŠKO - Lions klub Krško namerava v bodoče pripraviti predavanja o drogah, ker se zaveda, da je uživanje drog že hud problem tudi v Posavju. V klubu želijo storiti tudi korak naprej, zato že razmišljajo o tem, da bi plačali zdravljenje kateremu od zasvojenecv z mamili.

Novo v Brežicah

ČELADE OBVEZNE - Zaradi povsem neurejenega prometa je v ožjem središču Brežice zares boljše biti pešec kot avtomobilist, še zlasti, če se ti mudi. Res pa je, da tudi na pešce preži vse več nevarnosti. Na glavo ti lahko mimogrede prileti opeka, sneg, kos ometa, deli oken in podobne zadeve, ki lahko pustijo boleč spomin. Na nekaterih stavbah te dni visijo nekatere opozorilne table, vendar jih mimoidoči zlasti v gneči stežka opazijo. Zato bi bilo najbolje, ko bi na vhodih v mesto postavili zapornice, ob katerih bi vsem prišelom, ki namestijo izstopiti iz avtomobilov, delili zaščitne čelade.

ŽUPAN PRIPRAVLJEN - Na brežiški občini vlada te dni posebno stanje, podobno kot ob kakšni slabo pripravljeni vojaški vaji. Ljudje tekajo sem ter tja, pravih odgovorov in rešitev ni, župan, ki je v tem poslu povsem nov, si v strahu pred podtikanih sumljivih zadev ne upa podpisati nobene večje zadeve, če se prej sam povsem ne prepriča, da gre ta res v dobro njegovim občanom. Nekateri se ob tem nasmihajo in si ob pogledu na obupane stranke mislijo: "Prav vam je, zakaj pa niste izvolili prejšnjega župana, ki je bil z vsem na tekočem?" Morda imajo deloma celo prav. Toda potem bi morali biti vsi župani izvoljeni doživljenjsko. Zato predlagamo, da se vsakemu novoizvoljenemu županu prizna 6-mesečno pripravnostno pod mentorstvom predhodnika.

POGLED S STOLPA BI BIL LEPSI

BREŽICE - Brežiški mestni simbol, znameniti vodovodni stolp, si od danes naprej meščani in drugi obiskovalci galerije Posavskega muzeja lahko ogledujejo na fotografijah Oskarja Gerjeviča in ostalih avtorjev, in pri tem spoznajo celo, kakšen je stolp videti od znotraj. Še bolj bi bilo, ko bi si notranjost (za primerno vstopnino seveda) lahko ogledali v živo, se povzpeli po 133 stopnicah do vrha ter uživali ob prekrasnem pogledu na mesto in okolico. Tako bi občina pridobila nov vir izvirnih prihodkov, turisti pa bi Brežice zapuščali zadovoljnejši. Bo novi župan poskrbel za to?

PREDAVANJE O DROGAH

BREŽICE - V Gimnaziji Brežice bo 19. januarja ob 17. uri Gordana Rostohar, specialistka klinično-psihološkega svetovanja, predavala o drogah med mladostniki. Predavanje je namenjeno staršem dijakov 2. letnika. Poslušajo ga lahko tudi drugi, ki jih omenjena tema zanima.

Psi poskočijo ob pošarskem motorju

Pošta na Raki

RAKA - Med tistimi, ki poznajo veliko ljudi, so gotovo poštarji. Tudi poštarji so hočeš-nočeš znani širom deželice. Nič drugače ne more biti na Raki. Tam je eden od dveh poštarjev Janez Bakšič.

Ne boste veliko zgrešili, če med značilnostmi poštarjevega dela naštejete: poštar hodi po poteh in stezicah, vozi se z mopedom, ne zadržita ga niti dež niti poledica, ima opraviti s psi, v najboljšem primeru s krotkimi, prinaša zdaj veselje in drugič žalost.

Tudi Bakšičevo opravilo je podobno opisanemu, seveda. O delu raških pismonošev kroži tale anekdota, ki bi lahko bila celo resnična. Nekoč so prišli poštni šefi v kontrolo na Rako. Pismonoša jih je peljal po huji poti, koder sam raznaša pošto. In šefov ni bilo nikoli več sem gor.

Ker so torej poti slabe, pride od motorizacije v pošte le moped. Če motor Janezu po eni strani prinaša srečo, saj se mož z njim pelje, mu po drugi strani na-

Janez Bakšič

kopljje sitnosti. "Večina psov, ki jih srečujem med delom, je dobrih, mirnih. Nekateri so hudi. Posebej hudo je, če se k hiši pripeljem z motorjem. Ko sliši motor, se marsikateri pes sploh ne da pomiriti," smeje se pove Janez Bakšič, ki zgode in nezgode svojega posla očitno sprejema brez posebne slabe volje.

Raški poštar seda na motor pred pošto na Raki, ki se luči. Tega poštar ni povedal sam, ampak to lahko vsakdo vidi sam. To je posebnost v zvezi s pošto na Raki in zasluži posebno zgodbo, če gre verjeti domačinom in drugim, ki se jim zdi primer z raško pošto hišo zanimiv. L. M.

DVE NOVI VOZILI POKLICNIM GASILCEM - Poklicna gasilska enota Krško, ki je bila ustanovljena leta 1980 in zaposluje 56 ljudi, je v novo leto stopila z novo pridobitvijo. Pravzaprav z dvema, saj so bogatejši za dve vozili: Mercedesovo kombinirano gasilsko in malo tovorno vozilo, ki sta skupaj vredni 43,8 milijona tolarjev. Skoraj polovico denarja je enota zagotovila iz lastnih sredstev, slabo četrtino iz republiškega požarnega sklada, ostalo pa je prispevala občina. S tem so prvič od ustanovitve vsaj delno izpopolnili že precej dotrajan vojni park. Poklicni gasilci upajo, da bodo čim prej še posodobili opremo, želijo pa tudi nove prostore na primernejši lokaciji. Slovesni prevzem vozil je bil v sredo, na posnetku pa sta krški župan Franci Bogovič ter poveljnik in direktor poklicnih gasilcev Blaž Željko Kolar. (Foto: T. G.)

V prostovoljstvu skoraj sama dekleta

Gimnazija Brežice med ustanovami, ki vključujejo ljudi v delo v korist okolja - Pomembno, kako dela družina - Prostovoljstvo kot ponudba šolskih programov - Srečanje

BREŽICE - Gimnazija Brežice je med tistimi šolami in ustanovami, ki se dosti skrbno posvečajo brezplačnemu delu v korist okolja, ali v ožjem pomenu delu, ki naj bi pomagalo človeku v stiski.

Po besedah Gordane Rostohar, specialistke klinično-psihološkega svetovanja, mentorice prostovoljnega dela na brežiški gimnaziji, prostovoljno delo brežiških gimnazijcev sega v leto 1989. Skupinica dijakin iz takratnega 2. letnika gimnazije, ki so se jim pridružile tudi kolegice iz ekonomske šole in vrstniki iz krške tehniške šole, je najprej delovala pod okriljem Centra za socialno delo Krško. Leta 1994 so na Gimnaziji Brežice začeli prostovoljstvo razvijati sami.

V začetku so prostovoljci pomagali otrokom, ki so bili zaradi različnih razmer ogroženi v psihosocialnem razvoju. Nekateri prostovoljci so pomagali učencem z učnimi težavami iz nižjih razredov osemletke. Pozneje so prostovoljstvo razširili na delo z begunci. Gimnazijke kot prostovoljke so delale tudi na otroškem oddelku brežiške bolnišnice, z veseljem pa so se prostovoljci vključili tudi v delo v brežiškem otroškem vrtcu.

Gordana Rostohar

V Ravnem več uredijo kot prekopajo

Med vprašanji pred krškimi volitvami tudi delovanje Kremenovega obrata v Ravnem pri Raki - Marcel Žmavčič, direktor: kmalu sprotne sanacija - Kremen od surovin do izdelkov

RAVNO - V predvolilnem času v krški občini so govorili med drugim tudi o vasi Ravno pri Raki, in sicer zaradi tamkajšnjega obrata podjetja Kremen Novo mesto, industrija in rudniki nekovin. Na predvolilni predstavilni županskih kandidatov na Raki je bilo eno od vprašanj iz dvorane, namenjeno dosedanemu županu in hkrati županskemu kandidatu Danilu Šterju, kaj je naredil za sanacijo Kremenovega peskopaka v Ravnem.

Odgovora niso zabeležili, kar pa ne vpliva na razvoj dogodkov v zvezi s Kremenovim obratom, na katerega je meril z omenjenim vprašanjem Šterjev izzivalec. "Na območju tukajšnjega obrata v zadnjih 10 letih več površin saniramo, kot pa odkrijemo na novo. Ker bomo s tem nadaljevali, bomo

kmalu dosegli sprotne sanacije. To pomeni, da bomo imeli 'odprte' le površine za sprotne izkop," je o tem povedal Marcel Žmavčič, direktor Kremena Novo mesto.

Podjetju nalagajo skrbno ravnanje z okoljem na Ravnem zakonodaja, ureditveni načrt in redni nadzor ustreznih inšpekcij, kot pojasnjuje direktor. Po tem ureditvenem načrtu letno sanira 1,2 hektara površin in po tem načrtu je v opuščenih delih ravnanskega peskopaka doslej že nastalo nekaj travnikov, pašnikov in njiv ter gozda.

Po Žmavčičevih navedbah dolgoročni Kremenov načrt predvideva, da bi količina izdelkov, ki

jim je surovinski temelj obrat v Ravnem, dosegla skupno 35.000 ton letno. V primerjavi s preteklim obdobjem pomeni ta številka 4-kratno zmanjšanje. "Za tako ožene proizvodnje smo se odločili, da bi povečali življenjsko dobo tamkajšnjih zalog in da bi čimbolj zmanjšali vpliv na okolje," pojasnjuje direktor.

Kremen Novo mesto v Ravnem pridobiva kremenove peske in glino, ki jo uporablja v glavnem keramična industrija. Če je Kremen v preteklosti dobavljal trgu sorazmerno malo lastnih izdelkov, se to zdaj spreminja. V svojih laboratorijih namreč izdeluje vse več vrst gradbenih lepil, izravnalnih mas in podobnega gradbenega materiala. V celoti gledano: podjetje pridobiva, separira in plemeniti kremenove surovine predvsem za steklarsko, livarsko in metalurško industrijo.

L. M.

Mogoče neobičajno, a uspešno

Na Drnovem blagoslovili konje na dan patrona svoje cerkve - Presenečeni - Pohvalil Mižigoja, organizatorja

DRNOVO - Med opaznimi dogodki na Drnovem je nedvomno tudi lansko žegnanje konj, ki se z nekaterimi podobnostmi razlikuje od podobnih prireditev v okolici.

Blagoslov je običajno na dan sv. Štefana, 26. decembra, na Drnovem je bilo dan pozneje. Dane Mižigoj, organizator žegnanja, je o tem časovnem zamiku dejal, da je 27. decembra tradicionalno maša, ker je to na dan sv. Janeza, patrona drnovske cerkve.

Blagoslavljanje konj je organiziral na lastno pubudo Mižigoj ob podpori župnika iz Leskovca Ludvika Žagarja in nekaterih enako mislečih ljubiteljev konjereje in kulturnega izročila. "Akcijsko sem prišel samo 8 dni pred dogodkom. Ko sem prišel k župniku, me je ta dvomeče pogledal, češ ali bom uspel v tako kratkem času pridobiti dovolj udeležencev. Ko je na omenjeni slavnostni dan župnik prišel iz cerkve blagosloviti, je bil presenečen nad tem, koliko ljudi in konj je bilo zbranih," je povedal Mižigoj.

Župnik se je ob blagoslovu v kratkem nagovoru med drugim zahvalil Mižigoju, da je samoiniciativno organiziral praznovanje lepega običaja, ki ga v tukajšnjih krajih častijo že dolgo.

Mižigoj vidi v dogodku še neko vrednost. Pravi: "Pri nas je to zgodovinski dan, saj je omenjeni blagoslov prvič na Krškem polju. Prireditev bo postala tradicionalna. K temu spodbuja tudi dobro razpoloženje konje-

Koritniku višje sodišče potrdilo obsodilno sodbo

Pritožba neutemeljena

KRŠKO - Marca lani je okrožno sodišče v Krškem Danila Koritnika, predsednika občinske organizacije SDS, sicer zaposlenega v uradu župana občine Krško, spoznalo za krivega, ker je s svojim pisanjem julija leta 1996, ko je delal še za časopis Naš glas, žalil Silvo Gorencu, člana oziroma takratnega predsednika občinske organizacije ZLSD.

Po mnenju tričlanskega senata okrožnega sodišča je zapisal takšne negativne vrednostne ocene, ki bi razžalile vsakogar, šlo pa je tako za subjektivno kot objektivno razžalitev. Sodišče mu je izreklo zaporno kazen dva meseca zapor, pogojno za eno leto, naložilo pa mu je tudi plačilo stroškov postopka zasebnemu tožilcu in 80.000 tolarjev povprečnine. Na takšno sodbo se je Koritnikov zagovornik pritožil, vendar je Višje sodišče v Ljubljani sodbo prve stopnje

• Sporni zapis je bil objavljen v članku z naslovom "Tovarišema Silvu Gorencu in Alfredu Železniku", v katerem je Danilo Koritnik med drugim zapisal: "Čeprav ste bili tudi plačanec srbske udbe in ste za 'likuf' uničili še veliko podjetij v Krškem, ste v svojem življenju počeli še marsikaj nečloveškega. Za vsa nedela ste bili dobro nagrajeni. Vprašajte partizane, ali jim je prav, da se za njih zavzemate prav vi, tovariš Gorenc? Ne, oni se sremujejo, ko morate, predvsem zaradi sebe, zgodovino in njihovo vlogo v njej potvarjati prav vi in vaši somišljeniki."

v celoti potrdilo, pritožbo pa zavrnilo kot neutemeljeno. Naložilo mu je tudi plačilo nadaljnjih stroškov 100.000 tolarjev povprečnine. Tako je prvostopna sodba postala pravnomočna, stranke pa so sodbo višjega sodišča prejele predzadnji dan lanskega leta. T. G.

KONJI, LJUDJE, OBIČAJI - Blagoslova konj na Drnovem je bilo deležnih 46 konj. (Foto: Bogolin)

rejecev in navdušenje udeležencev za običaj.

Mižigoj, član konjeniškega rejskega društva Posavja, je prireditev, kakršna je obravnavana, predlagal že pred dvema letoma. Društvo je to sprejelo v delovni načrt, vendar sklepa ni uresničil.

Na žegnanju konj so udeležence brezplačno pogostili. Za to je prispeval kuhano vino Lojze Marolt, slaščice pa ženski del tukajšnjega prebivalstva.

L. M.

Še letos se bo pokazalo, kdo kam sodi

Združevanje še ne bo končano, prav gotovo pa bodo zastavljene temeljne smeri povezav

BANKOMATI BODO RADODARNEJŠI

CELJE - Banka Celje je konec lanskega leta povečala največji znesek, ki ga varčevalci lahko dnevno dvignejo na bankomatih te banke. Zdjaj je zgornja meja pri 30.000 tolarjih. To vsoto lahko varčevalci dvignejo z eno samo operacijo, ko izberejo storitev "znesek po izbiri" ali pa s kombinacijo več zneskov pri izbiri storitve "hitri dvig". Na drugih bankomatih mreže ostaja najvišji dovoljeni znesek dnevnega dviga še vedno 15.000 tolarjev.

NAJBOLJŠI: LEK, NOVA LB IN VOLJC

LJUBLJANA - Bralci specializirane ekonomske revije Business Central Europe, ki jo izdaja ugledna angleška založniška hiša The Economist, so izbrali najboljše podjetje, najboljšo banko, najboljšega začetnika, najboljšo prestrukturirano podjetje in tudi najboljšega menedžerja v srednjeevropskih državah. Za najboljšo banko v Sloveniji so razglasili Novo LB. Za najboljšo podjetje v Sloveniji so izbrali Lek, ki je le za malo prehitel Krko iz Novega mesta. Naziv vodilnega gospodarstvenika so v Sloveniji prisodili predsedniku uprave NLB Marku Voljcu. Na lestvici 50 vodilnih srednjeevropskih bank je Nova LB uvrščena na 11. mesto, medtem ko sta Nova KBM in SKB banka na 34. in 35. mestu.

PRIZNANJA ZA POSLOVNO SOLIDNOST

LJUBLJANA - Družba I, poslovne informacije iz Ljubljane, ki nam je postala znana po informacijah o boniteti podjetij Ibon in sporu glede tega z Agencijo za plačilni promet, za danes najavlja podelitev nagrade Rating leta 1998. Priznanja, ki naj bi vzpodbudila poslovno poštenje, podeljuje ta družba skupaj z največjo in najstarejšo bonitetno hišo na svetu Dun & Bradstreet. Danes ob 10. uri bodo tako v Ljubljani razglasili tri slovenske družbe, ki so med več tisoč slovenskih družb dobile najvišjo bonitetno oceno za poslovno solidnost.

novomeški BTC ali brežiški Intermarket, rastejo že tudi druge. V Krškem ga pravkar oblikuje ljubljanska družba Ta-bu, v Novem mestu raste Notranji trg, novi prodajni center, ki se bo pridružil BTC-ju, Merkurju in Dolenjkine.

mu centru. Širitve so načrtovane tudi v Beli krajini in v Posavju.

Dolenjka je tik pred koncem leta odprla market v Brežicah, prenavljala bo marketa v Črnomlju in Trebnjem. Mercator Dolenjska namerava v dveh letih postaviti večje prodajne centre v vseh večjih krajih po širši Dolenjski. Pred kratkim je ta družba odprla cash & carry trgovino v Krškem, že sredi tega leta pa naj bi se njeni prodajni centri na Ljubičevu in v Novem mestu pridružil še hipermarket na Cikavi. Za to naložbo kar 24 milijonov mark, še enkrat toliko pa naj bi v naslednjih dveh letih vložil v izgradnjo večjih pro-

dajnih centrov v Metliki, Krškem, Sevnici in Trebnjem.

Brežiško Posavje naj bi se lotilo druge faze izgradnje Brežičanke, prenove marketa na Bizeljski

cesti, v načrtu pa ima tudi diskont v Dobovi. Brežice so v trgovskem smislu sploh posebnost na tem območju. Samo v tej občini so se prodajne površine v zadnjih 5 letih najmanj potrojile! Na območje so vstopili kapitalsko močni trgovci: Jestvina Koper (v Trgovsko-poslovnem centru Slovenska vas in v Dobovi), Živila Kranj in Kovinotehna, ki se jim je zdaj na

Jesenicah na Dolenjskem pridružil še Begros, za katerim stoji tuj

• Posavje Brežice za razliko od novomeških dveh trgovcev 70 odst. prihodkov ustvari z malo-prodajo. Družba je z 270 zaposlenimi v minulem letu ustvarila 5,5 milijarde tolarjev prometa, zaradi izredno močne konkurence neposredno ob meji pa je v minulem letu komaj dosegla prodajo iz leta 1997. Kljub temu je z 20 milijoni tolarjev dobička lani ustvarila nekaj več dobička kot leto prej. Značilnost trgovske družbe Posavje je še, da le tretjino prihodkov dosega s prodajo dohodkovno zanimivih živil.

kapital. Tujci so tu tudi na področju kozmetike (Drogerie Markt) in čevljev (Turbo Schuh). B. D. G.

PRIPOJILI UBK

LJUBLJANA - Zadnji dan minulega leta je bila v sodni register vpisana pripojitev UBK banke k SKB banki. Ta je s tem prevzela vse terjatve in obveznosti UBK banke, delničarji te banke pa so postali delničarji SKB banke. Faktoring dejavnost UBK banke nadaljuje nova finančna družba SKB Faktor.

Mercator bi rad vzel Dolenjko

Nevesta ni za pogodbo - Dolenjka letos še ostaja v ABC, enako Posavje Brežice

NOVO MESTO - Kakšne so možnosti za uspeh povezovanja in ali se s povezovanjem tudi zares mudi? O tem smo vprašali vodilne moške treh trgovskih družb na našem območju.

Stanislav Hribar, direktor Mercator Dolenjke, je prepričan, da se bo proces povezovanja v slovenski trgovini odvijal hitreje, kot si marsikdo misli. "Stroške poslovanja je treba zmanjšati zdaj, ko je na vrhu mleka še kaj smetane, sicer bo prepozno in nas bodo tujci poceni pokupili. V Mercatorju menimo, da je najbolj optimalno in racionalno regionalno povezovanje. Povezave morajo biti kapitalske in ne po načelu gizov," je pojasnil. Ob tem je še povedal, da je Mercator, ki že ima v lasti 20 odst. delnic konkurenčne Dolenjke, tej družbi že predlagal povezovanje, vendar ni bilo ustreznega odziva. Hribar meni, da bo tuja konkurenca slovenske trgovce prisilila k zniževanju cen, zato pa bo treba zmanjšati stroške, kar bo mogoče doseči samo z gospodarskejšim poslovanjem in povečanjem prometa. Mercator Dolenjska je Dolenjki ponudil, kot pravi Hribar, ohlapno obliko vsebinskega in ne formalnega povezovanja, po kateri bi sprva Dolenjka še obstala, poenotili pa naj bi nabavne poti in se dogovarjali o naložbah. Predlagali naj bi tudi razrešitev presežkov delavcev, ki naj bi se zaposlili v Mercatorjevem hipermarketu, kjer bo vsaj 100 delovnih mest.

In kaj pravijo o tem predlogu in o možnostih takega ali drugega povezovanja v Dolenjki? "Za nas predlog Mercatorja ni sprejemljiv, saj imamo drugačne lastnike. Kar 60 odst. delnic imajo v lasti zaposleni in bivši zaposleni, ki so v podjetje vložili tudi gotovino in si tako na nek način kupili delovno mesto. Po predlogu Mercatorja bi, tako ocenjujemo, moralo na ceno okrog 120 ljudi, in ne verjamem, da

bodo to Mercatorjevi delavci. Mercator predlaga, naj zapremo naše maloprodajne poslovalnice povsod tam, kjer smo mi konkurenca. Združevanje bi gotovo prineslo pozitivne učinke v poslovanju, vendar še ni nihče ovrednotil posledic. Pripravljeni pa smo se pogovarjati in tudi poslovno sodelovati z Mercatorjem, še posebej, ker je menda Kmečka družba 20 odst. naših delnic zamenjala z Mercatorjem za delež v Oljariči Gea," je povedal generalni direktor Maksimilijan Jakopin.

Kot je še dejal, so se lastniki odločili, da ostanejo še vsaj v tem letu v okviru Gospodarskega interesnega združenja ABC. Čeprav se že nekaj časa govori o kapitalskem povezovanju trgovcev znotraj giza, do njega še ni prišlo. Jakopin računa, da bo jedro združenja ostalo, in to kljub temu da bodo nekateri odšli. Dolenjka naj bi v okviru združenja dobila status regijskega distribucijskega centra.

"Če bo letos znotraj ABC prišlo do kapitalskih povezav in če nam bo uspelo dobiti ustrezno mesto znotraj njih, bomo razmislili tudi o drugih povezavah, saj je Dolenjka nedvomno zanimiva družba. Osebnost ne verjamem, da bosta v Sloveniji le dve veliki verigi trgovcev z živili - bodo tudi manjši trgovci, in tu je priložnost za nas. Res bodo imele velike verige nižje nabavne cene, vendar pa je uprava velikih sistemov tudi draga," pravi Jakopin.

Družba pooblaščenka, ki so jo ustanovili notranji delničarji (60 odst. delnic), daje Dolenjki varnost pred neljubimi prevzemci. Kdor bo želel kupiti to družbo, bo moral vzeti večino in položiti denar. Pooblaščenka zagotavlja preglednost lastništva in onemogoča, da bi družbo po tihem in po malem kupoval.

Dolenjka se o sodelovanju (še posebej o novi vlogi v gizu

O čebelji varoi

Je zdravilo bayvarol že odslužilo svoje?

SEVNICA - Minulo nedeljo se je predsednik sevnjskih čebelarjev na dobro obiskanem občnem zboru lahko pohvalil z novo promocijsko stojnico društva, ki jo je izdelal Stane Resnik. Čebelarji so se pohvalili z uspešnim podmladkom, še posebej iz šol na Blanci in v Boštanju, sicer pa so tudi tokrat največ pozornosti namenili zdravljenju varoe.

Predsednik zdravstvene komisije Alojz Flajs je tako poročal o okuženem panju na Vrhovski Gori, kjer je po 40-dnevem zdravljenju z bayvarolom v enem panju odpadlo kar 10.183 varoj. Po dimljenju s hemovarjem je v enem panju odpadlo še 5.969 varoj, zato sklepa, da je zdravilo bayvarol po 6 letih na tem območju zaključilo svoje poslanstvo.

Čebelarji so se seznanili z novim programom zatiranja varoe, o čemer sta govorila veterinar Vraničarjeva in posavski veterinarski inšpektor Hinko Maver. Tudi čebelar in uspešni podjetnik Darko Debevc z Vrhnike je v svojem predavanju največ govoril o zdravljenju te bolezni.

Dolgoletni gozdar in čebelar Franci Repar je članom zaradi raka odsvetoval pogodovanje s ko stanjem in priporočal, naj sadijo več lipe. Sam je sadił tudi kitajski kostanj, vendar se zaradi vremenskih razmer (sneg) ni obnesel.

A. Ž.

Vipap želi izboljšati kakovost

Zaradi padca cen celuloze lani za 10 milijonov mark izgube - Ekološka sanacija in takse so veliko breme - Rezerve v izboljšanju kakovosti in povečevanju proizvodnje

KRŠKO - V krški tovarni celuloze in papirja, ki se od nedavnega imenuje Vipap Videm, so v minulem letu proizvedli 3 odst. manj celuloze in za 2 odst. manj papirja, kot so načrtovali. Zaradi padca cen celuloze je družba ustvarila 167,5 milijonov mark prihodkov, kar je prav tako za 10 milijonov mark manj, kot je načrtovala. Toliko bo znašala tudi izguba družbe, ki so jo v tovarni pridelali predvsem v drugi polovici leta.

Cene celuloze so se od junija do septembra spustile za četrtno, kar je Vipapu zmanjšalo mesečne prihodke za poldrugi milijon. Ker so se znižale tudi cene grafičnih papirjev, je bil mesečni izpad še za pol milijona večji. Kot pojasnjuje izvršilni direktor tovarne Oldrich Kettner, je tovarna finančno kri-

zo ob koncu leta prebrodila ob pomoči lastnika, praške Investicijske in poštne banke. Ta je Vidmu med drugim zagotovila 3,5 milijona mark dolgoročnega kredita, dala jamstvo v višini 5 milijonov mark za izpolnjevanje obveznosti iz kupoprodajne pogodbe in jamstvo v višini 2,5 mili-

jona mark za kredit ekološkega sklada. Omogočila je tudi naložbo in nakup surovin v tujini ter posredovala pri prodaji in takojšnjem plačilu kalandra.

Na ceno celuloze in papirja tovarna ni mogla vplivati, vendar po prepričanju direktorja Kettnerja lahko še veliko postori za izboljšanje kakovosti proizvodnje. Pri tem poudarja, da se v Krškem še otepajo s smolo v celulozi in s slabo kakovostjo papirja. Prevelik je izmet izdelkov in prešteviline so reklamacije, veliko je še malomarnosti pri delu in slabega odnosa do kupcev. Program ekološke sanacije, ki je bil dogovorjen z vlado, in vzporedno še vse večje takse za onesnaževanje voda so veliko finančno breme za podjetje. Razmere so še težje, ker slovenske banke niso pripravljene dajati dolgoročnih kreditov.

Da bi lažje konkurirali zahodnim tekmečem, ki letno ustvarijo za trikrat več prihodkov na zaposlenega, so se v Vipapu lotili strogega nadzora vseh stroškov. Po Kettnerjevih besedah namerava povečati in izboljšati proizvodnjo ter izboljšati strukturo zaposlenih. V tem letu naj bi imeli povprečno 1000 zaposlenih, znižali naj bi stroške proizvodnje za 15 mark po toni. Koljsemu uspehu naj bi pripomogel novi rezalni stroj, pozneje pa še druge posodobitve ter večja proizvodnja in kakovost.

B. D. G.

V TURIZMU DELA 9 MILIJONOV LJUDI

NOVO MESTO - V državah Evropske unije je v turizmu neposredno zaposlenih 9 milijonov ljudi, kar je 6 odst. vseh zaposlenih. Z dejavnostjo turizma države unije zaslužijo vsaj 5,5 odst. bruto družbenega proizvoda, hkrati pa turizem dosega skoraj tretjino celotne zunanje trgovine in storitev. Poleg neposrednih zaslužkov in zaposlitev v tej dejavnosti turizem vpliva tudi na razvoj številnih drugih dejavnosti: regionalni razvoj, izobraževanje, okolje, zdravje, kulturo, prevoze, finance, davke ipd.

KAKO KAŽE NA BORZI?

Kupci verjamejo v Mercator

Po večmesečnem zatišju je na borzi ponovno zavel svež veter. Ali gre zgolj za kratkotrajno prebisk ali pa za začetek obdobja rasti, je težko napovedati. Zdi se, kot da bi investitorji naenkrat spoznali, da delnic ne bo mogoče kupovati vsak dan ceneje, zato se je sprožila prava nakupovalna mrzlica, ki je poglata tečaje strmo navzgor. Kot že tolikokrat doslej za porast ni nobenih racionalnih razlogov. Najbolj zaželeno so bile delnice Mercatorja, za katere je potrebno odšteti že slabih 9.000 tolarjev. Uprava Emone Merkurja je v teh dneh sicer objavila obsežno mnenje o neskladnosti Mercatorjeve ponudbe z zakonom o prevzemih, vendar pa so mnogi prepričani, da bo Mercatorju uspelo preprečiti povezavo treh konkurenčnih trgovskih hiš, to pa bi pognalo tečaj njegovih delnic še višje.

Na celotnem delniškem trgu bi kar težko našli delnice, ki v teh optimističnih dneh ne bi porastle, zato se je slovenski borzni indeks po dolgem času dvignil do 1.800 točk. Dražje so tudi pldovske delnice; vzrok je verjetno v zmanjšani ponudbi. Gibanje tečajev delnic pldov kaže delniški indeks LB PIDEK, ki ga izraču-

nava Nova LB. Indeks se izračunava kot geometrična sredina tečajev 21 od skupaj 30 na prosti trg uvrščenih delnic pldov. Njegova izhodiščna vrednost je 1.000 indeksnih točk na 16. novembra lani.

V borzna kotacija A prihajajo 13. januarja delnice Dela, prve medijske hiše na organiziranem trgu. Njihova nominalna vrednost je 1.000, knjigovodska 2.538 tolarjev (na 31. december 1997), medtem ko se je tržna cena na sivem trgu povzpela precej nad dvakratnik knjigovodske vrednosti. To je za časopisno hišo, ki obvladuje slovenski prostor, pričakovano. Delo je imelo v lanskem letu skoraj 30-odst. tržni delež v celotni dnevni nakladi vseh slovenskih dnevnikov, v oglašilni realizaciji pa je bil delež Dela skoraj 50-odstoten. Za zdaj so največji delničarji družbe: Krekov pid Skala, kapitalski sklad in slovenski odškodninski sklad. Zaradi pomembnosti družbe lahko pričakujemo gnečo med povpraševalci po delnicah.

MARJETA ČIČ
Dolenjska borznoposredniška družba
Novo mesto
Tel. (068) 371-8221, 371-8228

Ivan Novoselič

Trenutno je naša naloga, da posluujemo čim bolje in da smo zanimivi za morebitne partnerje. Če bosta Mercator ali pa morebitni trojček želela, se bo treba združiti, sicer bomo vztrajali še nekaj časa po svoje. Letošnje leto bo nedvomno prelomno in pokazalo se bo, kdo kam sodi. O našem združevanju bodo odločali lastniki. Kmečka družba, ki je 27-odstotna lastnica družbe, zatrjuje, da deleža še ni prodala, prav tako naj bi bilo še vedno 10 odst. premoženja v lasti odškodninskega in 11,5 odst. kapitalskega sklada. Odstotek ima v lasti Nacionalna finančna družba, kar 50,5 odst. delnic pa je razpršenih na okrog 1000 drobnih lastnikov," je povedal predsednik uprave Posavja Ivan Novoselič. Usoda Posavja je tako odvisna od tega, komu bo prodala Kmečka družba, pa tudi od tega, kdo bo uspešneje pokupil delnice malih delničarjev.

BREDA DUŠIČ GORNIK

Stanislav Hribar

PREDAVANJE O DAVKU NA DODANO VREDNOST

NOVO MESTO - Kmetijska svetovalna služba Kmetijskega zavoda Ljubljana za območje Straže vabi na predavanje o davku na dodano vrednost, ki bo v petek, 15. januarja, ob 19.30 v prostorih osnovne šole Vavta vas. Predavala bo svetovalka za ekonomiko mag. Tanja Strniša iz Kmetijskega zavoda. Povedala bo, kateri kmetje bodo davčni zavezanci, kako se bo davek obračunaval, kakšne bodo davčne stopnje v kmetijstvu itd.

• Predpriprave na uvedbo evra so tak dogodek, ki nima primerjave v svetovni zgodovini. (Arhur)

Z NOVOMEŠKE TRZNICE

Branjeve so prodajale šopke teloha po 200 tolarjev, šatlotko po 400 kilogram, česen po 400 do 500, brstični ohrovt po 600, črna redkev po 200, fižol po 350 do 600, radič po 300 do 400, endivijo po 300 do 400, redčo peso po 200, korjen in kolerabo po 200 do 250, sveže zelje po 200, kislo zelje po 200, glave kislega zelja po 300, kislo repo po 200, ajdovo moko po 400, zavitek domačega čaja po 200, korenino peteršilja po 100, orehe po 800, suhe hruške po 1.000, jabolka po 60 do 100 kilogram, hruške po 130 do 180, sadjevec po 800 liter, kozarec medu po 800 do 900, stekleničko propolisa po 300 in jajca po 25 do 30 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 162 do 3 mesece starih prašičev, 48, starih 3 do 5 mesecev, in 12 starejših. Prvih so prodali 115 po 300 do 310, drugih 20 po 250 do 280, tretjih pa 4 po 200 do 210 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

NOVOSTI V VZREJI PUJSKOV

Brez kolostruma preti pogin

Vsako živo bitje je najbolj občutljivo ob rojstvu in takoj po njem, toda malokatero tako kot mladi pujski. Rejci plemenskih svinj to iz svojih izkušenj predobro vedo, zato skušajo z nekaterimi ukrepi zmanjšati nevarnosti kritičnega obdobja. Veterinarska stroka opozarja na nekatere novosti, ki zadevajo predvsem prvi teden po rojstvu oz. prasiatvi.

Tako priporočajo, naj bi vitaminiziranje pujskov opuščali, pa ne zato, ker pravkar povržene živali vitaminov ne bi potrebovale, marveč zato, ker je za to potrebno poskrbeti že prej, to je pri prehrani breje svinje. Te morajo biti krmiljene tako, da se tudi v plodovih ustvarja zadostna zaloga vitaminov.

Ostane pa obvezna uporaba železovega pripravka, saj je v mleku svinje vedno premalo železa, ki ga mladi pujski nujno potrebujejo za razvoj. Železo lahko rejec uporabi v obliki injekcije ali paste, stroka pa opozarja, da je v primeru driske nujno najprej pozdraviti to bolezen in šele potem dajati železove pripravke.

Priporočljivo je tudi kupiranje repkov, da se prepreči pojav kanibalizma, ki je nevarnost predvsem za večje reje, kjer je manj prostora za posamično žival. Glede obdelave zobkov, s katerimi lahko pujski poškodujejo seske svoje matere, so mnenja deljena. Če ima svinja zadosti mleka in zadosti seskov, tako da ima vsak mladič svojega, brušenje ali ščipanje zobkov ni potrebno, s tem pa so mlade živali obvarovane tudi možnih vnetij.

Po novem naj bi tudi kastracijo moških živali opravili že v prvem tednu njihovega življenja. Takrat so pujski najmanj občutljivi na bolečino, v krvi pa imajo še zadosti protiteles (imunoglobulinov) iz materinega prvega mleka - mleziava ali kolostruma, ki jih varujejo pred boleznimi. Pujskovo črevesje je sposobno takoj po rojstvu vsrkati velike količine protiteles, ta sposobnost pa naglo pada, dobesedno iz ure v uro. In tako pridemo do osnovnega pravila pri vzreji pujskov: čimprej po rojstvu morajo mlade živali sesati in dobiti s tem materino pomoč pri zaščiti pred infekcijami. Brez tega je velika verjetnost, da ne bodo preživele. Glede dajanja probiotičnih pripravkov, ki vsebujejo koristne mikroorganizme, varuje pred drisko, pa velja načelo, da ta ukrep ob pravilni tehnologiji reje ni potreben, priporočljiv pa je ob odstopitvi pujskov ter v primeru, če zaostajajo v rasti.

Inž. M. L.

NIČ VEČ V SKLOPU MERCATORJA

Nikoli pretrgana združna tradicija

Od marca naprej samo kmetijsko gozdarska zadruga Ribnica - Letos devetdesetletnica

RIBNICA - Mercator kmetijsko-gozdarska zadruga Ribnica bo letos obhajala 90-letnico (pred njo pa je bila na tem območju leta 1909 ustanovljena KZ Sadržica) in nadaljuje nikoli pretrgano tradicijo združništva v Ribniški dolini. Zadruga gospodari na 55 hektarjih zemlje in gozdov, ima domove v Ribnici, Sadržici in Jurjevici, pred novim letom pa so prodali zadrugi dom v Zapotoku pri Sušju.

52 zaposlenih ustvarja dohodek v trgovski, gozdarski in suhorbarski dejavnosti. Največ denarja prinese trgovina (54 odstotkov), potrebno pa je priznati, da je poslovanje vsako leto težje, saj je konkurenca čedalje hujša. Na tujem trgu je njihova suha roba (pre)draga, saj jim močno konkurirajo cenejši izdelovalci z Daljnega vzhoda. Kljub temu bodo tudi lansko leto zaključili brez izgub. Mirko Pirc je že petnajsto leto direktor zadruge, ki je bila ves čas likvidna.

"Vedno spoštujemo doslednost, pri nakupu in prodaji. Naše komitente smo zmeraj pravočasno opozarjali na obveze, predvsem če je grozilo, da bi lahko ostali nepoplačani. Pri nabavi imamo nadzor, brez kritja blago ne pride v trgovino ali skladišče, saj ne želimo, da se nam kopičijo nepokrite zaloge gotovih izdelkov," je povedal direktor Mirko Pirc. Na občnem zboru marca bo prišlo do

spremembe imena zadruge in načina dela. Iz imena zadruge bodo namreč črtali besedo Mercator.

"S poslovnim sistemom Mercator zelo dobro sodelujemo in

Mirko Pirc

NAZDRAVILI, POTRJEJEMU' CVIČKU - Skoraj tridesetletni upravni odbor Zveze društev vinogradnikov Dolenjske je minuli četrtek v Oparovi zidnici v Stari Gori nad Trebnjem dodobra nazdravil in zalil rojstni dan sedaj uradno priznanega in patentiranega cvička. Kozarce so dvignili predsedniki iz vseh 17 društev cvičkove dežele in strokovni sodelavci zveze, pogostitev pa je v čast cvičku poklonil gostilničar Franc Opara iz Trebnja. Pri petju zdravice so bili še posebne pozornosti deležni tisti 'cvičkarji', ki so v zadnjih letih naredili kar največ za to, da je cviček postal tudi uradno priznana in spet cenjeno slovensko vino. Sedaj so na vrsti vinogradniki in še posebej kletarji, ki se morajo truditi, da bo cviček še boljši, še bolj cenjen in iskan.

SEMINAR O TRŽENJU VINA

NOVO MESTO - Kmetijski zavod Ljubljana, oddelek za kmetijsko svetovanje Novo mesto, organizira od 10. do 12. februarja seminar o trženju vina v hotelu Šport na Otočcu. Na seminarju bodo predavali priznani slovenski strokovnjaki s področja trženja in komunikacije. Kotizacija za seminar znaša 18.000 tolarjev. Rok prijave je 25. januar. Vse informacije so vam na voljo na Kmetijskem zavodu, oddelek Novo mesto, Gubčeva 15, tel. 068/321-193. Kontaktne osebe za seminar: Tanja Strniša, Jože Maljevič in Katarina Merlin.

ZATON MASIVNIH HLEVOV

Ekonomika ne prenese več dragih grajenj hlevov in drugih gospodarskih poslopij, zato se v razvitem svetu vse bolj namesto masivne gradnje uveljavlja gradnja hlevov brez betonske plošče in z lesenimi stenami, ki je do 40 odstotkov cenejša. Stojšče za govedo stane do 800.000 tolarjev, če pa gre za gradnjo hladnega hleva, na južni strani odprtega in proti vetru zavarovanega le s tkanino, je gradnja še za desetino cenejša. Glede pomislekov, da tak sodoben hlev nima betonske plošče, na kateri bi bilo mogoče shranjevati seno, je treba vedeti, da seno vse bolj izginja iz krmnega obroka, ker ga nadomešča cenejša in lažje pridobljena silaža.

bomo tudi v prihodnje, vendar pa kapitalsko z njimi nismo bili nikoli povezani, kar pomeni, da nismo od njih odvisni. To za Mercatorja najbrž ne bo sprejemljivo, saj ne morejo vplivati na našo poslovno politiko.

M. GLAVONJČIČ

ZDRAVILNO VINO IN ČESEN

Prihajajo vedno novi dokazi o zdravilnosti vina in česna. Tako je danski zdravnik Claus Rasmussen v raziskavi, ki je zajela 148 na hrbtnici ali križu operiranih bolnikov, ugotovil, da je pri tistih, ki uživajo vino in česen, verjetnost, da ozdravijo, štirikrat večja kot pri tistih, ki teh dveh živil ne uživajo. Učinek pripisuje snovem v vinu in česnu, ki preprečujejo apnenje žil in poživijo pretok krvi po žilah.

DVOJE PREDAVANJ

METLIKA, SEMIČ - Kmetijska svetovalna služba Črnomelj organizira v torek, 19. januarja, ob 18.30 v Vinski kleti v Metliki predavanje o varčevanju v gospodinstvu. Predavala bo Helena Mrzlikar. V četrtek, 21. januarja, pa bo ob 17. uri v sejni sobi občine Semič predavanje o reprodukciji v konjereji. Predaval bo Marjan Kosec z Veterinarske fakultete v Ljubljani.

PRODALI LE MALO

SEVNICA - Na sobotnem sevnem sejmu je 177 lastnikov prodajalo 135 prašičev. Dva, ki sta bila s 150 kg godna za zakol, je gospodar cenil 22.000 tolarjev za kos, največ pa je bilo pujskov, katerih cena se je sprva gibala od 10.000 do 12.000 tolarjev, pozneje pa bi jih 800 prodal tudi za 4.000 tolarjev. Do 9. ure so prodali le dva pujska, kasneje še 7. Med kramarji sta bila dva krošnjara s suho robo, zgovorna zeliščarica in prodajalec plinskih naprav.

Leptospirozo zatiramo po zakonu

Gre za neprijetno bolezen, ki se prenaša z živali na ljudi in obratno

Leptospiroza je nalezljiva bolezen ljudi in živali, ki jo povzročajo bakterije iz rodu *Leptospira*. Živali se navadno okužijo pri ovlahnavanju in lizanju spolovil, ker se povzročitelj izloča z urinom. Okužba je možna še preko kontaminirane vode in hrane, ki jo z urinom onesnažijo miši in podgane, kakor tudi preko poškodovane kože.

Leptospire v organizmu napadejo rdeče krvničke, mišice in ledvice. Zaradi razpada rdečih krvničk pride do slabokrvnosti in zlatenice, v mišicah in ledvicah pa do degenerativnih sprememb. Po hudi obliki pride do zastrupitve z ureo, kar se navadno konča s poginom, pri blažji pa opazimo potrtost, hujšanje, neješčnost in utrujenost. Inkubacija (čas od okužbe do izbruha prvih znakov) je razmeroma dolga, traja 5 do 20 dni.

Bolezen poteka v več oblikah: Uremična oblika se prične s pojavom in razmnoževanjem bakterij v krvi, kar se kaže v povišani telesni temperaturi (41° C). Pes je potrt, neješč, leži zaradi bolečin v mišicah. Po nekaj dneh se leptospire naselijo v ledvice. Zaradi vnetja le-teh je hoja psa okorna, hrbet pa drži zgrbljen. Kasneje se pojavi še bruhanje, driska in huda žeja. Iz ust zaznamo vonj po urinu, pri pregledu ustne votline pa opazimo obloge rjavkaste barve, ki se spreminjajo v razjede.

Ikterična oblika se zaradi jeterne okvar izraža z zlatenico, ki je opazna na vidnih sluznicah. V začetku je telesna temperatura povišana, potem pa zdrkne pod normalo. Pozornost usmerimo tudi na barvo urina, ki postane intenzivno rumen do oranžen. Lahko se pojavijo tudi znaki s strani živčnega sistema, ki so posledica zastrupitve z ureo.

Gastrointestinalna oblika je podobna prejšnji, le z bolj poudarjenimi znaki s strani prebavil: bruhanje, kravica driska, krči črevesja in dehidracija.

Kronično obliko opazimo šele, ko pride do resnejše okvare ledvic. Žival postane otožna, zavrača

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Vina posebnih trgatev

V naših krajih, recimo v vinorodni deželi Posavje, ki jo sestavljajo vinorodni okoliši Bela krajina, Dolenjska in Bizelsko Sremičem, je značilna razdrobljenost vinogradov, ki zelo draži pridelavo vina. Vinogradništvo lahko preživi le, če bo sposobno pridelati poleg namiznih in kakovostnih tudi vina najvišjih kakovosti, ki se prodajo po visokih cenah. Zato je toliko bolj razveseljivo prebirati poročila v Dolenjskem listu o posebnih trgatih v snegu in mrazu. Prepričan sem, da se ob prebiranju takih vesti pri ljudeh poraja občudovanje do teh prizadevnih ljudi, ki veliko tvegajo. V zadnjih dvanajstih letih, odkar je zadruga klet v Metliki pridelala prvo ledeno vino v državi, je bil storjen velik napredek. Ni ga bilo preroka, ki bi napovedal, da bomo doživljali v tako kratkem času rojstvo toliko ledenih vin z raznih leg in celo suhe jagodne izbore. Namerno poudarjam različne lege. Karakter vin, predvsem pa tako imenovanih "velikih vin", je rezultat tal, kjer trta raste, podnebja na tej parceli, sorte, obdelave vinograda in načina, kako je most vrel in kako so vino negovali. Na apnenčastih tleh nastajajo v grozdju drugačne arome kot na ilovnatih. Tudi vrelne arome so drugačne, če povzema most pri 15° C ali pri 18 do 20° C. Vino se bo razlikovalo tudi po tem, ali bo hranjeno v cisterni iz nerjaveče kovine ali v sodu. Čim več kakovosti je v

vinu, tem večji je lahko njegov razvoj. V sodu vino lahko diha, zato je sod primernejši za vina najvišjega kakovostnega razreda. Toda samo v tedensko dotoknem in vedno polnem sodu bo vino napredovalo.

Najlažje razume svoje vino sam pridelovalec, ki se spominja vseh podrobnosti, tako letnika kot opravi ob trgati in kasneje pri "vođenju" mladega vina. Vse vtise si je pametno zapisati. Vsako veliko vino ima svojo zgodbo in ta je lahko sestavni del trženja vina. Ljubitelji vin so hvaležni za vse informacije, ki jih dobijo o vinu, ki jih je navdušilo. Zato je direktna prodaja takih redkih vin pri samem pridelovalcu ali v specializirani vinoteki toliko bolj privlačna. Zato izkušeni vinarji nočejo prodati redkih vin v samopostrežne trgovine, ker so v tem tipu trgovin vina anonimna.

Spominjam se, kako je ravno Dolenjski list opazno spremljal nastajanje prvih vin iz posebnih trgatev. Pomagal je, da vina niso ostala anonimna in je prispeval k širjenju znanja o kakovostih, ki jih pri nas prej nismo poznali. Zato je veliko prispeval k uspehu teh vin, da je "zrno" padlo na plodna tla tako pri pridelovalcih vin, kot pri porabnikih. Vinogradništvo je in bo doživljalo vzpona in padca. Vina posebnih trgatev so svetle točke v sedanjem kriznem obdobju. Toliko bolj razveseljivo je, da je uspelo številnim vinogradnikom iz neobetavne deževne jeseni pridelati tako zlahkne vinske bisere. Takšni uspehi nam gotovo vsem vlivajo optimizem.

dr. JULIJ NEMANIČ

hrano, hujša, predvsem pa veliko pije.

Bolezen diagnosticiramo s pomočjo laboratorijskih preiskav krvi in urina, v pomoč pa nam je tudi podatek, da se bolezen pojavlja pretežno poleti in jeseni. Ob pojavu te bolezni je nujno potrebn-

na veterinarska pomoč. Živali dajemo antibiotike, ki delujejo na povzročitelja bolezni. V hujših primerih je nujna transfuzija krvi ali kapljica infuzija elektrolitskih raztopin. Dietna hrana naj bo revna z beljakovinami in bogata z ogljikovimi hidrati. Psa zaščitimo s preventivnim cepljenjem. Cepimo že mladiča pri sedmih tednih, ponovimo čez en mesec in nato vsako leto revakciniramo.

DENISE KULOVEC, dr. vet. med.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Dobrote iz ljudske kuhinje

Vsi prazniki tega leta so še pred nami. Pomembno je, da naša ljudska kuhinjska in vino, ki sta skupek pisane palete deželnih posebnosti, ohranjata svojo razpoznavnost. Slovenska posebnost so POTICE, ki so znane tudi prek naših meja. Značilno obliko poticam dajejo modli, v katerih se potica peče. Oblike in materiali starih modlov so izraz ljudske ustvarjalnosti, ki se je ohranila do danes. Največkrat so okrogli in s tulcem na sredini. Potice imajo glede na nadev in zunanjo podobo tudi svoje ime. Najbolj znane so orehove, rožičeve, makove in pehtranove in prav po vrsti nadeva se prepozna starost nastanka potice. Prvotne potice niso bile sladkane, ker sladkorja niso poznali, uporabljali pa so med, ki je dal potici značilen okus. Testo za potice je kvašeno, zanj pa se uporablja pšenična in ajdova moka. Posebnost prvotnih potic je valjanje in zavijanje testa ter nadev, ki je namazan po vsej površini testa razen po sredini, kjer je zarezan križ, katerega kraki so dolgi 12 cm. Tako nastanejo štirje majhni trikotniki, ki se zavijajo iz sredine proti zunanemu robu. Na ta način nastane tanek zvitek, ki vzhaja v modlu in se peče v krušni peči. Svojevrsne potice so špehovka in

ocvirkovka, ki jih pečejo za pusta in kolone. Nadevane so z ocvirki ali slanino in se vedno uživajo tople.

Poticam so po obliki najbolj podobni ŠTRUKLJI. Najstarejši zapis za pripravo pehtranovih štrukljev sega v leto 1589. Pripravljali so jih ob koncu večjih del. Zanje se testo na tanko razvleče ali razvalja, namaže z nadevom, tesno zavije in speče ali skuha.

Cenjeno ljudsko kvašeno pecivo so tudi KVAŠENE PLETENICE in ŠARKLJI z rozinami ter KROFI. Vzhajano testo za krofe zahteva pri pripravi posebno pozornost. Vsaka gospodinja si želi krofe z venčki, zato mora upoštevati zaporedje dodajanja sestavin in paziti, da s stepanjem testa ne vtepe preveč zraka, zaradi česar bi bili krofi v sredini votli. Pravilno vzhajani krofi se potopijo v olje do polovice, zato nastane na obodu, ko jih obrnemo, bel venček.

Posebno mesto med prekmurskimi jedmi je GIBANICA. Testo zanj je pečeno v več plasteh in nadevano z različnimi nadevi (skuta, orehi, jabolka, mak, rozine itd.). Spodnja plast ali podplast je iz krhkega testa, ostale plasti pa iz vledčenega testa. Naša posebnost so tudi TORTE, PIŠKOTI in MEDENO PECIVO.

Podgorškovi Temni angeli usode

Novi slovenski celovečerni film režiserja Saša Podgorška doživel prvo javno predstavitev na predpremierni projekciji v kinu Brežice - Predstavitev ustvarjalcev

BREŽICE - Celovečerni igrani film *Temni angeli usode* režiserja Saša Podgorška in scenarista Gorana Šalamona je doživel prvo javno predstavitev v petek, 8. januarja, zvečer v brežiški kinodvorani, kjer je bila predpremierna projekcija. Številnim ljubiteljem filma, prijateljem in znancem se je po končani projekciji predstavila skoraj vsa ekipa, ki je sodelovala pri nastanku filma in njegovi poti do kinodvora. Najbolj navdušenega ploskanja so bili seveda deležni domačini, režiser, scenarist in člani skupine Demolition Group. Uradna premiera filma bo 20. januarja v Ljubljani.

Film *Temni angeli usode* se je porodil iz skupne odločitve režiserja Saša Podgorška in scenarista Gorana Šalamona ter ostalih članov posavske rockerske skupine Demolition Group, ki prijateljujejo že kakih petnajst let. Podgoršek, ki je kot režiser že uveljavljen, saj je ustvaril več doma in v tujini odmevnih ter nagrajenih filmov, je dotlej s skupino posnel pet glasbenih spotov, pred tremi leti pa so sklenili, da naredijo še nekaj večjega, da posnamejo celovečerni film. Vendar ne običajen film, kot jih je veliko ali celo preveč v poplavi holivudarske filmske produkcije, ampak film, ki bo drugačen, nekaj posebnega. "Odločili smo se posneti film, ki naj bi bil na nek način stripovski, a bi v stripovski govorici pripovedoval o univerzalnih resnicah tega sveta," je za Dolenjski list povedal režiser Podgoršek pred brežiško predstavitvijo svojega filma in dodal, da so zdaj vsi ustvarjalci filma veseli in ponosni, ker jim je filmski projekt uspel in so ga uresničili tako, kot so si ga zamislili.

Prva klapa pri snemanju *Temnih angelov usode* je padla junija 1997. leta, lani so film dokončali, letos pa začela svojo pot najprej v slovenske kinematografe in na filmske festivale, kasneje pa, kot upajo, tudi v kinematografe drugih držav.

Film je sicer podnaslovljen kot *ljubezenski*, vendar bi bil primernejši kak drug podnaslov, saj je film bolj kot ljubezensko obarvan erotično, središčna točka filmske

Režiser filma Saša Podgoršek

USTVARJALCI TEMNIH ANGELOV USODE - Po končani predpremierni projekciji so se občinstvu predstavili igralci in ustvarjalci novega filma. Na sliki: scenarist Goran Šalamon se pozdravlja s filmskimi sodelavci.

KONCERT KITARISTKE

TREBNJE - V prostorih Glasbene šole Trebnje je v ponedeljek, 11. januarja, zvečer nastopila na samostojnem koncertu kitaristka Katja Porovna. Glasbenica je diplomirala na ljubljanski akademiji za glasbo pri prof. Andreju Grafenauerju, študij kitare pa nadaljuje na visoki šoli za glasbo na Dunaju.

SPEKTAR RAZSTAVLJA

KRŠKO - Danes, 14. januarja, bodo ob sedmih zvečer v razstavnih prostorih Kulturnega doma odprli likovno razstavo del 24 članov hrvaškega likovnega društva Spektar, s katerim plodno sodeluje krško likovno društvo Oko. V kulturnem programu bodo nastopili Nada Klačterka, Darko Žubrinčič in Jasmina Levičar.

DOMAČA PREMIERA

PODBOČJE - V petek, 15. januarja, ob sedmih zvečer bo Kulturno društvo Staneta Kerina v Kulturnem domu premierno uprizorilo komedijo Marjana Marinca *Poročil se bom s svojo ženo*. Predstavo je režirala Ivanka Černelič Jurečič.

pripovedi pa je obvladovanje ljudi z vseh možnih realnih pozicij moči: politične, sodne, represivne, cerkvene in duhovne. Vsako od teh pozicij posebej eden od združbe peterice veljakov, nekdanjih otroških prijateljev, ki so se dokopali do položajev predsednika, šefa policije, sodnika, duhovnika in voditelja verske sekte. Peterica brez vsakršnih moralnih pomislekov popolnoma obvladuje okolje, pri tem pa vsak od njih svoj položaj brezvestno izkorišča za najrazličnejša umazana početja, erotične avanture in kriminalne posle, vse skupaj pa je videti le kot poigravanje pri iskanju poti iz življenjskega dolga. Ko se pojavi kot možen nov predsednik uspešen poslovnež, ki je po sru pravi poštenjak, ga z intrigami in kriminalnimi dejanji - ne odrečejo se niti umoru - povsem onemogočijo, in to ne samo kot možnega političnega veljaka, ampak tudi kot poslovneža in na koncu še kot človeka. Zlo ves čas filma slavi in niza zmago za zmago, pri svojem uresničevanju posrečeno uporablja videz in besednjak dobrega, samo dobro, ki v filmu niti ni izrazito definirano, pa propada in kar naprej izgublja. Edino rahlo upanje na svet, zasnovan na drugačnih osnovah, je ljubezen med mladima Adamom in Evo, ki pa se konča s podobo malomeščanske družine. Osnovno sporočilo filma je torej prej mračno kot kaj drugega. Če bi mu seveda verjeli in ga sprejeli. Vendar pa je za kaj takega prešibko in preveč nedosledno grajeno.

Vrsta filmskih prijemov, pa naj so bili ustvarjeni hote ali ne, šibkost in pomanjkljivost scenarija posrečeno rešuje s tem, da vse skupaj spreminja v karikaturu. Življenje pač res ni takšno, kot ga kaže film, v realnem svetu sile moči ne delujejo in se jim ljudje ne podrejo na tako naiven način, kot je prikazano v filmu, pa tudi resnični ljudje so osebno grajeni neprimerno bolj zapleteno, kot so filmski junaki *Temnih angelov usode*. Ko film govori o "univerzalnih resnicah sveta", zarisuje karikirane poudarke v poenostavljeni podobi sveta, da bi bili tako kar najbolj prepoznavni in razvidni. To pa je značilnost karikature in črnega humorja. Če torej film sprejmemo in gledamo v takih okvirih, potem šele pravzaven in učinkovit kot dovolj celovit ustvarjalni izdelek na dostojni ravni.

MILAN MARKELJ

MLADINSKI PIHALNI ORKESTER - Na novoletnem koncertu je Trebanjce navdušil tudi dve leti stari mladinski pihalni orkester z vodjo Igorjem Hribarjem. (Foto: L. M.)

Med najboljšimi v Sloveniji

Občinski pihalni orkester Trebnje med desetimi najboljšimi - Tudi mladinska godba - Prostorske težave

TREBNJE - Leta 1926 ustanovljeni KUD Občinski pihalni orkester Trebnje postaja iz leta v leto kvalitetnejši. Napredek je opazen predvsem pod vodstvom domačina prof. Igorja Teršarja. Trebanjska godba je tako lani na državnem tekmovanju pihalnih orkestrrov v Krškem nastopila v drugi jakostni skupini ter prejela zlato medaljo in s tem pravico, da se letos maja na tovrstnem tekmovanju ravno tako v Krškem pomeri v 1. skupini. Postala je ena izmed desetih najboljših godb v Sloveniji.

Društvo združuje 140 glasbenikov v treh sekcijah. "Poleg omejenih godbe že dve leti delujejo mladinski pihalni orkester pod vodstvom Igorja Hribarja ter mažoretne skupini: starejšo vodi Darja Korelec in Zvonka Pečelin, z mlajšimi mažoretami iz OŠ Trebnje pa se ukvarjata Ksenija Krese in Petra Kek," je povedal predsednik KUD-a Danijel Metelko, ki v orkestru že vrsto let igra tubo, društvo pa vodi dve leti. Orkestralna glasba postaja v domačem kraju vse bolj priljubljena in s tem zanimanje zanjo. Tudi to so bili razlogi za ustanovitev mlajšega orkestra, ki pomeni tudi nekakšno pripravo na igranje v "veliki" godbi. Trebanjce sta oba orkestra navdušila z zadnjim nastopom na tradicionalnem novoletnem koncertu, ko je zraven zapela tudi Tereza Kesovića. "Številna publika nam zelo veliko pomeni, zato bi se Trebanjem rad zahvalil za tovrstno moralno podporo," je povedal predsednik.

Z godbo nastopajo po vsej Sloveniji in v tujini. Za kulturni praznik bodo zaigrali v domačem kulturnem domu, 14. februarja se bodo predstavili v italijanski Picci, 12. junija bo društvo skupaj s TD Trebnje v okviru prireditve Iz trebanjskega koša organiziralo mednarodni festival godb in mažoretnih skupin, že dvakrat so spremljali Tabor slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični, itd. Metelko je poudaril, da so ena

redkih godb pri nas, ki kljub trendu spogledovanja z evropskim stilom ostaja zvesta slovenski glasbi. "Nikoli je ne bomo zanemarjali," pravi.

Kljub dobremu sodelovanju z občino pa se že vrsto srečujejo z velikim problemom - prostorsko stisko. Metelko je povedal, da so se v 73-letni zgodovini godbe selili sedemkrat, v zadnjih desetih letih pa kar štirikrat. 65-članski orkester se zdaj najmanj dvakrat na teden na vajah stiska na 54 kvadratnih metrih osnovnošolskega prostora, ki ni niti akustičen. Upanje jim predstavlja obljubljena novogradnja ob Centru za izobraževanje in kulturo, kjer bosta menda v treh letih boljše prostore dobili še glasbena šola in Galerija likovnih samorastnikov.

L. MURN

Branimir Žganjer

Umril je pisatelj in prevajalec Branimir Žganjer

V Zagrebu je enajst dni po praznovanju 79. rojstnega dne v soboto, 2. januarja letos, umrl pesnik, pisatelj, publicist in prevajalec Branimir Žganjer. V svojih delih je opisoval predvsem življenje Slovencev zunaj domovine, napisal je več učbenikov latinskega in grškega jezika ter razprav s področja klasične filologije, veliko pa je tudi prevajal. Novele, povesti, pesmi, humoreske in otroško prozo je pisal v slovensčini in hrvaščini, s prevajanjem pa je pomagal pri širjenju slovenske književnosti in kulture na Hrvaškem. Po rodu je Slovenec, stari starši in starši so dolenjskega rodu, a je vse od rojstva živel v Zagrebu. Tam se je tudi šolal in končal visokošolski študij iz klasične filologije na filozofski fakulteti, v Ljubljani pa je dokončal študij primerjalnega jezikoslovja. Dolga leta je poučeval na gimnaziji latinščino in grščino, nekaj let pred upokojitvijo fakultativno tudi slovenščino. Dopisoval je v slovenske in hrvaške časopise. V Prilogi Dolenjskega lista je leta 1995 v več nadaljevanjih objavil povest Vajnega sinka imam neizmerno rada, ki je zasnovana na resničnih dogodkih in izkušnjah, del pripovedi pa se dogaja na Dolenjskem, v okolici Ribnice in Novega mesta.

ZVEZDICA ZASPANKA

NOVO MESTO - Lutkovno gledališče Maribor bo v torek, 19. januarja, ob štirih popoldne gostovalo v Domu kulture s priljubljeno lutkovno igrico Franeta Milčinskega *Zvezdica zaspanka*.

CANKARJEVO POHUJŠANJE

KRŠKO - Mestno gledališče ljubljansko bo v petek, 15. januarja, ob 19.30 gostovalo v Kulturnem domu s farso v treh dejanjih Ivana Cankarja *Pohujšanje* v dolini Šentflorjanski v režiji Mileta Koruna. Predstava je za modri abonma in izven.

LJUBEZENSKA PISMA

BREŽICE - V Prosvetnem domu so v torek, 12. januarja, zvečer nastopili igralci Gledališča Ptuj z igrjo A. R. Gurneyja *Ljubezenska pisma* v režiji Zvoneta Šedlbauerja. Gre za prvo uprizoritev tega dela na slovenskih odrih, ki je premiero doživelo lanskega oktobra na Ptuj.

Pogled v vsak kotic Slovenije

Atlas Slovenije na računalniški zgoščenki je izhodišče za dostop do najrazličnejših zanimivih in uporabnih podatkov - Tudi pregled kulturne dediščine

Elektronsko založništvo se vse bolj uveljavlja na slovenskem knjižnem trgu, na katerem so kar nekaj časa izrazito prevladovali tuji izdajki, slovenski pa so bili le redke izjeme. V zadnjih letih pa je končno le prišlo do večje ponudbe izvirnih slovenskih elektronskih izdaj slovarjev, priročnikov, leksikonov in podobnih multimedijskih izdelkov. Gotovo pa je enega najkakovostnejših korakov na tem področju naredila Mladinska knjiga z nedavno izdajo Interaktivnega atlasa Slovenije.

Zahtevnega in pomembnega projekta, s katerim založba naznanja svoj odločnejši vstop v elektronsko založništvo, se je Mladinska knjiga lotila skupaj s podjetjem Globalvision, ki je poskrbelo za računalniško obdelavo kartografskega gradiva, pripravljenega s pomočjo Geodetskega zavoda Slovenije, in seveda poskrbelo za medsebojno povezanost različnih baz podatkov. Elektronska izdaja *Atlasa Slovenije*, ki je v knjižni obliki in s 150 tisoč izvodi skupne naklade vseh natisoč in izdaj od leta 1984 naprej velika založniška uspešnica, v obilni meri izkorišča prednosti računalniške tehnologije. Uporabniku ni na voljo le svobodno in hitro gibanje po velikem zemljevidu Slovenije v merilu 1:50.000, po preglednem zemljevidu v večjem merilu ali navigatorju s 215 kvadratki na celotnem zemljevidu Slovenije (kot je kart v knjižni izdaji), am-

pak lahko hitro najde kraj, hrib, reko ali kar pač želi poiskati. Le nekaj klikov z miško in odpre se mu pregled slovenske kulturne ali naravne dediščine, spet klik in na ekranu dobi fotografijo kraja, naravnega pojava ali kulturne znamenitosti. Lahko si izdela pregled, denimo, vseh vrhov v Sloveniji, ki so višji od 2.000 metrov, ali se mu na preglednem zemljevidu zarišejo vsi kraji z imenom Selo, območje naravnega parka, meja občine itd. Možnosti so zares velike, saj si uporabnik izbira kriterije za filtriranje podatkov po želji in potrebah. Še več, baze podatkov lahko dopolnjuje s svojimi beležkami in podatki, kar vse močno povečuje uporabnost interaktivnega atlasa. Omenimo še nekaj poslastic. Uporabnik lahko meri razdalje med točkami ali dolžino izbrane poti, si začrtuje rute in si jih opremi s koristnimi opombami, iz programa ima tudi dostop

do internetnih povezav, do telefonskega imenika Slovenije, na voljo mu je 44 mestnih načrtov, 3400 slik, načrtov in tlorisov itd. Uporabnik profesionalne različice (atlas je namreč izšel v osebni in profesionalni različici) pa ima tudi možnost satelitske orientacije, kar pomeni, da se s pomočjo elektronskega atlasa in GSP naprave za povezavo z navigacijskimi sateliti ne more izgubiti in ima v vsakem trenutku možnost natančno določiti svoj položaj ali denimo spremljati gibanje vozila. Profesionalna različica nudi tudi evidenčne podatke o občinah, naseljih, ulicah in hišnih številkah.

Interaktivni atlas Slovenije je izdelan skrbno in z velikimi možnostmi medsebojnih povezav med kartami in podatki, zato ne čudi, da je dobil na Infosu 98, kjer so ga predstavili strokovnjakom, nagrado revije Monitor kot najboljši domači programski izdelek. Edina pomanjkljivost, če jo smemo tako imenovati, je ta, da tekoče in udobno delo zahteva dokaj zmogljiv računalnik, a ti so danes precej bolj dostopni tudi uporabniki s poprečno debelo denarnico.

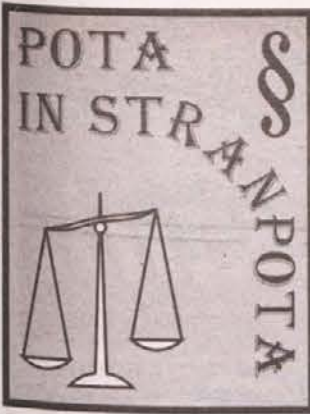
M. MARKELJ

MARINČ V EQURNI

LJUBLJANA - V galeriji Eurna so v torek, 12. januarja, ob sedmih zvečer odprli razstavo slik akademskega slikarja Jožeta Marinča iz Kostanjevice na Krki.

PRAZNIČNI KONCERT MAVRICE - Ženski pevski zbor Mavrica je imel pod vodstvom zborovodkinje Marjane Dobovšek svoj prvi letošnji koncert. Zbor je nastopil prejšnji torek, 5. januarja, zvečer v župni cerkvi sv. Lenarta (franciškanski cerkvi) v Novem mestu. Številnemu občinstvu so zapeli petnajst pesmi, ubranih na minule praznike, božičnim skladbam pa so dodali še izbor ljudskih in ponarodilnih ter nekaj duhovnih pesmi iz zahodne glasbene tradicije. Nekaj pesmi je na harmoniji spremljal organist Matej Burger. Pevski zbor Mavrica je nastal aprila leta 1996 v novomeškem domu starejših občanov na pobudo direktorice Lojzke Potrč in željo delavk Doma. Imel je že več nastopov po številnih krajih v Sloveniji, sodeloval pa je tudi na lanskem občinskem reviji pevskih zborov. (Foto: M. Markelj)

dežurni poročajo

STEPLI SO SE - 7. januarja ob pol desetih zvečer je prišlo v gostinskem lokalu v Trebnjem do pretepa, v katerem sta 30-letni J. C. iz okolice Trebnjega in 19-letni M. Z. iz okolice Trebnjega lažje poškodovala 38-letnega E. P. iz Trebnjega. Zaradi suma storitve kaznivga dejanja lahke telesne poškodbe so policisti zoper prva dva napisali kazensko ovadbo.

TANKALA, A NE PLACALA - 17-letni V. H. iz okolice Šentjerneja in 18-letni M. Z. iz okolice Brežice sta utemeljeno osumljena kaznivga dejanja tatvine, ker sta 4. januarja popoldne na bencinskem servisu v Šentjerneju natočila 17 litrov bencina, nato pa se odpeljala, ne da bi poravnala račun. S tem sta oškodovala Petrol za dva tisočaka.

OB PNEVMATIKI - 4. ali 5. januarja je nekdo na parkirnem prostoru v Veliki Loki prišel do tovornjaka s prikolico in iz dveh ležišč za rezervno kolo ukradel dve pnevmatiki s platišči. S tem je lastnika I. P. iz okolice Trebnjega oškodoval za okoli 200 tisoč tolarjev.

SEDAJ IMA VSAJ ZASTAVO - Med 20. in 29. decembrom je nekdo pred vulkanizersko delavnico Kašča v Semiču z droga snel zastavo Slovenije in jo ukradel.

UKRADLA ČEKE - 40-letna S. K. iz okolice Trebnjega je utemeljeno osumljena kaznivga dejanja tatvine, ker je novembra lani iz torbice, lasti I. G. iz okolice Trebnjega, ukradla dva čeka in ju vnovčila na pošti v Krmelju. Osumljenka je lastnico oškodovala za 30 tisoč tolarjev.

SODNIK ZA PREKRŠKE V NOVIH PROSTORIH - Sodnik za prekrške občine Novo mesto je od prejšnjega tedna v novih prostorih v Rozmanovi ulici v Novem mestu, kjer je bila še do nedavnega policijska postaja. Stari prostori na Rotovžu so bili že dolgo neprimerni, nova, urejena lokacija pa je zaposlenim tudi spodbuda za še boljše delo. Predstojnica sodnika za prekrške Zofija Redek upa, da se bodo kmalu zaposlila sistemizirana delovna mesta, vsaj sodniška, saj trenutno dela le ena sodnica, novi sodniki pa so še v izvolitvenem postopku. Otvoritev se je med številnimi gosti udeležil tudi minister za pravosodje Tomaž Marušič, ki je na posnetku ob Zofiji Redek in tajnici občine Martini Vrhovnik. (Foto: T. Gazvoda)

KRONIKA NESREČ

NI UPOŠTEVAL PREDNOSTI KOLESAJA - 39-letni Davorin G. iz Globocarja pri Kostanjevici se je 7. januarja dopoldne peljal z osebnim avtom po kostanjeviškem otoku. V križišču Ljubljanske in Gorjanske ceste je hotel peljati naravnost na Gorjansko cesto, takrat pa je z njegove desne strani po prednostni cesti pripeljal kolesar 78-letni Filip B. z Grice pri Kostanjevici. Voznik avta je kolesarja zbil, tako da se je ta hudo poškodoval in ostal na zdraviljenju v brežiški bolnišnici.

PREHITRO PO SPOLZKI CESTI - 27-letni Boštjan K. iz Armeškega je 7. januarja vozil osebni avto od Krškega proti Brestanici. Hitrosti ob megli na mokrem in spolzkem

800 Dolenjcev kmalu brez izpita

Manj nesreč, a več mrtvih - Kmalu bo možno tudi zaseči neregistrirana vozila - Še nad prehitre in pijane voznike - Treznile bodo predvsem odločbe o odvzemu vozniške

NOVO MESTO - Če primerjamo policijsko statistiko posameznih slovenskih regij, lahko ugotovimo, da smo v Beli krajini in na Dolenjskem v preteklem letu živeli sorazmerno varno, varneje kot v drugih regijah. Izstopa predvsem število mrtvih v prometnih nesrečah, saj se je lani število povzpelo na 22, kar je občutno več v primerjavi s predlanskimi 12 mrtvimi, torej z letom, ki ga je zaznamovalo zelo ugodno stanje v prometu.

Med kaznivimi dejanji izstopajo premoženjski delikti, predvsem vlomi v trgovine in avtomobile.

Franci Povše

Število teh narašča predvsem na račun predlaganih deliktov, zato je večje tudi skupno število obravnav.

• **Novi zakon o varnosti cestnega prometa** je številne voznike preplaščal o tem, da so lahko že na kraju kršitve kar precej tepeni po denarnici, a očitno je, da se vozniki še premalo zavedajo drugih, še strožjih določb zakona, ki jih kasneje izvršuje sodnik za prekrške. Le tako si lahko namreč razlagamo podatek, da si je v osmih mesecih lanskega leta prislužilo kazni odvzema vozniškega izpita kar 800 Dolenjcev in Belokranjcev (ko so napihali več kot 1,5 promila alkohola, če so napihali več kot 1,1 promila in povzročili prometno nesrečo s telesno poškodbo ali če so odklonili preizkus alkoholiziranosti). Ti bodo kmalu prejeli odločbo o prenehanju veljavnosti vozniškega izpita, čaka jih najmanj 90 tisočakov kazni, pol leta ne bodo smeli sedeti za volan, potem pa bodo morali znova v avtošolo. To bo gotovo velik zalogaj za družinski proračun in gotovo končna prilagoditev za streznitev!

navanih zadev. Vse več je tudi organiziranega kriminala, predvsem prekupevanja z orožjem in ponarejanja listin ter denarja. Na območju UNZ Novo mesto na srečo še ni večjih težav s tridimi drogami, po besedah načelnika UNZ Novo mesto **Francija Povšeta** pa bodo dali tej problematiki tudi v prihodnje prednost. Gospodarski kriminal narašča, predvsem zaradi večjega števila goljufij. Ob tem velja opozoriti na prodajo vrednostnih papirjev, saj se po terenu pojavljajo številni "kupci", ki skušajo zavesti o delnicah nepoučene občane.

Na območju UNZ Novo mesto se je število prometnih nesreč v lanskem letu sicer nekoliko zmanjšalo, manjše je tudi število nesreč s telesnimi poškodbami, izstopajoče pa je število mrtvih. Za velik delež le-teh je kriva hitra cesta št. 1, izstopajoče število žrtev pa je bilo tudi med vozniki koles z motorjem, zato bodo policisti prav tej kategoriji tudi v prihodnosti posvetili več pozornosti.

Pod drobnogledom bo še naprej alkohol pri voznikih, saj je bilo lani na tem območju pijanih kar 14 odstotkov kontroliranih udeležencev v prometu, slovensko povprečje pa je 9 odstotkov. Povprečna stopnja alkohola v prometnih nesrečah je bila kar 1,74 promila. Poleg alkohola bodo policisti veliko pozornosti posvetili tudi prehitrim voznikom in jih dosledno kaznovali, saj je hitrost glavni vzrok najhujših prometnih nesreč.

SPODRSNILO MU JE

BREŽICE - 24-letni Marjan B. iz Gorice je v četrtek, 7. januarja, pomagal pri gradnji stanovanjske hiše v Kregarjevi ulici v Brežicah. Ko je hodil ob izkopu hiše, mu je spodrsnilo in je padel dva metra globoko med izkop in steno novogradnje, z glavo udaril ob temelj hiše ter se pri tem hudo poškodoval.

PRECEJ PIJANIH

KRŠKO - V soboto je bila v Posavju poostrena policijska akcija, v kateri so policisti ustavili 220 voznikov. Zoper 52 so odredili preizkus alkohota, ki je v 19 primerih pokazal alkohol.

po dolenjski deželi

• **Neznan nepridiprav, očitno precej jezen in željan alkohola, se je konec lanskega leta kar sam povabil v vinsko klet, katere lastnik je Vlado Š. iz Brežic in stoji v vinorodnem okolišču Brezja pri Bojsnem. Na silo je odprl dvokrilna lesena vrata vinske kleti, nato pa iz sode natočil približno 50 litrov metliške črne in vzel 5-litrsko plastično posodo za vino ter dve steklenici z belim in rdečim vinom. Za neznanec se je izgubila vsaka sled.**

• **51-letni A. Š. iz okolice Črnomlja je vedel, kje lahko dobi pijačo, a ker so v hotelu Lahinja posumili, da je že preveč popil, mu alkohola niso hoteli dati. Belokranjec se je razburil in začel razbijati steklenino in mizo. Ker se ni pomiril niti ob prihodu policistov, so ga ti odpeljali na brezplačno bivanje na policijsko postajo, priskrbeli pa so mu tudi srečanje s sodnikom za prekrške.**

• **26-letni Srečko G. iz Čanja pri Sevnici je v začetku decembra na bencinski črpalki OMV Istra benz v Brežicah natočil 46 litrov nafte. Ker je pozabil denarnico, je trgovcu obljubil, da bo prišel nazaj v pol ure. Računa do 6. januarja ni poravnal, uslužbenca pa so ugotovili, da jim je povedal izmišljeno ime in naslov.**

Mejnih incidentov s posledicami lani ni bilo, število prehodov meje ostaja enako pa tudi število ilegalnih prehodov v primerjavi s preteklimi leti ne izstopa, čeprav so policisti v zadnjem letu na območju Dolenjske in Bele krajine presekali več organiziranih sprovajanj ilegalcev. Ilegalci, če niso odkriti pravi čas, ko je še možna vrnitev v državo, od koder so prišli k nam, Slovenijo ogromno stanejo, zato je pri njihovem odkrivanju še kako dobrodošla pomoč domačinov, ki naj policiste obvestijo takoj, ko opazijo sumljive ljudi.

T. GAZVODA

• **Policisti so pogosto poslušali očitke, da ne storijo ničesar z vozniki - predvsem je šlo za Rome, ki so se brez skrbi in kakršnihkoli posledic vozili naokoli z neregistriranimi vozili. Kmalu bo temu drugače, saj spremembe zakona o prekrških omogočajo tudi zaseg vozil, ne le mopedov, če bo voznik z neregistriranim ali pomanjkljivo opremljenim vozilom večkrat padel v mreže policistov. Ta sprememba je bila sprejeta prav na pobudo policistov in županov iz Dolenjske in Bele krajine, ki se srečujejo na skupnih delovnih sestankih enkrat na leto.**

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

UPRAVA ZA IZVRŠEVANJE KAZENSKIH SANKCIJ

Zavod za prestajanje kazni zapora

Dob pri Mirni

8233 MIRNA

objavlja prosta delovna mesta:

1. **STROKOVNI SODELAVEC I - ZA VARSTVO PRI DELU, VARNOSTNI INŽENIR**
2. **SVETOVALEC I - PEDAGOG (v službi za vzgojo in svetovanje)**
3. **REFERENT I - VODJA IZMENE PUO (v službi za varnost in zavarovanje)**
4. **POOBlašČENA URADNA OSEBA - 3 izvajalci (v službi za varnost in zavarovanje)**

Pogoji:

K točki 1.

- višja strokovna izobrazba varnostno tehnične smeri in 3 leta delovnih izkušenj.

K točki 2.

- visoka ali višja strokovna izobrazba pedagoške ali druge ustrezne smeri in 5 oziroma 3 leta delovnih izkušenj.

K točki 3.

- višja strokovna izobrazba pedagoške, pravne ali druge ustrezne smeri in 3 leta delovnih izkušenj.

K točki 4.

- srednja (štiriletna) družboslovna, zdravstvena, penološka ali druga ustrezna smer, 2 leti delovnih izkušenj, starost do 27 let, moški z odsluženim vojaškim rokom.

Za objavljena delovna mesta se šteje zavarovalna doba s povečanjem 12/16 mesecev.

Za sklenitev delovnega razmerja mora kandidat/kandidatka izpolnjevati še naslednje pogoje: da je zdravstveno sposoben, da ni bil obsojen za kaznivo dejanje, ki je po zakonu ovira za sklenitev delovnega razmerja v državnem organu, da je državljan Republike Slovenije in aktivno obvlada slovenski jezik. Kandidati, ki bodo izpolnjevali pogoje bodo vabljani na razgovor in opravljali psihološki preizkus s testiranjem.

Delovno razmerje bodo izbrani kandidati sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom in poskusnim delom 3 mesecev.

Pisne prijave z življenjepisom in dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi na naslov, ki je naveden v objavi.

KADROVSKE SPREMEMBE NA UNZ NOVO MESTO

NOVO MESTO - Z novim letom je prišlo v slovenski policijski do kar nekaj kadrovske spremembe, tudi na območju UNZ Novo mesto. Dosedanji komandir policijske postaje Trebnje **Janez Kukec** je odšel na novo delovno mesto na ministrstvo za notranje zadeve v Ljubljano, novi komandir pa je postal **Bojan Majcen**. Novi komandir postaje prometne policije Novo mesto je postal **Aleksander Rešeta**, sedanji komandir **Andrej Šenica** pa je odšel na novo delovno mesto v operativno komunikacijski center na UNZ Novo mesto. Komandir policijskega oddelka Dolenjske Toplice **Janez Šafar** se je upokojil, novi komandir pa je postal **Andrej Bahor**.

ZNESEL SE JE NAD STAVBO

NOVO MESTO - Med 24. decembrom in 4. januarjem je nekdo razbil devet okrasnih fasadnih plošč v pritličju stavbe na Novem trgu v Novem mestu. Poškodovale so šest aluminijastih fasadnih lamel na strehi in svetilko v pritličju stavbe. Neznanelec je s tem podjetje Tercia iz Šentrupepta oškodoval za okoli 200 tisočakov.

Na Hrvaško skoraj prethotapili jabolka

Preko mostu

SLOVENSKA VAS - Ljudje ob meji so si že od nekdaj radi prislužili kak tolar s tihotapljenjem vsemogočega blaga. Na eno takšnih skupinic so policisti naleteli tudi prejšnjo sredo.

21-letni Gregor S. iz Sel pri Dobovi se je v Slovensko vas pripeljal s kombiniranim vozilom, na katerem je imel 1.500 kilogramov jabolk. Pridružila sta se mu še 48-letni Slavko K. iz Jesenice na Dolenjskem in 28-letni Robert M. iz Arnovega sela. Dogovorili so se, da bodo jabolka ilegalno prepeljali na Hrvaško preko lesenega mosta v Slovenski vasi. Načrt so izvršili nekaj čez enajsto uro zvečer. Gregor in Slavko sta šla s kombiniranim vozilom proti Slovenski vasi, za njima pa se je z osebnim avtom peljal Robert. Brežiški policistom je zaradi težavnega terena uspelo ustaviti le slednjega, prva dva pa sta jabolka že spravila na Hrvaško. A ne za dolgo, kajti o ilegalnem prehodu meje so bili takoj obveščeni hrvaški varnostni organi, ki so Slovenca prijeli in ju z jabolki vred vrnili v Slovenijo. Vsi trije se bodo morali zagovarjati pred sodnikom za prekrške.

T. G.

ODZIVNI ČAS 15 MINUT

NOVO MESTO - Številko 113 na UNZ Novo mesto v povprečju dnevno pokliče 13 občanov, ki policistom sporočijo dogodek, pri katerem je potrebna intervencija. V povprečju policisti od klica do prihoda na kraj potrebujejo 15 minut, kar je glede na razvejen teren, ki ga pokrivajo, dobro. Ob tem pa velja opozorilo, naj številko 113 občani kličejo res le v nujnih primerih, za druge, manj nujne zadeve, pa naj kličejo ostale številke policije.

VLAMIL V VIKEND

BREŽICE - Nekdo je še neugotovljenega dne prišel do vikend hiše, katere lastnik je Vladimir K. iz Brežic, in z ostrim predmetom odprl leseno okensko polkno, nato pa odtrgal še varovalno rešetko in razbil okno. Odnesele so dve plinski jeklenki, akumulator, več škarij za obrezovanje trt, več krožnikov, jedilni pribor, nože, radiokasetofon in več prtov. Škode je za 200 tisočakov.

ŠE BOLJ NAD PIJANE VOZNIKE

KRŠKO - Ker je bilo na območju UNZ Krško v decembru 1997 alkohol ugotovljen kar pri 17 odstotkih povzročiteljev prometnih nesreč (slovenski cilj je 9 odstotkov), je na območju Posavja med 14. in 31. decembrom potekala akcija "Natakar, taksi, prosim." V tem času so policisti z alkokotestom preizkusili 373 voznikov, od katerih je bilo pozitivnih kar 105. Preizkus je odklonilo 7 voznikov. Čeprav podatki o prometnih nesrečah za zadnji december še niso popolni, že kažejo, da je akcija dosegla svoj namen, saj je bilo po sedanjih podatkih v prometnih nesrečah udeleženih le 8 odstotkov vinjenih voznikov. Glede na to, da je bilo stanje glede pijanih povzročiteljev tudi v januarju 1998 zelo slabo, bodo policisti UNZ Krško nadaljevali s poostrenimi nadzori.

Vlomilce izdali ukradeni čeki

Le dan in pol po vlomu v hišo prijeli vlomilce v hišo v Brežicah in našli ukradene predmete, le o klobasi in torti ni bilo sledi - Na delu trije mladeniči in mladenka

BREŽICE - V prejšnji številki Dolenjskega lista smo poročali o vlomu v hišo v Brežicah, ko je 3. januarja popoldne nekdo izkoristil priprto okno in iz hiše odnesel zlatinno, uro in čeke, za nameček pa se je še posladkal s klobaso in torto. Lastnik je vlomilca presenetil na delu in ga s svojim prihodom pregal, še preden ga je videl, a kmalu so storilec stopili na prste tudi policisti.

Vlomilec - kmalu se je izkazalo, da je bilo v ta posel vpletenih več oseb - je hotel očitno kmalu kaj iztržiti od posla, saj so bili policisti že 5. januarja zgodaj zjutraj iz bencinske črpalke v Brežicah obveščeni, da je nekdo vnovčil verjetno ukraden ček Nove ljubljanske banke. Policisti so takoj stopili v akcijo in na kraju samem legitimirali: 24-letnega Huberta G., 25-letnega Kristjana G. in 22-letnega Arturja G. iz Brezja pri

Bojsnem ter 25-letno Marjeto J. iz Maribora, ki začasno stanuje na Brezju pri Bojsnem.

Zaradi suma storitve kaznivga dejanja so bili povabljeni na policijsko postajo v Brežice, kjer so policisti malce poklepetali z njimi in ugotovili, da je Artur s svojim bratom vnovčil en ček v znesku 10 tisočakov že prejšnjega dne. Pri Hubertu so policisti našli bančno kartico, pri Kristjanu pa etui za čekovne blankete.

Ko so policisti na Čatežu ob Savi pregledali še Kristjanovega fička, so v njem našli še en etui. Čeprav je bilo očitno, da je ta prav tako izviral iz omenjenega kaznivga dejanja, osumljeni niso hoteli sodelovati v razgovoru. Vse štiri so začasno priprli, v tem času pa so kriminalisti na podlagi odredbe okrožnega sodišča v Krškem opravili hišno preiskavo pri Dušanu G. v Brezju. V kleti so našli nakit, ki je izviral iz vloma v hišo v Brežicah. Policisti bodo zoper brata Arturja in Huberta napisali kazensko ovadbo zaradi kaznivga dejanja vloma, Kristjan in Marjetka pa bosta ovadena zaradi prikrivanja.

T. G.

Znižali smo
premijske... do 20 %
Srečno 1999!

Zavarovalnica Triglav, d.d., ima kot vodilna slovenska zavarovalnica na področju premoženjskih zavarovanj dolgoletno tradicijo. Dobro se zavedamo, da je zavarovanje premoženja tisto, ki zagotavlja ekonomsko trdnost in občutek varnosti. Stalno spremljamo trg in potrebe naših zavarovancev, da bi se s ponudbo čimbolj približali vsakemu posamezniku. Zato s 1. januarjem 1999 znižujemo premije v premoženjskih, avtomobilskih in kmetijskih zavarovanjih. Znižane premijske stopnje in ceniki za posamezne vrste premoženjskih zavarovanj bodo kmalu na voljo v vseh naših poslovalnicah.

triglav premoženje

 zavarovalnica triglav

*Prihodnost
oblikujete sami.*

Darilo v januarju!

Z rentnim varčevanjem

je vaša prihodnost lahko prijetna in bogata. V naši banki vam ponujamo **rentna varčevanja** za dobo od treh do trideset let, obročno ali z enkratnim pologom, v tolarjih ali v tuji valuti. Tudi izplačilo privarčevanega denarja je lahko obročno (povečate si pokojnino) ali v enkratnem znesku. **Možnosti je veliko**, čimprej se oglasite pri nas, saj boste v januarju za vsako sklenjeno rentno varčevanje prejeli tudi **promocijsko darilo**. Informacije so vam na voljo v ekspozituri Brežice, Cesta prvih borec 6, tel.: 0608 66 759 in v agenciji Krško, Cesta krških žrtev 135b, tel.: 0608 22 877. <http://www.nkbm.si>

 Nova KBM

Vaš denar. Vaša banka.

**PRIHODNOST
PO IZBIRI**

ZLATA NALOŽBA

ZM d.d.

ŽE VEČ KOT

150.000

Slovencev nam je zaupalo skrb za svojo prihodnost. Z najkakovostnejšim življenjskim zavarovanjem bomo znali poskrbeti tudi za Vašo. Tako boste z varnimi koraki stopili na pot do svojega zaklada.

BREZPLAČNA TELEFONSKA ŠTEVILKA

080-19-20

ZAVAROVALNICA MARIBOR d.d.
ŽIVLJENJE GRE NAPREJ IN MI Z VAMI

GALERIJA KRALJ

ŽELI
VSEM STRANKAM, SODELAVCEM IN
POSLOVNIM PARTNERJEM
SREČNO NOVO LETO
1999.

ZAHVALJUJEMO PA SE VSEM,
KI SO PODPRILI
RAZSTAVNO DEJAVNOST GALERIJE
V PRETEKLEM LETU:

DOLENJSKI LIST

DOLENJK

LABOD

NOVA LJUBLJANSKA BANKA

NOVOLES

MESTNA OBČINA NOVO MESTO

PIZZERIJA NOVLIAN

TISKARNA VESEL

J.D.C., d.o.o.

1000 Ljubljana, Komenskega 10

Zastopnik tujih proizvajalcev farmacevtskih in kozmetičnih izdelkov

ZAPOSLE za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in 6-mesečno poskusno dobo:

1. STROKOVNEGA SODELAVCA za program zdravlil

Pogoji:

- srednja ali visoka izobrazba
- farmacevtske
- medicinske
- kemijske smeri
- aktivno znanje angleškega jezika
- osebni avto

Delo je izključno terensko!

Zaželena lokacija bivanja kandidata: Ljubljana, Štajerska, Dolenjska

2. KOMERCIJALNEGA SODELAVCA ZA TRŽENJE
PROFESIONALNIH KOZMETIČNIH PROIZVODOV

Pogoji:

- izkušnje na področju trženja
- aktivno znanje angleškega jezika
- osebni avto

Delo je večinoma na terenu!

Pisne prijave z ustreznimi dokazili o izobrazbi in podrobnim življenjepisom bomo sprejemali 10 dni po objavi oglasa.

Na podlagi najustrežnejših pisnih prijav bomo vabili kandidate na razgovor, zato prosimo, da pripišete tudi **vašo telefonsko številko**.

i.H.S., d.o.o., Cesta 4. julija 39, Krško

• proizvodnja dvigalnih in transportnih naprav, manipulatorjev, robotov vabi k sodelovanju

1. diplomiranega inženirja strojništva - konstrukcijska smer
2. inženirja strojništva ali strojnega tehnika - konstrukcijska smer

Od kandidata pričakujemo:

- visokošolsko, višješolsko ali srednješolsko izobrazbo
- poznavanje računalništva
- znanje angleškega ali nemškega jezika
- poznavanje prvin CAD
- samoiniciativnost in ustvarjalnost.

Izbranim kandidatom ponujamo:

- sodobno delovno okolje
- timsko delo in usposabljanje
- konstruktivno in inovativno delo.

Pisne prijave z dokazili o izobrazbi bomo sprejemali 15 dni po objavi oglasa na naslov: **i.H.S., d.o.o., Cesta 4. julija 39, 8270 Krško.**

ZRNO, d.o.o.
Gmajna 6 a, RAKA

Trgovsko podjetje Zrno Raka vam v svoji trgovini nudi po veleprodajnih cenah umetna gnojila.

- NPK 15-15-15, NPK 7-20-30, NPK 8-26-26, UREA, KAN

Ugodna akcijska prodaja zaščitnih sredstev:

- PRIMEXTRA 1.150 SIT
- ANTRACOL 1.160 SIT
- REKLONE L 2.059 SIT
- EUPAREN 2.683 SIT

Predsezonska ponudba semenske koruze PIONIR

- DEA 25 MK 4.262 SIT
- DEA 40 MK 4.820 SIT
- EVA 25 MK 4.262 SIT
- EVA 40 MK 6.820 SIT
- CARLA 25 MK 4.262 SIT
- CARLA 40 MK 6.820 SIT
- HELGA 25 MK 4.806 SIT
- HELGA 40 MK 7.680 SIT
- RAISSA 25 MK 4.806 SIT
- RAISSA 40 MK 7.680 SIT
- MARISTA 25 MK 4.806 SIT
- MARISTA 40 MK 7.680 SIT
- STIRA 25 MK 5.114 SIT
- STIRA 40 MK 8.260 SIT

Zbiramo naročila za semenski krompir (JAERLA, DESIREE, KENEBEC, MINERVA).

Izredno ugodne posezonske cene gradbenega materiala z možnostjo nakupa na več obrokov!

Trg. podjetje Zrno kvalitetno in cenovno ugodno izvaja vse notranje in zunanje strojne omete, vse vrste fasad ter soboslikarske storitve.

Prav tako vam njihovi mojstri kvalitetno napeljejo vodovod in centralno napeljavo.

Po zelo ugodnih cenah imajo peči na olje FEROLLI, gorilce THERMOMATIC in ostali instalacijski material z dostavo na dom.

Telefon: **0608/75-410,**
0608/75-086

SLOVENSKA ZALOŽBA

ZASLUŽITE 30%

OD PRODAJE KNJIGE
(100.000 SIT na teden)

IN POSTANITE

KOMERCIJALIST

ZA

PRODAJO KNJIG - ŠTIRINDVAJSET NASLOVNOV POSLOVNIH USPEŠNIC. DELO POTEKA PO VSEH SLOVENSKIH PODJETJIH, USTANOVAH IN INSTITUCIJAH.

ZAGOTAVLJAMO:

- STALNE NOVE NASLOVE KNJIG
- REDNA IZPLAČILA
- NAJBOLJŠIM REDNO ZAPOSLETEM

Kandidati pokliče vsak delavnik med 10. in 15. uro po telefonu št. 061/125 81 40
061/125 80 43

RIC - Razvojnoizobraževalni center

RIC Novo mesto v februarju ponovno pričenja s programom prekvalifikacije za poklic prodajalec. Prijave sprejemajo še do konca januarja.

Vse informacije lahko dobite na telefonskih številkah **068/326-319** ali **326-341** ali osebno v prostorih Razvojnoizobraževalnega centra na Novem trgu 5 v Novem mestu.

dolenjka, d.d.

Dolenjka, d.d., trgovina na debelo in drobno, Novo mesto, Glavni trg 23,

objavlja

JAVNI RAZPIS

z zbiranjem ponudb za prodajo nepremičnine,

vpisane v ZKV, št. 314, k.o. Dobrava, ki obsega prodajalno v velikosti 63,18 m², skladišče v izmeri 37,70 m², predprostor v izmeri 7,47 m² in sanitarije v izmeri 5,96 m².

Pisne ponudbe je potrebno poslati s priporočeno pošiljko oz. prnesti osebno na sedež družbe do vključno 22.1.1999. Vsak ponudnik mora pred končnim rokom za oddajo ponudbe vplačati varščino v višini 500.000 SIT na žiro račun prodajalca št. 52100-601-10927 in overjeno potrdilo priložiti ponudbi. Prednost pri nakupu ima tisti, ki ponudi višjo ceno in boljše plačilne pogoje.

Prometni davek in vse druge stroške, povezane s prodajo, plača kupec. Prodaja poteka po načelu "videno-kupljeno". O izbiri bo odločeno najkasneje v 30 dneh od dneva objave. Dodatne informacije je možno dobiti osebno na sedežu družbe ali po telefonu št. 321-733.

SAXOMANI

so ljudje, ki ljubijo saxo

Avto, ki vam zleze pod kožo

CITROËN

...še nekaj stanovanj bom počistil, malo bo še mamica dodala, pa si bom lahko saxoja kupil in kakšno zapel...

prihranek 85.000 SIT in več, zelo ugodni kreditni pogoji brez pologa na 3 in 5 let

Bank Austria Creditanstalt

formit, s foto Tony Stone Images

SuperCenik

Cene veljajo od 12. 1. do 23. 1. '99 oziroma do prodaje zalogi!

Ob nakupu pralnega stroja

Kenmore

vam podarimo 16,4 kg pralnega praška SEARS - ULTRA PLUS!

98.950,00 SIT

SuperCena

86.990,00 SIT

Pralni stroj KENMORE art. 18910

Imetniki kartice do 5 % gotovinski POPUST!

Moulinex

Samo za imetnike kartice

5.990,00 SIT
prihranek 2.941 SIT

Kavni avtomat AR 2 MOULINEX

- prostornina 1,25 litra
- moč 900 W
- 2 delni filter z vgrajeno dozirnico

15.290,00 SIT

Cvrtnik PHILIPS HD 4219

- moč 1650 W
- grelni del in notr. posoda se lahko odstranita
- snemljiv grelni del

Nemogoče je mogoče

KOVINOTEHNA

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 16. januarja, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 7. do 19. ure: PC Ločna od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos od 7. do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma od 7.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. ure do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel od 8. do 21. ure: trgovina Žepik, Ragovska od 7. ure do 14.30: market Maja, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 14. ure: market Pri kostanju, Prečna od 8. do 17. ure: trgovina Brar, Smolenja vas od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 16. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri Stopičah od 8. do 20. ure: market Perko, Šentpeter od 7. do 20. ure: trgovina Marks, Vavta vas od 6.30 do 17. ure: market Malka, Mestne njive od 6.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija
- Brežice: od 13. ure: Market
- Uršna sela: od 8. do 16. ure: Urška
- Šentjernej: od 7. do 17. ure: Samopostrežba Šentjernej od 7. do 18. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šentjerneju od 7. do 18. ure: trgovina Na Gorici, Gor. Vrhpolje
- V nedeljo, 17. januarja, bodo odprte naslednje prodajalne živil:
- Novo mesto: od 8. do 11. ure: Samopostrežba Glavni trg, Market Kandija, Samopostrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Ragovska, Market Drska, Market Kristanova, Market Drska, Samopostrežba

- Šmihel, Market Seidlova od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos od 7. do 13. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma od 8.30 do 12. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. ure do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel od 8. do 19. ure: trgovina Žepik, Ragovska od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 11. ure: market Pri kostanju, Prečna od 8. do 12. ure: trgovina Brar, Smolenja vas od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 12. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri Stopičah od 8. do 12. ure: market Perko, Šentpeter od 8. do 17. ure: trgovina Marks, Vavta vas od 7. do 12. ure: market Malka, Mestne njive od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija
- Uršna sela: od 8. do 12. ure: Urška
- Straža: od 8. do 11. ure: Prodajalna Samopostrežba
- Šentjernej: od 8. do 11. ure: Samopostrežba Šentjernej od 8. do 12. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šentjerneju od 7. do 12. ure: trgovina Na Gorici, Gor. Vrhpolje
- Žužemberk: od 8. ure do 11.30: Market
- Skočjan: od 7.30 do 10. ure: Pri mostu
- Trebnje: od 8. do 11. ure: Samopostrežba Blagovnica
- Mirna: od 7.30 do 11. ure: Grič
- Mokronog: od 8. do 11. ure: Samopostrežba
- Črnomelj: od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market Čardak

MALI NOGOMET V TREBNJEM

TREBNJE - Športna zveza Trebnje in Zbor nogometnih sodnikov bosta 23. in 24. januarja v športni dvorani v Trebnju pripravila tradicionalni turnir v malom nogometu, za katerega se lahko prijavi pri Bošku Vujaninu vsak delovni dan od 7. do 15. ure po telefonu 44 150, popoldne in zvečer ter v soboto in nedeljo pa po telefonih 47 237 in (041) 626 360. Zrebanje ekip bo v četrtek 21. januarja, ob 19. uri v gostilni kolenc na Mirni.

ŠKEDLJEVA PRESENETILA

TREBNJE - Zmagovalka 16. odprtega prvenstva Trebnja v kegljanju je Kranjanka Silva Fleischman, z drugim mestom je na novomeškem kegljišču presenetila domačka Dušana Škedelj, tretja je bila Kranjanka Silvana Belcjan in četrta Trebnjanka Milena Veber. Med 12 finalistkami je nastopila tudi Sonja Vidmar iz Črnomlja, ki je osvojila deveto mesto. (N. G.)

OKRNJENA UDELEŽBA NA PODROČNEM PRVENSTVU

ŠENTJERNEJ - V soboto, 9. januarja, so na osnovni šoli Šentjernej pripravili področno posamezno prvenstvo v šahu za starejše dečke in deklice, ki pa je bilo zaradi novih, nerazumno zaostrenih pravil ministrstva za šolstvo in šport, po katerih lahko na področnih tekmovanjih nastopita le po dva najboljša z občinskih tekmovanj, zelo okrnjeno: nastopilo je le 8 šahistov in 4 šahistke. Na državno prvenstvo, ki bo 23. in 24. januarja v Kranju, sta se uvrstila Milan Radomir iz Novega mesta in Sonja Mukavec iz Starega trga ob Kolpi. Izidi, starejši dečki: 1. Milan Radomir (OŠ Center Novo mesto), 2. Jaka Hrovat (Gim Novo mesto), 3. Mario Kapš (Stari trg ob Kolpi); starejše deklice: 1. Sonja Mukavec, 2. Tjaša Štaudohar (obe Stari trg ob Kolpi), 3. Suzana Smerke (Mirna Peč). (R. R.)

KRKA PREMAGALA KARLOVČANE

NOVO MESTO - Košarkarji Krke so na tekmi za trening v Novem mestu s 93:74 (44:44) premagali Karlovac. Med novomeškimi košarkarji so bili najuspešnejši Meluš s 30, Petrov s 18 in Grum s 15 točkami.

Med smučišči vodijo Gače

V prvem krogu glasovanja za "naj" smučišče največ točk Gačam

Prvi krog glasovanja za naj smučišče v Dolenjskem listu je za nami. Največ bralcev Dolenjskega lista se je odločilo za domače smučišče Rog - Črmošnjice (Gače), na drugem mestu je Rogla, tretji pa Krvavec, ob teh pa so glasovali še za Koblo, Izvir (Sodražica) in mariborsko Pohorje. Med razlogi, zakaj so se glasovalci odločili za Rog - Črmošnjice, je bližina smučišča in napredek, ki so ga žičničarji dosegli pri urejanju prog.

Poleg Dolenjskega lista sodelujejo pri glasovanju tudi slovenske radijske postaje Radio glas Ljubljana, Radio Rogla, Radio Celje, kočevski radio Univox, Štajerski val in grospejski Zele ni val ter Dolenjskemu listu sorodni časopis Gorenjski glas. Pokrovitelji akcije je tovarna Kolinska, ki bo vsak teden za pet izbranih glasovalcev pripravila pakete s svojimi proizvodi.

Izbrani glasovalci, ki bodo v naslednjih dneh prejeli paket z izdelki Kolinske, so: Janez Trat-

DO ZADNEGA DIHA - Matjaž Smodiš se je kljub zaostanku svojega moštva za dvajset točk celo tekmo s Pivovarno Laško boril do zadnjega diha in je, čeprav je bil na igrišču najmlajši, vzor ostalim sooigralcem. Dokazovanja željni Novomešan je tako tudi dobro izkoristil televizijski prenos, saj si je njegovo igro verjetno ogledal tudi trener državne reprezentance. S takim pristopom k igri in takim učinkom, kot ga je imel Matjaž tokrat, se bo na reprezentančni klopi moralo najti mesto tudi zanj. Na sliki: Matjaž Smodiš pod košem med pririvanjem z Jurakom in Dončičem. (Foto: I. Vidmar)

Le šolska ura laških pivovarjev

Namesto derbija boj neenakovrednih - Matjaž Smodiš edina svetla točka domačega moštva

NOVO MESTO - Od pričakovanega košarkarskega derbija med Krko in Pivovarno Laško ni ostalo nič. Gostje iz Laškega so si pred televizijskimi kamerami že takoj na začetku zagotovili lepo prednost in v nadaljevanju srečanja Novomešanom niso pustili, da bi se jim vsaj malo približali.

Že v uvodnih minutah srečanja so Laščani začetno vodstvo Novomešanov z 2:0 takoj izničili in povedli z 12:2, ter po šestih minutah srečanja z 22:6. Uspelo jim je onemogočiti prvega strelca novomeškega moštva in lige Kolinska Iva Nakiča, ki je v prvem polčasu v 20 minutah na igrišču dosegel 11 točk, v drugem pa je igral le pet minut, a koša ni več zadel. Na drugi strani pa so Goljovič, Lisica, Bečirovič in tovariši z disciplinirano igro v obrambi in napadu zlahka preigrali domačo obrambo in zadevali kot za stavo.

Svojo nalogo je več kot dobro opravil le Matjaž Smodiš, ki je z 59-odstotnim metom dosegel 23 točk in pod obema košema ujel kar 18 odbitih žog in je bil nedvomno najboljši igralec na tekmi ter hkrati edini v novomeški vrsti, ki je bil na igrišču enakovreden košarkarjem iz Laškega. Očitno je Smodiš poleg Nakiča edini v novomeški vrsti, ki se lahko kosa z najboljšimi košarkarji vrhunskih moštev, kakršni sta pri nas le Union Olimpija in Pivovarna Laško, vendar če Nakič zataji, ne more sam premagati nasprotnikov.

Tokrat je bilo jasno videti, da šepa tudi psihološka pripravljenost celotnega moštva, ki je z izjemo redkih posameznikov le apatično opazovalo Laščane, kako se sprehajajo skozi domačo obrambo.

Matjažu tokrat sicer ni uspelo zadeti trojke, a je z zabijanjem sredi drugega polčasa vseeno vsaj za trenutek razveselil številne gledalce, ki so kljub neposrednemu televizijskemu prenosu dobro napolnili tribune novomeške športne dvorane, saj so pričakovali precej bolj enakovreden boj drugo- in tretjeuvrščene moštva na lestvici. Precej bolje razpoložena je dvorana zapuščala izjemno dobro uigrana skupina navijačev iz Laškega, ki je novomeškim košarkarjem, ko jim je šlo najslabše, zapela: "Glejte pa se učite!"

NOVAK NA SENUŠAH

SENUŠE - Na Štefanovem hitropoteznem šahovskem turnirju je na Senušah pri Krškem nastopilo 18 šahistov. Zmagal je Gorazd Novak iz Krškega, drugi je bil Andrej Grile iz Sevnice in tretja Sanja Žnideršič iz Krškega. (J. B.)

SKUPŠČINA TENIŠKEGA KLUBA KRKA

NOVO MESTO - Skupščina teniskega kluba Krka bo v petek, 15. januarja, ob 19. uri v sejni sobi novomeškega štadiona pod Portovalom.

MALA LOKOSTRELSKA PRAVKA - Novomeški lokostrelci so tekmovalno leto 1999 začeli na najboljši možni način, za naslovovma državnih prvakov. Na osnovnošolskem dvoranskem prvenstvu v Ljubljani sta se med 104 mladimi lokostrelci iz vse Slovenije izkazala člana lokostrelskega kluba Novo mesto Jaka Može, učenec 4. razreda OŠ Bršljina, ki je bil najboljši v skupini od 1. do 4. razreda v disciplini instiktivno, in Matej Povž, učenec 7. razreda OŠ Šmihel, ki je bil v isti disciplini najboljši med učenci 7. in 8. razreda. Na sliki (z leve): njun trener Drago Peterlin, Jaka Može, Matej Povž in predsednik LK Novo mesto Martin Fabjan.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

Liga Kolinska, 19. kolo - KRKA : PIVOVARNA LAŠKO 68:80 (33:50); KRKA: Jevtović 2, Petrov 10 (2:2), Smodiš 23 (3:6), Grum 14 (2:2), Meluš 2 (2:2), Nakič 11 (4:5), Ščeki 6 (0:2). PIVOVARNA LAŠKO: Jurak 7, Dončič 12, Lisica 11, Goljovič 18, Bečirovič 12, Dragšič 10, Kunc 10. Prosti meti: Krka 12:19, Pivovarna Laško 7:14; za tri točke: Krka 3:16 (Petrov 2, Nakič), Pivovarna Laško 7:18 (Dončič 2, Goljovič 2, Dragšič 2, Bečirovič 1); skoki: Krka 26 (Smodiš 18), Pivovarna Laško 29; osebne napake: Krka 15, Pivovarna Laško 22. OSTALI IZIDI: Helios : Kraški zidar 80:69, Union Olimpija : Savinjski Hopsi 79:70, Postojna : Pošta Maribor Branik 72:90, Triglav : Loka kava 76:79, ZM Lumar : Slovan 96:83. LESTVICA: 1. Union Olimpija 37, 2. Pivovarna Laško 36, 3. Krka

33, 4. Savinjski Hopsi 32, 5. ZM Maribor Lumar 28, 6. Loka kava 27, 7. Slovan 26, 8. Helios 26, 9. Pošta Maribor Branik 25, 10. Kraški zidar 24, 11. Triglav 24, 12. Postojna 24. V 20. kolu se bo Krka v soboto v Sežani pomerila s tamkajšnjim Kraškim zidarjem. 1. B SKL, 13. kolo - KRŠKO : ROGLA ATRAS 75:79 (36:44). Ostali izidi: Union Olimpija mladi : Elektra 86:79, Ilirija : Radenska 80:72, Radovljica : Nova Gorica 60:68, Banex : Hrastnik 96:77, Kemoplast : Zagorje 72:85. Lestvica: 1. Zagorje 24, 2. Rogla Atras 23, 3. Kemoplast 22, 4. Radenska 20, 5. Ilirija 20, 6. Banex 18, 7. Union Olimpija ml. 18, 8. Krško 18, 9. Hrastnik 18, 10. Elektra 17, 11. Radovljica 17, 12. Nova Gorica 16. V soboto, 16. januarja, se bo Krško v gosteh pomerilo s Hrastnikom.

PET ZMAG ITE RINE - Triletna kobilica Draga Lesa Ita Rina (na sliki med dirko na stožiskem hipodromu) je lani petkrat videla cilj in petkrat zmagala. Žal ene izmed najbolj obojavnih kasačev ne bo več na startu. Kljub temu Šentjernejčani letos niso brez adutov, tako da bodo dolenjski ljubitelji kasaškega športa, ki bodo letos na šentjernejskem hipodromu videli tri dirke, doživljali še precej zmag domačih konj.

Petindvajset šentjernejskih zmag

Izjemno uspešne sezona konjeniškega kluba Šentjernej - Najuspešnejši kasač Suriya, najboljša voznik Maletič - Predsednik Ivan Košak optimist tudi za letos

ŠENTJERNEJ - Konjeniški klub Šentjernej je lani doživel svojo po številu zmag najuspešnejšo sezono, saj so šentjernejski kasači na slovenskih hipodromih dobili okoli vrata kar 25 latorovih vencev. Letošnjo zimo spet trdo trenirajo, zato si podobnih uspehov želijo tudi v novi sezoni, ki se bo začela 9. maja z dirko v Ljutomeru.

Poleg 25 zmag so se šentjernejski konji lani kar 51-krat uvrstili na nagradjena mesta ter z nagradami zaslužili 3.026.000 tolarjev. Med klubi je bil Šentjernej vse do zadnje prireditve tretji, po zaključni dirki sezone v Ljubljani pa jih je za dve točki prehitela Ljubljana Stožice. Prvi je bil Ljutomer, drugo pa Brdo.

Najuspešnejši konj iz Šentjernejskega hleva je bila Suriya (lastnik Stane Krainer, voznik Vojo Maletič) z osmimi zmagami, ki je s tem zaslužila 759 tisoč tolarjev. Bukaflos (lastnik Meta Cedilnik, voznik

Vojo Maletič) in Ita Rina (lastnik in voznik Drago Les) je bil na tej ni več, pa sta k šentjernejski zgodbi o uspehu prispevala po pet zmag. Ostale zmage so dosegli Sissi Sara (2) ter Valat, Sai Baba, Prima Lobell, Don Jersey in Fina Lobell po eno.

Med šentjernejskimi vozniki je bil najuspešnejši Vojo Maletič, ki je na slovenski jakostni lestvici po zmagah in uvrstitvah za Ljutomerčanom Markom Slavičem mlajšim zasedel izvrstno drugo mesto, drugi je bil Drago Les (9. v Sloveniji), tretji Ivan Humek mlajši (42), četrta Darja

Judež (53) in peti Janez Košak (58). Poleg tega je Vojo Maletič po kriteriju UDR (universal drivers rating) glede na poprečje iz 40 startov najboljši slovenski voznik. Na poprečje 5 do 9 startov je po UDR Drago Les drugi v Sloveniji.

Z doseženimi rezultati je novi predsednik konjeniškega kluba Šentjernej Ivan Košak zelo zadovoljen, čeprav bi po njegovem mnenju lahko dosegli še precej več, če ne bi bilo celo sezono poškodovan leta 1997 najboljši triletnik v Sloveniji Peri Lobell in ne bi morali pred koncem zaradi kolike uspraviti serijske zmagovalke Ite Rine. Ivan Košak obljublja, da bo skupaj z ostalimi člani dal vse od sebe, da bodo letošnji uspehi še boljši. I. V.

CICIBANI USPEŠNO V KRANJSKI GORI

NOVO MESTO - Na prvi tekmi cicibanov za pokal centralne regije v veleslalomu so v Kranjski Gori dobro tekmovali tudi mladi smučarji Krka Roga iz Novega mesta. Med cicibani je zmagal Domžalčan Boštjan Božič, med prvih šest pa so se uvrstili štirje novomeški smučarji: Marko Knafelc je bil drugi, Žiga Anžlovar četrti, Tevž Grandovec peti in Grega Kostanšek šesti. Med cicibankami je zmagala Tesa Herman iz Olimpije, med prvimi šestimi pa so bile spet kar štiri novomeške smučark: Vanja Brodnik je bila druga, Teja Kos tretja, Katja Zalar peta in Neva Dolinšek šesta.

NOVOMEŠČANA V KOŠARKARSKI REPREZENTANCI

NOVO MESTO - V mladinski košarkarski vrsti Slovenije, ki se pripravlja na kvalifikacije za evropsko mladinsko prvenstvo leta 2000, sodelujeta tudi novomeška košarkarja Sašo Stakič in Samo Majerle. Slovenska vrsta je v sklopu pripravljalnega turnirja v Borgosesiji v Italiji premagala Grčijo z 72:66. S šestimi točkami se je na listo strelcev vpisal tudi Stakič, medtem ko je Majerle tokrat le sodeloval. Na turnirju igra ta še Italija in Avstralija. Slovenija je v prvem krogu izgubila z Avstralijo.

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

TURK V ČETRTFINALU - Član športnega društva Krka Teniški center Otočec, Blaž Turk, je med svojimi klubskimi tovariši na turnirju za odprto prvenstvo Slovenije za igralce do 18. leta v Domžalah prišel najdlje, saj se je uvrstil v četrtfinale, kjer je izgubil z Majkovičem, nekdanjim članom novomeške Krke, medtem ko sta se Maj Jožef in in

Tomaž Kastelec od nadaljnega tekmovanja poslovila v prvem krogu glavnega turnirja, Tadej Pucelj pa je izpadel v drugem krogu. Dekleta so istočasno nastopala na dvoranskem prvenstvu Slovenije za igralce do 14. leta v Radencih. Katja Bec in Daša Guštin sta izpadli v prvem krogu kvalifikacij, Kaja Vukšinič pa v tretjem krogu kvalifikacij.

GLASOVNICA za akcijo "NAJ SMUČIŠČE"

"Naj" smučišče:

Obrazložitev:

Ime in priimek:

Naslov:

Kralj in Vrtačič odpirla sezono

Šentjernejska šprinterja Kristijan Kralj in Joško Vrtačič sta na otvoritvenem mitingu v Ljubljani ugnala vso konkurenco - Z njima se je pomerila tudi slovita Marlene Ottey

LJUBLJANA - Z otvoritvenim atletskim mitingom Olimpije se je v Ljubljani začela letošnja domača zimska atletska sezona. Žal na prvem tekmovališču ni nastopilo več najboljših slovenskih atletov, ki so ta čas še sredi najtrših priprav. Osrednja zvezda tekmovalja je bila jamajska zvezdnica Marlene Ottey, ki med slovenskimi šprinterkami ni našla enakovredne tekmice, zato se je pomerila kar s fanti, med katerimi je zasedla zadnje mesto, prvi dve mesti pa sta odšli v Šentjernejo. Klubski obračun šentjernejskih mladincev je s časom 6,98 dobil Kristijan Kralj, medtem ko je Joško Vrtačič z drugim mestom in časom 7,00 napovedal, da bo treba nanj tudi letos resno računati.

Zanimivo je, da je Vrtačič dosegel enak izid kot v finalu tudi v kvalifikacijah, medtem ko je Kralj, s katerim sta tekla v isti skupini, s časom 7,03 zaostal za njim. Tudi Otteyeva, ki ima osebni rekord sicer boljši od Kralja, je v kvalifikacijah nastopila v isti skupini s šentjernejskima mladincema, dosegla pa je za stotinko slabši izid kot kasneje v finalu. Žal na štartu ni bilo najboljšega slovenskega šprin-

terja Urbana Acmana in bivšega rekorderja na 100 in 200 m Novomeščana Tomaža Božiča.

Čast atletov novomeške Krke sta z drugim mestom v skoku v višino in v skoku ob palico branila Janez in Primož Jeralič, medtem ko je Maja Kranjčič v skoku v daljino osvojila četrto mesto. Od ostalih slovenskih atletov velja omeniti za ta čas odlična skoka Gregorja Cankarja (7,93 metra) in Anje Valant, ki je s 6,44 m le za pet centimetrov zaostala za dvoranskim državnim rekordom Ksenije Predikaka.

FURLAN ZMAGAL NA FURLANOVEM MEMORIALU

KRMELJ - Na 17. šahovskem memorialu Borisa Debelaka je v Krmelju zmagala ekipa BMP Trebnje, drugi je bil Krmelj in tretje Trebnje. Med 18 posamezniki se je najbolj izkazal mojster Miha Furlan (BMP), drugi je bil mojstrski kandidat Andrej Brdar (Trebnje) in tretji Tomaž Marinšek (BMP). Najbolje uvrščeni domačin je bil Vladimir Žaja na šestem mestu.

NOVAK IN ŽUPEVC

BLANCA - Šahovski klub Milan Majcen iz Sevnice in osnovna šola Blanca sta pripravila 4. turnir v spomin na Jožeta Radeja, na katerem je nastopilo 40 članov in 35 osnovnošolcev. Med člani je zmagal Gorazd Novak iz Krškega nad Tonijem Kranjcem in Mojco Grile iz Sevnice. Med osnovnošolci je zmagal Sašo Župevc nad samom Štajnerjem in Sanjo Žnidaršič. (J. B.)

NA PRIPRAVE NA TOPLO - Skupina trenerja Srdjana Djordjevića, v kateri skupaj s slovito Marlene Ottey vadita tudi atleta novomeške Krke Katka Jankovič in Tomaž Božič, je v nedeljo odpotovala na priprave na Kanarske otoke, kjer bodo v toplem podnebju Novomeščanoma prav prišla tudi sončna očala. Vrnili se bodo 24. januarja.

B. D. G.

Uroš Babnik

Babnik v Žužemberku, Krka vztraja

V soboto z Bledom

NOVO MESTO - Kljub hudim težavam zaradi pomanjkanja denarja bodo odbojkarji novomeške Krke do konca sezone nastopali v prvi slovenski ligi. Če bi namreč sredi sezone izstopili, bi morali jeseni igrati kvalifikacije za uvrstitev v tretjo ligo. Na pomoč jim je priskočila novomeška občina, kjer nekaterim očitno ni vseeno za obstoj odbojke v Novem mestu. Odbojkarji so tako poravnali dolgove, ki so jih imeli do odbojarske zveze, in bodo za zdaj ostali v prvi ligi, kjer so ta čas na zadnjem mestu prvenstvene lestvice, tam pa bodo najverjetneje ostali do konca sezone, v jeseni pa naj bi poskusili srečo v drugi ligi.

Po odhodu najboljšega igralca novomeške vrste in njegovega trenerja Uroša Babnika v Žužemberk, je trenerske naloge prevzel Gregor Žunič. Novomeški odbojkarji bodo tako na prvi tekmi pomladanskega dela sezone v soboto, 16. januarja, ob 20. uri z Bledom igrali še dodatno oslabiljeni, tako da proti bistveno močnejšim tekmeccem nimajo možnosti za uspeh.

ALEŠ MURN Z REPREZENTANCO NA IRSKO

MIRNA - Obetavni badmintonist mirnskega Toma Novomeščana Aleš Murn, ki je v mladinski konkurenci že vrsto let nepremagljiv, se je prvič uvrstil tudi v člansko državno reprezentanco. S slovensko izbrano vrsto bo nastopil od 21. do 23. januarja na ekipnem tekmovališču za evropski pokal skupine B. Poleg Murna bodo Slovenijo na Irskem zastopali Ljubljancini Andrej Pohar, Simon Hawlina, Maja Pohar, Tina Pelhan in Darja Krajnc. Cilj slovenske vrste je napredovanje v skupino A, na Irskem pa se bodo najprej pomerili z Islandci in Irči.

URŠKA SE JE HRVATICI ODDOLŽILA

MIRNA - Na tretjem badmintonskem turnirju za igralce do 13. leta je v Lendavi med deklicami tretjič zapored zmagala članica mirnskega Toma Urška Silvester, ki je v finalu premagala sestro Špelo. Špela se je v polfinalu srečala z najboljšo hrvaško igralko Majjo Šavor, ki pa razpoloženi Mirnčanki tokrat ni bila kos. Špela se je Hrvatiki oddolžila za poraz na drugem turnirju, obenem pa se je na slovenski jakostni lestvici, kjer premočno vodi Urška, približala na drugo mesto.

Kdo bo športnik leta?

V soboto bodo razglasili športnico, športnika in ekipo leta po izboru poslušalcev Radia Sevnica

SEVNICA - To soboto, 16. januarja, ob 18. uri bodo v sevniki športni dvorani uradno razglasili zmagovalce v letošnji akciji za izbor športnika leta v občini Sevnica. Akcijo je zdaj že tretjič po vrsti vodil Radio Sevnica, ki je sprva dve leti izbiral športnika Posavja, po lanskolletni prekinitvi akcije pa se je letos lotil izbora v svoji občini.

Poslušalci radia so lahko glasovali po telefonu in po pošti, in to vse do minulega ponedeljka. S svojimi glasovi so izbrali športnika, športnico in športno ekipo leta. Strokovna komisija, ki so jo sevniki radiji sestavili v sodelovanju s Športno zvezo Sevnica, je vzporedno naredila svoj izbor športnika, športnice in ekipe leta.

KRANJEC LANI NAJBOLJŠI, BLAS NA 103 TURNIRJIH

SEVNICA - V šahovskem klubu Milan Majcen iz Sevnice po posebnem točkovnem sistemu ovrednotijo tekmovalne uspehe svojih šahistov in izberejo šahista leta. V lanskem letu je zbral največ točk prvotegornik Toni Kranjec s 114,109 točkami, drugi je bil Zvonko Mesojedec (108,997) in tretji Andrej Grile (76,591). Vsaj na enem turnirju je lani nastopilo 40 sevnških šahistov in šahistk. Medtem ko je Kranjec točke zbral na vseh 14 turnirjih, je na največ turnirjih nastopil Janko Blas, ki je 26,561 točk za deseto mesto zbral na 103 nastopih.

ZMAGA KLAPE

ŠENTJERNEJ - Na božično-novoletnem turnirju v malem nogometu, ki ga je 26. in 27. decembra pripravil nogometni klub Tabor Zidaki, je zmagalo moštvo Klape Krško, ki je v finalu z 1:0 premagal Salomonov oglašnik, tretji bil Rimljanček z Drnovega in četrti Revoz.

KOMAC NARED

NOVO MESTO - Kočevski igralec namiznega tenisa Gregor Komac, ki se je po športni plati že pred leti preselil v Novo mesto, kjer je prvi igralec namiznoteniškega kluba Krka, je pozdravil poškodbo stopala in spet lahko igra na vso moč. Da je pred nadaljevanjem prvenstvenih bojev že povsem narejen, je dokazal na drugem odprtem turnirju za člane v Murski Soboti, ko se je s četrtfinalno zmago nad Kitajcem Xu Chijem uvrstil v polfinale, kjer pa se je srečal s kasnejšim zmagovalcem turnirja, reprezentančnim kolegom Robertom Smrekarjem, ki že dalj časa igra za nemško ekipo Plüderhausen. Komac se je najboljšemu slovenskemu igralcu odlično upiral in v dveh izgubljenih nizih osvojil po 18 točk.

VRHOVNIK ČETRTE V KRANJSKI GORI

NOVO MESTO - Smučar novomeškega društva Krka Rog Matjaž Vrhovnik je na slalomu za evropski pokal v Kranjski Gori 8. januarja osvojil četrto mesto. Zmagal je Avstrijec Michael Wallhofer, drugo mesto je osvojil Švicar Urs Imboden, tretje pa Japonec Gaku Hirasa-va. Vrhovnik je za zmagovalcem zaostal 1,62 sekunde.

Kristijan Kralj

Izidi, 60 m, moški, finale - 1. Kristijan Kralj 6,98, 2. Jože Vrtačič (oba Šentjernejo) 7,00, 3. Miloš Sakić (Triglav Kranj) 7,01... 6. Marlene Ottey (Jam) 7,20; ženske, finale - 1. Jerneja Perc (ŽAK Ljubljana) 7,52; daljina, moški - 1. Gregor Cankar (Kladivar) 7,93; ženske - 1. Anja Valant (Kladivar) 6,44, 4. Maja Kranjčič (Krka Novo mesto) 5,19; palica, moški - 1. Jože Jeršin (Olimpija) 3,40, 2. Primož Jeralič (Krka Novo mesto) 3,40; višina, moški - 1. Peter Kunstelj (Olimpija) 200, 2. Janez Jeralič (Krka Novo mesto) 190.

VRHOVNIK OSMI

NOVO MESTO - Na slalomu za evropski pokal v Hinerstoderju v Avstriji je bil Matjaž Vrhovnik z osmim mestom najboljše uvrščeni slovenski smučar. Zmagal je Finec Marila nad Avstrijcem Albrechtom in Valchoferjem.

REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska 48, Ljubljana, na podlagi 4. odstavka 60. člena Zakona o varstvu okolja (Ur. list RS, št. 32/93 in 1/96) v postopku izdaje lokacijskega dovoljenja za gradnjo **bencinskega servisa Obrežja - Sever, I. faza**, investitorjev **CRP, d.o.o., Inženiring in trgovina, Finžgarjeva 1, Brežice** in **Petrol, Slovenska naftna družba, d.d., Dunajska 50, Ljubljana**

OBJAVLJA

- da je dne 31.12.1998 z odločbo št. 350-03-26/97-Š/VM izdalo **lokacijsko dovoljenje** za gradnjo **bencinskega servisa Obrežja s spremljajočim programom - sever, I. faza**, na zemljišču parc. št.: 202/83, 202/85, 291/186, 291/187, 291/197, *272, vse k.o. Velika Dolina;
- da je bilo v postopku izdaje lokacijskega dovoljenja dne 31.8.1998 izdano **okoljevarstveno soglasje** št. 354-05-41/98;
- da so bile med javno predstavitvijo, javno obravnavo z zaslusanjem investitorja in pisno na Ministrstvo za okolje in prostor **podane pripombe**, ki jih je upravni organ v postopku obravnaval in glede njih ugotovil:

Glede zahteve Katarine Suban, Jesenice 40, in Vide Grdanjski, D. Basaričeka 9/3, Bregana, po nadomestni gradnji zaradi neposredne bližine bencinskega servisa Obrežja - sever upravni organ ugotavlja, da objekt, po določilih lokacijske dokumentacije in poročila o vplivih na okolje, ni predviden za rušenje. Ne glede na to pa upravni organ ugotavlja, da mora investitor v času poskusnega obratovanja bencinskega servisa izvajati monitoring hrupa in emisij ter v primeru, da rezultati pokažejo prekoračitve dovoljenih vrednosti, izvesti dodatne varovalne ukrepe. K temu je investitor zavezan v V. točki izreka lokacijskega dovoljenja.

Glede pripomb Marije in Darka Terihaj, Jesenice 35, Jožef Veble, Obrežje 42, in Oskarja Vebleta, Obrežje 42, ki oporekajo izdelanemu Poročilu o vplivih na okolje za bencinski servis Obrežje - sever, ki ga je pod št. 71/97 v avgustu 1997 izdelal Savaprojekt Krško, Družba za razvoj, projektiranje, konzalting, inženiring, d.d. (v nadaljevanju poročilo o vplivih na okolje), upravni organ ugotavlja, da Zakon o varstvu okolja (Ur. list RS, št. 32/93 in 1/96) določa, da je podlaga za presojo vplivov na okolje celovito poročilo o vplivih na okolje (eno in ne več poročil), z natančno določeno vsebino v 56. členu Zakona o varstvu okolja, ki je sestavni del projekta za pridobitev dovoljenja za poseg v okolje in je izdelano od za to pooblaščenec pravne ali fizične osebe. V tej zvezi upravni organ ugotavlja, da je predmetno poročilo o vplivih na okolje izdelala pooblaščenca institucija ob upoštevanju določil Navodila o metodologiji za izdelavo poročila o vplivih na okolje (Ur. list RS, št. 70/96), kar tudi izrecno navaja izdelovalec poročil o vplivih na okolje v dopisu z dne 31.7.1998, ter da je bilo na podlagi izdelanih poročil o vplivih na okolje in izvedenega postopka presoje vplivov na okolje, pridobljeno okoljevarstveno soglasje Ministrstva za okolje in prostor Uprave RS za varstvo narave.

Nadalje upravni organ, v zvezi z zahtevami zgoraj navedenih strank, da se opravijo meritve v času obratovanja bencinskega servisa, ugotavlja, da je investitor dolžan skladno s točko V. izreka lokacijskega dovoljenja v času poskusnega obratovanja bencinskega servisa izvajati monitoring hrupa in emisij skladno s Pravilnikom o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu hrupa za vire hrupa ter o pogojih za njihovo izvajanje (Ur. list RS, št. 70/96) in Pravilnikom o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Ur. list RS, št. 70/96), kar je navedeno tudi v poročilu o vplivih na okolje in lokacijski dokumentaciji. Iz dopisa izdelovalca poročila o vplivih na okolje št. MDM z dne 30.7.1998 izhaja, da bo na podlagi rezultatov monitoringa izdelana strokovna ocena in določen obseg naknadnega monitoringa ter podan predlog eventualno predvidenih dodatnih omilitvenih ukrepov, ki izvedbi katerih je investitor izrecno zavezan v V. točki izreka izdanega lokacijskega dovoljenja.

Glede pripomb strank, da se mora v upravnem postopku za izdajo lokacijskega dovoljenja za bencinske servise Obrežje - sever in Obrežje - jug upoštevati tudi vpliv predvidene avtoceste in gospodarskega terminala, upravni organ ugotavlja, da za bodočo avtocesto še ni bil sprejet lokacijski načrt, kar pomeni, da je gradnja te časovno odmaknjena. Glede na navedeno upravni organ ugotavlja, da se v konkretnem upravnem postopku, ki obravnava gradnjo bencinskega servisa Obrežje - sever, ob obstoječi cesti, ne more izvesti presoja medsebojnega vpliva navedenih posegov.

Ostale pripombe strank se ne nanašajo na postopek presoje vplivov na okolje.

PRVI LETOŠNJI POTOP - Novomeški potapljači že skoraj dvajset let vsakič po novoletnih praznikih odprejo potapljaško sezono s potopom v zimsko hladno reko Krko. Tokrat jim je šla na roke odjuga, ki je vsaj za odnemek segrela Krko, domačim podvodnim možem pa so se pridružili potapljači iz skoraj vseh slovenskih potapljaških klubov, tako da je bila na bregu pod klubiškimi prostori v nekdanjem domu športov na Loki prava gneča. Novomeški potapljači bodo tudi letos pripravili vseslovensko ekološko čistilno akcijo "Krka izviri - izliv", za nove člane bodo poskbeli z več potapljaškimi tečaji, pripravili bodo prvomajski in poletni potapljaški tabor, njihova reševalna ekipa pa se bo za reševanje iz vode pripravljala na republiških in pokrajinskih vajah. (Foto: I. V.)

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Kateri najboljši v deželi je tej?

Dol. list št. 1, 7. januarja

Vrednotenje dosežkov v različnih športnih panogah je nedvomno zahtevno delo. Razprave o metrih, sekundah in zmagah so očitno jalove, če ne uporabljamo pravih vatlov. Za vrhunske dosežke so seveda najbolj zaslužni športniki sami, ne gre pa prezreti deleža celotnega okolja, v katerem športnik živi in trenira. Ravno dinamična analiza naštetih dejavnikov daje najbolj objektivno sliko posameznih rezultatov. Noben športnik ali športno moštvo nista zmožna hipoma dosegati vrhunskih rezultatov, zato je nujno, da pri odločitvah upoštevamo tudi časovno dimenzijo. V tej luči vsak rezultat gotovo pridobi ali izgubi na pomenu. Vprašati se moramo tudi:

Kateri športne panoge imajo večjo težo v slovenskem in svetovnem merilu? (Alpsko smučanje: pikado)

Kakšen je relativni položaj omenjenih dejavnikov v primerjavi s konkurenco doma in v tujini? (Financiranje, logistika, okolje)

Kako analizirane rezultate (športnike) vrednoti športna javnost izven MO Novo mesto? (Članki, nagrade, zanimanje tujih klubov, relativna tržna cena)

Koliko posamezna športnik ali športno moštvo pripomore k popularizaciji športa in kvaliteti življenja v Novem mestu?

Odgovori na omenjena vprašanja so dobre smernice za dokončne odločitve in pripomorejo k lažjemu vrednotenju rezultatov, ki so v bistvu zgolj "donosi" nekajletnih vlaganj, hkrati pa so lahko tudi eden izmed stebrov za pripravo strategije razvoja športa (še posebej vrhunskega) v MO Novo mesto in porok za smotne investicije tako v športnike kot tudi v infrastrukturo. Oportunitetni stroški stihistijskega delovanja, prežeti z zgodovinskim spominom, čustvi in bog ne daj politikantstvom, so lahko preveliki.

JURIJ PREŠKAR
Drška 25 a
Novo mesto

Kaj načrtujejo in obetajo novoizvoljeni župani

Dol. list št. 1, 7. januarja

Zadeva: Reklamacija
Spoštovani gospod Bartelj, na osnovi najinega telefonskega razgovora sem vam poslal program dela občine Dolenjske Toplice. Ugotovila sva tudi, da je bolje napisati nekaj vrstic več, potem pa boste Vi članek oblikovali v okviru danih prostorskih možnosti.

Ko sem prebral članek, sem takoj opazil, da ste spremenili bistvo zadnjega odstavka originala, ki se v spremenjeni obliki razume kot: "Poskrbel bom za dostojno življenje SAMO prebivalcev Sel, Meniške vasi, Podturna, Obrha, Suhorja, Podhoste, Loške vasi in Dolenjskih Toplic." Zadnji stavek originala govori o projektu v tretji osebi ednine in se kot tak nanaša samo na zadnjo aktivnost, ki je poudarjena v predhodnem stavku, to je kanalizacija. Za občane okoliških vasi je pomembno dejstvo, da "sredstev ne nameravam dodeljavati samo Dolenjskim Toplicam". Vi pa ste to izpustili. Prav tako navajate, da "bo treba poplačati obveznosti do upnikov nekdane krajevne skupnosti,

teh pa naj bi bilo za okoli 9 milijonov tolarjev". Če primerjate to trditev z mojo, boste prav tako opazili bistveno razliko ("v obdobju I-XI 1998" !!!).

Nikjer tudi ne trdim, da bo občinska uprava pripravila proračun. Tudi sicer se ne morem strinjati z dejstvom, da ste v članku uporabili dobesedni govor, ki pa se niti v enem stavku ne ujema z originalom.

Prosim Vas, da v naslednji številki Dolenjskega lista potrdite upravičenost te reklamacije in jo hkrati tudi v nespremenjeni obliki objavite.

FRANC VOVK
župan Dolenjskih Toplic

HEROJINJA MILKA NE ZASLUŽI SPOMINA?

Preimenovanje na prikrit način

Javno sprašujem, tudi ravnatelja, zakaj je bila preimenovana šola v Leskovcu pri Krškem

Kot sem napisal v že objavljenem članku, je leskovaška šola leta 1976 dobila ime Osnovna šola heroja Milke Kerin. Milka Kerin iz Velikega Podloga je bila namreč med prvimi borci proti okupatorju.

Milka je bila rojena 1. januarja 1923. Mladost je preživljala na kmetih. Pri hiši je bilo pet otrok, ki pa jih je morala preživljati mati, kajti oče je kmalu umrl. Vendar Milka o krutem svetu tam zunaj ni nič vedela, saj se je v svetu kmečke idile in ob materi počutila varno.

Tudi v meščanski šoli v Krškem ji je bilo lepo. Vsi so jo imeli radi, saj je bila pridna in vnetja za vse. Po končanem četrtem razredu je bila nekaj časa doma, potem pa je odšla v uk v Ljubljano. Aprila 1941 je prišla domov, jeseni pa se je pridružila partizanom na Gorjancih. Oktobra 1941 je s Packom in Zidaričem odšla na Štajersko, da bi tam organizirali upor proti nemškemu okupatorju, ki je že začel izseljevati prebivalstvo v Nemčijo, da bi napravil prostor za Kočevje. V noči med 16. in 17. oktobrom so jih Nemci ujeli. Packu in Zidariču je uspelo pobegniti, Milka pa je ostala v zaporu v Krškem. Prepepali in mučili so jo na razne načine, izdala pa ni ničesar.

Milkina zamisel prepričati izseljevanje se ni uresničila, saj so bile izseljene vse družine iz Leskovca in drugih vasi Krškega polja, ki so jih okupirali Nemci. Milka je bila nato zaprta na Borlu, zatem je pod policijskim nadzorom živela pri svoji sestri Angeli v Slovenj Gradcu. Kasneje so jo pregnali k materi v taborišče izseljencev. Od tam je pobegnila v Pohorski bataljon. Kot delegatka štajerskih bork se je udeležila kongresa AFŽ

VESELO OB ZAKLJUČKU LETA

PODPRESKA - Alenka Kalič, ki vodi podružnično šolo v Podpreski, nam je te dni povedala (pišemo nekoliko pozno), da so šolarji in gojenci vrta, teh je skupno 24, za konec leta pripravili skoraj dveurni program in se z njim predstavili v lepo urejeni dvorani gasilskega doma v Podpreski. Občani so do zadnjega kotička napolnili dvorano. Kaličeva pravi, da pravega dedka Mraza ni bilo, ker za to ni denarja, je pa nekaj malega primaknila krajevna skupnost Draga, da so skromno obdarili vse nastopajoče otroke.

A. K.

"Jože Stegne - izdajalec gasilcev"

Tako je pisalo 26. julija lani na spomeniku viniške republike v središču Vinice - Ugotavljajo, da jih je Stegne nalagal - Kam je izginilo gradivo za knjigo o gasilcih?

26. julija lani je prostovoljno gasilsko društvo Vinica proslavljalo stoto obletnico obstoja. Ob tej priložnosti smo nameravali izdati tudi knjigo o razvoju in delu društva, nalogo pa smo zaupali učitelju in gasilcu-veteranu Ivanu Moharju. Vestno in natančno je opravil izbor gradiva in ga slikovno opremil. Pri tem so mu pomagali gasilci in krajsani, sicer sorodniki nekdanjih gasilcev, ki so prispevali veliko materiala neprecenljive vrednosti. Naslovno stran bodoče knjige je opremil Anton Troha.

Po večmesečnem delu je bilo gradivo pripravljeno za tisk in v začetku maja na seji organizacijskega odbora tudi pregledano in potrjeno. Izročeno je bilo Jožetu Stegnetu, predsedniku KS Vinica in organizacijskega odbora za gasilsko proslavo, ki naj bi ga oddal v tisk. Stegne je večkrat zagotovil, da bo knjiga zagledala luč sveta pred proslavo, a je takrat nismo dočakali. Na proslavi smo razvili tudi nov prapor, na katerega bi moral Stegne pripeti svečani trak KS, a ga na slovesnosti sploh ni bilo. Najbrž se je sramoval svoje neizpolnjene obljube. Nekaj dni po proslavi je Stegne prišel k Moharju po govor s proslave ter k predsedniku PGD po fotografije. Vse skupaj naj bi priložil kot dodatek h knjigi ter se hkrati opravičil, ker je gradivo prepozno oddal v tisk. Zopet smo mu verjeli. Čakali smo dva meseca, a ko smo ga povprašali po knjigi, se je spretno izgovarjal.

Ker ni bilo knjige od nikoder, smo zahtevali, naj pisno gradivo in več kot 60 fotografij vrne, pa bomo sami poiskali tiskarja. Toda materiala ni hotel vrniti. Pač pa je celo predvolilno kampanjo izkoristil za laži ter pred županskim

ODPRLI SO NAM VRATA IN SRCE

Božični in prednovoletni čas je čas pričakovanja. Otroci si želijo predvsem veliko daril, ljudje srednjih let pa zdravja in miru. Kaj pa ostareli in bolni? Želijo si, da bi jih bližnji razumeli, da bi bili še vedno ljubljani in deležni vsaj malo pozornosti. Za vse to se trudimo aktivistke KORK Dobrnič.

V zadnjih tednih starega leta smo na domu obiskale več kot sto krajanov v KS Dobrnič. Vsakemu smo poklonile skromno darilo, kar so nam omogočile članarine in Območno združenje RK Trebnje ter KS Dobrnič. Bolj kot darila so bili naši ostareli krajsani veseli obiska. Lahko bi rekla, da so nam odprli vrata in srce. Našim krajanom - skoraj 30 jih ima že nad 80 let - tudi ob rojstnem dnevu posvečamo pozornost z obiskom in skromnim darilom. Druženje z ostarelimi ne spada med dolžnosti, ampak nam je v veselje.

FRANCKA KUŽNIK
predsednica KORK Dobrnič

kandidatom Jožetom Vrščajem in polno dvorano upokojencev zadržal, da bo predstavitev knjige 19. novembra 1998, torej tik pred volitvami. A knjige še vedno ni bilo. Tako je Stegne znova izigral gasilce, avtorja knjige, krajsane in še koga. Njegova laž se je odražala tudi na volitvah, saj se je moral posloviti od sveta KS, čeprav je imel v prejšnjem mandatu kar nekaj zaslug za njen razvoj.

Sprašujemo se, zakaj Jože Stegne ni izpolnil obljube, zakaj noče ali ne more vrniti gradiva za knjigo in zakaj noče spregovoriti resnice. Da bi dobili gradivo, smo ga novembra in decembra povabili na razgovor, a na drugega sploh ni prišel. Ker je v elaboratu veliko gradiva, ki je last krajanov, ti pa ga zahtevajo nazaj, Stegnetova javna opozorila, naj material vrne ali pa pove, kam ga je dal ali morda zapravljal ali prodal. Zadevo smo izročili v reševanje tudi Gasilski zvezi v Črnomlju, če pa bo potrebno, jo bomo posredovali tudi policiji. Vljudno prosimo tudi vse, ki bi vedeli, kje je gradivo za knjigo, da nam sporočijo ali pa ga vrnejo PGD Vinica. Če rešitve ne bo od nikoder, bomo prisiljeni rešiti zadevo po stari učinkoviti metodi.

IVAN MOHAR, PGD Vinica
in prizadeti krajsani

ŠKOCIJAN IMA EVRO - Škocijanski župan Janez Povšič se rad pohvali s svojim prijateljevanjem s predsednikom Milanom Kučanom pa tudi s čim drugim, kar mu je v prvem županskem mandatu uspelo postoriti v svoji mali občini, se lahko pohvali. Med drugim je prvi župan, ki je v svojo občino prinesel evro. Z bankovcem za 20 evrov se je med jesenskim obiskom v Bruslju takole nastavljal objektivu in z novcem, ki ga bodo ostali Evropejci dobili v roke šele čez tri leta, pomahal pred nosom začudenih dolenjskih in posavskih županov, med katerimi marsikomu po volitvah ni uspelo ostati na svojem stolčku. Morda pa je prvemu Škocijancu uspelo prepričati volilce prav z evrom, kdo ve? (Foto: I. V.)

Koprivniški gasilci aktivni že kar 120 let

Praznovanje junija

KOPRIVNIK - Letos mineva 120 let, odkar so prebivalci Koprivnika in okoliških vasi spoznali potrebo po organizirani požarni obrambi. Prostovoljna gasilska organizacija deluje še danes, čeprav je v času svojega obstoja doživela vzpone in padce. Ta visoki jubilej bodo proslavili 5. junija letos, ko bo gasilska zveza Kočevje ob sodelovanju prostovoljnih gasilcev organizirala občinsko tekmovanje, člani gasilskega društva in krajsani pa bodo pripravili pester program, ki naj bi med drugim spodbudil večje zanimanje za hitrejši gospodarski napredek tega zelo obsežnega območja, na katerem se število prebivalcev zaradi raznih vzrokov zmanjšuje.

Prebivalce nadvse veseli, da se jim je uresničila dolgoletna želja: asfaltiranje ceste Kočevje - Koprivnik. Sedaj se zavzemajo, da bi kočevski svet čim prej sprejel dolgoročni in srednjeročni prostorski plan, na podlagi katerega bi bilo mogoče pridobiti dovoljenja za pozidavo sedaj opuščanih naselij Hrib, Rajhenav in drugih. Hkrati bi moral državni zbor čim prej sprejeti merila za vlaganje v te demografsko ogrožene kraje.

V. D.

SILVESTROVANJE UPOKOJENIH OBRTNIKOV

Območna obrtna zbornica Novo mesto je upokojene obrtnike povabila na prednovoletno srečanje v novomeški dom starejših občanov. Pozdravila sta nas Jože Blatnik in predsednik Območne obrtne zbornice Novo mesto Ivan Kranjc. Upokojeni obrtniki smo veseli, da nismo pozabljeni in da smo povabljeni tudi na vsakoletno srečanje obrtnikov in pri njih zaposlenih delavcev.

STANE CERAR
Novo mesto

KAJ PIŠEJO DRUGI

Dobesedno s peno na ustih

Slovenski metropolit dr. Franc Rode je na vprašanje, zakaj smo Slovenci tako zadrti, odgovoril s španskim primerom, češ da so Španci zato tako vesel narod, ker so močno prežeti s katolicizmom. Moram pa reči, da je za Slovence plus, da nismo prežeti s katolicizmom na tak način, kot si najbrž predstavlja nadškof Rode. Strah me je take vrste katolicizma, kot sem ga videl na Hrvaškem, v Dubrovniku ob prazniku sv. Vlah. Na Stradun so pridri ljudje dobesedno s peno na ustih... Zelo bi želel, da take vrste katolicizma v Sloveniji ne bi bilo, in upam, da ga ne bo. Obračun s klerikalizmom je bil opravljen do te mere, da bi se težko vrtili na te pozicije. To kažejo tudi reakcije javnosti. Del Slovenije je zagotovo laičen, tisti del, ki se prištevava h katoliški cerkvi, pa se prištevava v pretežni meri v kulturnem, ne pa v fanatično verskem smislu. (7D)

Dr. BOŽO REPE

Novodoben montiran proces

Center za socialno delo Kočevje se je končno odločil moj primer pripeljati do konca. In kaj je storil?

Čeprav otrokova mati je tretje leto ovira otrokove stike z očetom, je bil center ves čas močno naklonjen materi. V tem času je spregledal več nerazumnih in za otroka škodljivih početij matere, ni upošteval očetovih želja, vrste predlogov za rešitev ali vsaj izboljšanje stanja, prav tako ne očetovih pedagoških kvalifikacij, ki so še kako pomembne pri vzgoji otroka. Največjo napako pa je center storil s tem, ker v treh letih ni izdal nikakršne odločbe ali ustreznega akta o ureditvi stikov. S tem je kršil 106. člen Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih in več členov Konvencije o otrokovih pravicah. (Do osebnih stikov ima bolj kot katerikoli starš pravico otroka!)

Po mojem mnenju so v centru prepričani, da bi odločba materi škodovala, saj bi jo gotovo (po predhodnih izkušnjah) kršila in bi zato lahko porasla upravičenost dodelitve otroka očetu. Poleg tega vsakdo (tudi nestrokovnjak) dobro ve, da se otrok po triletnem bivanju pri materi (in brez urejenih stikov z očetom) nanjo naveže in se bo zato zagotovo odločil zanjo - še posebej, če je ustrahovan oziroma naščuvan proti očetu.

Na osnovi teh spoznanj je center spremenil taktiko: poklical je na pomoč zunanjo strokovnjakinja, ki naj bi primer premaknila z mrtve točke, ga usmerila v prave tirnice in tako rešila čast in omanjan ugled centra. Povabili so me

na obravnavo za določitev osebnih stikov med očetom in sinom. In kaj se je zgodilo? Na sami obravnavi so me začeli prepričevati, da je odločba le mrtev kos papirja, da je bolje, če se starša sama sporazumeta in se tako izogneta težavam okrog določanja kraja in datumov za stike. Verjetno so imeli v mislih tudi morebitne sankcije zaradi kršenja odločbe, ki prav gotovo ne bi šle v prid materi. Zagovarjali so tudi tezo, da je potrebno upoštevati mnenje oziroma nagnjenost otroka. Otrk, ki je bil v neposredni bližini matere, je seveda izjavil, da ima raje mamico, očetu pa je dejal, da ga nima rad! Tako je center dosegel natančno to, kar je želel.

Nadaljnja izpeljava je bila rutinske narave oziroma po domače povedno, pudranje za javnost. Sklenili so sporazum, naj v prihodnje med očetom in sinom potekajo stiki spontano, brez vnaprejšnjih obveznosti in določanja terminov. Tako so sinovo pot do očeta močno zrahljali in zameglili. Naj jo najde sam, ko bo odrasel! Videti je sicer elegantno, vendar za otroka in očeta še kako krivično in boleče.

Kot oče sem bil tako prizadet, da se temu "zločinskemu dejanju" niti upreti nisem mogel. Prava podoba povojnih montiranih procesov, kjer so se nedolžni obsojenci že vnaprej vdajali v usodo in priznavali svojo krivdo.

IVE A. STANIČ

Tožilec Drobnič o "bivših domobranci"

Odgovor na članek Neresnični podatki iz šolskega arhiva - Požgani dom Drobničevih na Hudem Vrhu so oropali partizani

Dolenjski list je 10. decembra lani objavil članek "Bivša domobranca o tožilcu Drobnič", pod katerim sta "podpisana" neznana avtorja "H. F. in M. J.", bivša mladoletna domobranca. Na začetku članka pišeta, da sta rojena na Bloški planoti, da sta nekdanja domobranca in da "zelo dobro poznava rojaka in deloma tudi sošolca, do nedavnega generalnega javnega tožilca Antona Drobniča".

Že ta predstavitev obeta vse kaj drugega kot resnico. Napisati in objaviti napad na javno znanega človeka, ga imenovati s polnim imenom in uradno funkcijo, sam pa se potuhnuti za nepreverljive začetnice, je umazano. Tudi "podatke" o rojstvu na Bloški planoti, na kateri je množica naselij, je zelo nejasen in ne kaže na željo po resnici. Kako pisec ali pisca "zelo dobro poznata rojaka in deloma (?) sošolca", pa bo jasno iz nadaljevanja tega odgovora.

Članek omenja "policijskega šefa Kacina". Upravnik policije seveda ni bil Kacin, ampak dr. Lovro Hacin. Pisca pravita, da bosta izpopolnila moj življenjepis za tisti čas, "ko je na osnovni šoli Nova vas na Blokah postal prvi član mladinske fašistične organizacije GILL". Dokazov seveda ne navajata. Trditve je popolnoma neresnična, saj nikdar nisem bil član ne GILL-a in ne kakšne druge fašistične ali italijanske organizacije ne na Blokah in ne kje drugje. Pisca očitno tudi ne ve, da GILL ni bil organizacija za osnovnošolske otroke.

In sedaj pride tisto strašno. Članek pove, da so Antona Drobniča na šolskem letu 1943 iz osnovne šole na Blokah poslali v fašistično šolo v

Ljubljani v sedanji gerontološki bolnišnici, kjer je bilo prej zavetišče za revne otroke. Te uboge otroke pa so fašisti z dovoljenjem mestnega župana Rupnika in škofa Rožmana razselili, ne ve se kam.

Pisca očitno ne veda, da dom v sedanji gerontološki bolnišnici v Ljubljani ni bila osnovna šola, ampak še vedno zavetišče za revne otroke. In za kako vladne in ljubeznive imata drugače zločinske fašiste! Za svoja grda dejanja naj bi prosili za dovoljenje kar ljubljanskega župana Rupnika, ki so ga sami postavili, in za nameček še škofa Rožmana, čeprav zavetišče ni bilo cerkevno! Seveda, brez dovoljenja Rupnika in Rožmana prijazni fašisti ne bi storili nič slabega! Naj verjame, komur je dano!

Pisca sta "videla" Antona Drobniča, kako se je dvakrat sprehajal po Blokah v gillovski uniformi in grozil partizanom. Vesta, da se je po padcu fašizma vrnil domov na Hudi Vrh in odšel k beli gardi, kjer je bil njegov starejši brat, po razpadu Italije pa se je prelevil v domobranca.

Vse to je čista laž. Leta 1943 nisem bil v osnovni šoli ne na Blokah in ne v Ljubljani - takrat sem bil star 15 let in v osnovni šoli nikakor ne bi več mogel biti, kaj šele nadaljevati v Ljubljani. Osnovno šolo na Blokah sem končal junija 1939 in do italijanske okupacije je končal prvi razred Državne klasične gimnazije v Ljubljani. Pred kapitulacijo Italije leta 1943 zato nisem bil v fašistični osnovni šoli, ampak sem končal že tretji razred klasične gimnazije.

Nikoli nisem bil niti v Educatorio federale PNF v Riharjevi ulici niti v kateremkoli drugem italijanskem ali slovenskem zavodu. Od septembra 1939 dalje sem 17 let kot dijak in študent stanoval v zasebni sobi v Rožni ulici št. 8 v Ljubljani. Pri vsem tem menda ni treba še posebej poudariti, da nikoli nisem nosil gillovskih uniform ne na Blokah in ne kje drugje.

Nikoli nisem bil ne jaz in ne moj starejši brat pri "beli gardi". Zato se po kapitulaciji Italije (ta ni razpadla, draga "domobranca"! septembra 1943 nisem mogel preleviti v domobranca. V Slovensko domobranstvo sem vstopil leto dni kasneje, septembra 1944, po končanem četrtem razredu gimnazije. Še takrat sem bil med najmlajšimi, zato si ne morem predstavljati, kako bi lahko vaški stražar in domobranec postal otrok iz osnovne šole pri 9 ali 10 letih starosti. Pisec članka je to spregledal, drugače tako nesmiselne laži ne bi mogel napisati.

Za bralce so stvari prikazali silno resno, saj so članek "mladoletnih domobrancev" oprli kar na moj

matični list iz osnovne šole na Blokah. Seveda dokumenta niso objavili. Če bi ga, bi bralci lahko videli ne samo očitna vsebinska nasprotja, ampak bi že od daleč opazili, da gre tudi tehnično za slab ponaredek listine, ki je sestavljena v eno iz delov več listin, in samo za fotokopijo brez overovitve skladnosti z originalom. Običajna metoda vaze zagledanih in zato površnih goljufov.

Članek trdi, da sem kot govornik ob odkrivanju farnih plošč trosil grdo laž, da so mojo rojstvo vas Hudi Vrh zažgali partizani. Tudi ta trditve je brez dokazov in brez navedbe, kdaj in kje sem to govoril. Trditve je povsem lažna. Ne samo pri farnih ploščah, nikoli in nikjer nisem govoril, da so Hudi Vrh zažgali partizani. Govoril pa sem - ne pri farnih ploščah - da so dva dni po požaru na pogorišče mojega doma, iz katerega se je še kadilo, prišli partizani, na silo vzeli edini rešeni kmečki voz in par volov, nanj znesli ves živež, kar so ga rešili iz ognja, pa še pol hleba kruha, ki so ga pogorelci dobili v dar od drugih, in vse odpeljali. Tako so sredi vojne zadnjih ostankov hrane "osvobodili" družino z devetimi mladoletnimi otroki na še žarečem pogorišču.

Gajbe - s kakšno pravico?

Sneg odlezel, ostale pa so pisane "rezervacijske" gajbe

Pogledam skozi okno in me zmrazi. A ne zato, ker bi bila zunaj sneg in mraz. Ne. Zunaj je še tu in tam umazana krpa snega med grmičevjem za bloki, na asfaltnem dvorišču pod mojim oknom pa - gajbe! Gajbe vseh vrst: plastične, lesene, pobarvane. Lepo v vrsti postavljene. In med njimi ročno izdelana stojala z oznako "R". Rezervirano torej?

Gledam in ne morem verjeti. Spomnim se, da je lani že koncem novembra snežilo, potem pa je snega kar precej naneslo prve dni decembra. Nekateri stanovalci so se urno lotili odmetavanja in si tako zagotovili varen "brlog" za svoje avtomobile. Zraven pa so postavili vsak svojo gajbo ali znak "R" in bog ne daj, da bi si kdo drznil parkirati na "njihovo" z lopato priborjeno mesto. Vse dopolne, ko so bili v službi, si nihče nepoklican ni upal na ta posvečeni prostor, saj sta gajba ali "R" vsem nedvoumno žugala. "Da si ne drzneš...!" Nekdo je bil še iznajdljivejši: znak "R" si je z verigo in ključavnico priključil na žleb, da si ne bi kdo prilastil ali premaknil njegovega umotvora.

Če bi bil pisec članka res z Blok, se pri opisu požara na Hudem Vrhu ne bi skliceval na šolsko kroniko, saj prebivalci Blok brez te vedo, kako je do požara v resnici prišlo. Tudi ni res, da ob požaru ni nihče prišel na pomoč. Niso prišli niti Italijani niti partizani, prišli pa so vaški stražarji in pomagali reševati iz obrobnihi hiš. Mnogo ni bilo mogoče storiti, saj so bile idealne razmere za ogenj, ki je zato vso vas uničil v dobre pol ure.

Italijani so na Blokah povzročili toliko gorja, da je njihovih resničnih zločinov več kot preveč. Zato ni nobene potrebe, da se pisec članka zateka k pretiravanju, da so požgali več kot dvajset naselij. Kar iz knjige bloškega partizana Jožeta Tekavca, na katero se v članku sam sklicuje, bi pisec lahko razbral, da so Italijani na Blokah požgali tri vasi. Tudi to kaže na neresnost in neverodostojnost članka.

Dejstvo, da sta me "bivša mladoletna domobranca obložila z neresničnimi podatki in listinami, kaže, da nimata pravih obtožb in resničnih dokazov. Ker pa sta me morala oblatiti, sta se zatekla k metodi povojnih boljševiskih sodišč: k laži in ponaredek. In se skrila v junaško anonimnost.

ANTON DROBNIČ

PRIZNANJE SODELAVKI - Direktor lokala in predsednik novomeških upokojencev Ivan Somrak je prizadevnim sodelavcem podelil priznanja, tudi direktorici zdravstvenega doma dr. Tatjani Gazvoda.

Upokojensko dnevno zavetišče dobro obiskano

V Čitalniški 1

NOVO MESTO - V Sloveniji je veliko krajev, ki nimajo prostorov, v katerih bi se lahko čez dan srečevali upokojenci. A novomeško društvo upokojencev se lahko pohvali, da imajo svoj lokal in v svoji lasti celo stavbo v Čitalniški ulici, kjer je sedež društva ter prostoren gostinski lokal, ki je odprt od 8. do 12. in od 16. do 20. ure. Lokal in klub obiskujejo tudi upokojenci iz bolj oddaljenih krajev, ko pridejo v Novo mesto po opravkih. Tu lahko igrajo šah, karte, kaj preberejo, gledajo televizijo in drugo. Ni nepomembno, da je v lokalu pijača cenejša kot drugje, strežeta pa dve mladi in prijazni dekletki. Za skupno družjenje upokojencev je še posebej veliko zanimanje v zimskem času.

Ko pride na okrepčilo predsednik društva Ivan Somrak, je deležen velike pozornosti obiskovalcev, ker ima res veliko zaslug za društvo in ta vzorni lokal. Gostje upokojenci odhajajo iz lokala zadovoljni, ker lahko med svojimi obujajo spomine na tiste čase, ko so skoraj z golimi rokami obnavljali po vojni porušeno domovino, a danes jih nekateri ne razumejo, češ da prejemajo denar, ki ga niso zaslužili. Vsem, ki obiskujejo novomeško zavetišče v Čitalniški: srečno 1999!

T. V.

SEMINAR ZA MLADINSKO ZBOROVODSTVO

MARIBOR - Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti priredi republiški seminar za mladinsko zborovodstvo, ki bo potoval od 19. do 21. februarja v koncertni dvorani srednje glasbene šole v Mariboru. Glavni predavatelj bo svetovno znani mladinski zborovodja Erkki Pohjola iz Finske. Prijave zbirlajo do 11. februarja, kotizacija pa znaša 14.800. Informacije dobite na tel. št. 061/126-20-83 ali 062/214-657.

ZAHVALA RAGLE

Društvo Ragle se zahvaljuje vsem, ki so za razstavo jaslic od 6. do 13. decembra v trebanjski galeriji prispevali svoje jaslice, pa tudi številnim obiskovalcem, ki so si jih ogledali. Hkrati se zahvaljuje g. Marku Kapusu za fotografiranje koncerta društva Ragle in razstave, snemalcu za posneto video kaseto in g. Slavku Podboju za vodenje koncerta. Morda se komu zdi, da je za današnji hitri in drugačni tempo življenja skrb za ljudsko pesem, za ohranjanje običajev in drugih kulturnih dobrin iz preteklosti odveč in nepotrebna. Toda v društvu Ragle se zavedamo, da je nujna, saj pomeni zavedanje korenin slovenskega naroda. Člani društva, zlasti pa dekleška skupina Ragle, poskušamo s koncerti, konec lanskega leta izdano kaseto in zgoščenko z naslovom "Prid" no drev' ter drugimi dejavnostmi v ljudeh obuditi ljubezen do ljudskega blaga, zato se zahvaljujemo vsem, ki nam pri zbiranju že skoraj pozabljenih ljudskih pesmi in ostalega slovenskega ljudskega izročila kakorkoli pomagajo.

Društvo Ragle
Trebneje

ZAHVALA

Sožitje, društvo za pomoč duševno prizadetim za Belo krajino, se zahvaljuje semiskemu moškemu pevskemu zboru sv. Štefan z zborovodkinjo Agato Ahdali za 100 tisoč tolarjev pomoči. Denar so zbrali s prostovoljnimi prispevki na jubilejnim koncertu zbora v Semiču, 30 tisočakov pa je prispeval tudi sam zbor.

HVALA V IMENU OTROK

ČRNOMELJ - V imenu otrok v črnomaljskem dijaškem domu se zaposleni in ravnateljica Vesna Doltar zahvaljujejo vsem, ki so s svojimi prispevki pomagali razveseliti otroke. To so Foto Gorše, Tapetništvo Anton Gorše, Danfoss Compressors, d.o.o., Območna obrtna zbornica, Integral, d.d., Komunala, Pekarna in slaščičarna, d.d. (vsi iz Črnomlja), Pa-com Jelševnik, občini Semič in Metlika, Vulkanizirstvo Strahinje Metlika, Območna obrtna zbornica Metlika, Kamnosestvo Doltar Gradac, Lams, d.o.o., Podzemelj, Zlatorog-Henkel Maribor in Ivan Rajterič iz Ljubljane.

NOVOMEŠKO UREJANJE PROSTORA

Ostaneek Balkana v Zalogu

Skraini čas je, da končno izkoreninimo balkanski način snovanja prostora

Četudi je v svojem štiriletnem mandatu Miloš Dular, vodja sekretariata za varstvo okolja in urejanje prostora pri novomeški občini, pokazal bore malo, pa sem bil vseskozi prepričan, da vsaj nekaj kreativnega v njem zagotovo je. Nisem se motil, g. Dular je to pokazal povsem na koncu in na spornem primeru črne gradnje g. Ostanka v Zalogu. Hote ali ne hote je namreč uvedel novo vejo turistične dejavnosti - "industrijski turizem". Le "industrijskih turistov" še ni ustvaril, toda počakajmo.

Ze novomeški velodrom v Češči vasi je zaradi neumne postavitve v prostor zgrešena investicija in zdaj so mestni svetniki pripomogli še k eni takšni.

Dejstvo je, da se v Zalogu širi Blagovnotransportni center in dejstvo je, da tudi osnutek sicer še nesprejete Urbanistične zasnove Novega mesta na tem prostoru poleg servisnih dejavnosti med ostalim predvideva površine za industrijo. Tudi Urbanistični načrt iz leta 1973 ni o tem prostoru razmišljal nič drugače.

Tako videnje tega konkretnega prostora ne preseneča, pa četudi bi v osnovi bila raba tega prostora lahko drugačna, saj z bližino reke Krke, s čimenico ter vasi Zalog, bližnjimi pobočji vinogradov, močvirjem, gozdovi in polji zlatega klasja na malček razgibanem terenu kaže svoj potencial tudi za razvoj denimo športno-

rekreacijskega kompleksa mesta. Toda za to je danes bolj ali manj prepozno.

Pri tem bi spomnil še na raziskovalno nalogo iz konca osemdesetih let avtorjev mag. Andreja Černeta in dr. Igorja Vrišerja s sodelavci, med njimi je tudi dr. Marjan Ravbar, katere namen je bil na podlagi številnih parametrov na poizkusno izbranim primeru tedanje občine Novo mesto izbrati, ovrednotiti in določiti primerna zemljišča za industrijo. No, območje Češče vasi je bilo po vrednotenju lokacijskih faktorjev in pogojev za industrijo med preko 220-imi lokacijami v občini ocenjeno kot eno najprimernejših za industrijo. Tudi nekaj let starejša diplomatska naloga avtorja Marjana Znidarja s FAGG je spoznala območje ob Češči vasi kot zelo primerno za lociranje industrije. In v osemdesetih res ni dosti manjkalo, pa bi tu že imeli kar nekaj tovarn.

Znano je, da je sočasna raba nekega prostora za industrijo in turizem povsem nevzdržna, izključujoča, pa tudi turizem in skladišča gredo slabo skupaj. Le g. Dular in mestni svetniki menijo drugače. Tako bo počasi postal prostor Zalog in Češče vasi prava paradiža v prostoru, kjer so pomešani vaška naselbina, industrija, servisne dejavnosti, čudovito naravno okolje in kulturna krajina, čistina naprava, letališče, športni objekt in sedaj celo neki

"turistično-rekreacijski" sklop. Vsekakor bo lahko ta prostor eden od vzorčnih primerov za študij arhitektov oz. urbanistov.

P. S.: Krajanom Zalog, Prečne in Češče vasi pa bi nekdo pač že enkrat moral povedati, da če danes le en Slovenec zahteva, da se črna gradnja v skladu z zakoni (!) poruši, je to neskončno več vredno, kot pa strinjanje z legalizacijo vseh teh krajanov od A pa vse do Ž. Saj črna gradnja vendar ni kar tako, temveč zato, ker je v nesoglasju s predvidenim in predvsem racionalnim razvojem prostora. In stroškov, ki zaradi nje nastanejo, kratkoročno in dolgoročno ne plačujejo le ti krajan, temveč vsi davkoplačevalci.

TOMAŽ LEVIČAR

BOŽIČ Z MALO ZAČETNICO

Na pripombe nekaterih (nepoučenih) bralcev, da smo v prazničnih čestitkah pisali besedo božič z malo začetnico, moramo odgovoriti, da ne gre za nikakršno nespoštovanje verskih čustev ali božičnega sporočila, temveč za dosledno spoštovanje veljavnih pravopisnih pravil.

Uredništvo DL

70 LET MARIJE BOŽIČ - Marija Božič (dekleški priimek Murn) je privekala na svet leta 1928 na kmetiji v Dolenjem Globodolu pri Mirni Peči v družini štirih otrok. Preživela in obnova gospodarskega posloplja sta bila težka, zato se je oče za 12 let odpravil delat v Ameriko. Kupil je poslopje na Gornjih Vrheh pri Dobniču. Marija se je leta 1950 poročila s Tonom Božičem z Griča pri Trebnjem in rodili so se jima trije otroci. Vsi so si ustvarili lastne domove in družine, doma je ostal sin Dane. Zgradili so si nov dom, imajo velik sadni vrt. Mož Tone in vsakinja Vida sta na njem pripravljala na praznovanje Marijinega rojstnega dne. Povabila sta pevski zbor KUD Zlata jesen in harmonikarja Toneta Sevska. Lepo so nas sprejeli in Marija z možem ni mogla skriti solz veselja. Za svojece, sorodnike, prijatelje in znanca pa so kasneje pripravili praznovanje v gostišču pri Tinčku na Račjem selu. Mariji želimo še mnogo srečnih, predvsem pa zdravih let. (Rezka Majer)

Hrvatom dovoljeno, Slovencem ne

Enostranski mejni prehod na reki Kolpi

Mejni prehod Sodevci ob Kolpi je za tukajšnje slovensko prebivalstvo zelo pomemben, saj od Vinice do Petrinj v razdalji 55 km ni nobenega drugega prehoda. Na hrvaški strani (Blaževci) stoji tabla, na kateri piše "Državna meja", brez preho-
da. Na hrvaški strani je postavljen kontejner z obmejno policijo, ki redno deluje, na slovenski strani ni nobenega objekta in se obmejna policija pojavlja le občasno. Za prehod državne meje iz hrvaške strani ni nobenih težav, iz slovenske na hrvaško stran pa je nemogoče. Več Hrvatov je zaposlenih na slovenski strani, in ko se vračajo domov, jim slovenska obmejna policija pri njihovem prehodu čez mejo ne dela nobenih težav. Našim ljudem pa na istem prehodu tega ne dovolijo. Tisti obmejni prebivalci, ki imajo na hrvaški strani ob meji sorodnike ali prijatelje, morajo potovati na mejni prehod Vinica, ki je oddaljen nad 30 km, ali na prehod Petrinje, oddaljen 25 km. Za krajše stike dovolijo le kratka srečanja sredi mostu. Država Slovenija uradno dovoli prehod čez most na Kolpi v Sodevcih le v primeru, če imajo naši državljani na drugi strani meje svoje posesti, vendar so tudi pri tem težave.

V imenu prizadetih prebivalcev sprašujem pristojne v naši državi, zakaj nam ne dovolijo prehoda čez mejo v Sodevcih. Prehod je tudi za naše prebivalstvo življenjsko pomemben. Zakaj je prehod čez mejo Hrvatov dovoljen, nam Slovincem pa ne? Smo mar Slovenci manj vredni ljudje od Hrvatov? Predlagamo, da država Slovenija legalizira mejni prehod v Sodevcih in tako ljudem olajša vsakdanje življenje. Zadovoljni bi bili tudi z manjšim obmejnimi prehodom brez carinarnice. Takih je po svetu veliko.

FRANC SENEKOVIČ
Mozelj 2/b

"POSPRAVLJENI" VESELI DECEMBER

Glavni trg v Novem mestu ne kaže več praznične novoletne podobe. Delavci javnih del so ob organizaciji Društva prijateljev mladine Mojca Novo mesto za pospravljanje svetlobnih nizov s pročelij hiš in vsega, kar je spominjalo na Veseli december, porabili samo en dan in eno noč minulega tedna. Pri tem bi bili nemočni, če jim na pomoč ne bi priskočila dvizžno vozilo in lestve Gasilsko-reševalnega centra. Delavci društva pa ne pomnijo, kdaj so novoletno razsvetljavo pospravljali v tako lepem in sončnem vremenu. Delo še ni končano, saj organizatorje ta čas še čaka precej dela v pisarni Društva prijateljev mladine na rotovžu. Vsem, ki so letos tako ali drugače prispevali za Veseli december, bodo poslali donatorske izkaznice in seveda zahvale z imeni vseh pokroviteljev letošnjega Veselega decembra.

V METLIKI KRVODAJALSTVO NI V KRIZI - Območno združenje Rdečega križa Metlika (OZ RK) in Zavod za transfuzijo krvi iz Ljubljane sta pretekli teden pripravila v Metliki redno letno krvodajalsko akcijo. Na RK so zelo zadovoljni, saj se je akcije udeležilo 234 ljudi, vendar jih je bilo 34 odklonjenih, predvsem zaradi visokega pritiska. Vsak krvodajalec je dobil v dar unikatno zrcalo, OZ RK pa se za pomoč pri organizaciji akcije zahvaljuje zdravstvenemu domu Metlika, Ikebani Brinc in aktivistom RK. (Foto: M. B.-J.)

Slovenske učiteljice za pravice žensk

Prvo žensko društvo je bilo pred 100 leti ustanovljeno Društvo slovenskih učiteljic - Prizadevalo se je za pravice žensk - za enako delo enako plačilo

Pred 100 leti je bilo ustanovljeno Društvo slovenskih učiteljic. Dejavnost prvih ženskih društev je bila za tiste čase velikega pomena, saj so njihovi programi vsebovali socialne, izobraževalne, zdravstvene dejavnosti in narodno osvobodilno borbo. Še zlasti žensk in mladine.

Začetek izobraževanja učiteljic sega v leto 1840. To je bilo tudi najbolj množično izobraževanje ženske mladine. Prvo žensko državno učiteljsko je bilo ustanovljeno 1871. leta, pred tem pa je izobraževanje potekalo v samostanih in v tujini. Prva slovenska učiteljica je bila Julija Orel - Mossova, rojena 1836, ki se je izobraževala pri Uršulinkah in v Iverdunu v Švici. Slovenske učiteljice so v tistem času imele veliko vlogo in opravile pomembno delo za uveljavljanje ženskega poslanstva v družbi. Učiteljice so dosegle največjo izobrazbo, saj na drugih področjih (v zdravstvu, bančništvu in tehniki) izobraževanje žensk ni bilo dosegljivo. Večina kulturnih ustvarjalcev (pisateljic, pesnic, novinark) je izšla iz vrst učiteljic. Torej so slovenske učiteljice so opravile pomembno družbeno poslanstvo, kar je lahko v ponos sedanjim in prihodnjim generacijam.

Društvo slovenskih učiteljic je bilo prvo žensko društvo v Sloveniji, ki se je prizadevalo za pravice žensk. Dosledno je sledilo idejnemu programu najosnovnejših zahtev socialnega gibanja "Za enako delo enako plačilo". In vse od leta 1898 dalje se je društvo

vztrajno borilo za izenačenje plač učiteljic z učitelji ter sploh za enakopravnost z učitelji v vsakem pogledu. Društvo slovenskih učiteljic je predložilo spomenico deželnemu zboru z zahtevo, naj učiteljica, ki se poroči, ne izgubi pravice do pokojnine. Leta 1911 je bila podana zahteva za ukinitev celibata učiteljic. Kako resno je jemalo društvo svoje zahteve, se najbolje vidi po tem, da jih je postavilo na solidno osnovo. Ta temelj je ženska volilna pravica, ki daje ženskam priliko, da pred najbolj kompetentnimi forumi zahtevajo in izbojujejo svoje pravice, česar jim zakonodajalec zaradi konzervativnega egoizma ne da sam od sebe. Zato je Društvo slovenskih učiteljic že leta 1902 zahtevalo: "Dajte nam volilno pravico!" torej se je društvo zavzemalo za pravice vseh žensk in tako postalo prvo organizirano gibanje.

Leta 1908 je društvo poslalo dve članici na Gospodinjstvo šola na Dunaj in je nato leta 1910 pridrilo prvi gospodinjstvi tečaj za učiteljice z namenom, da izobra-

PIVOVARNA UNION SE VRAČA V MAKEDONIJO

LJUBLJANA - Pivovarna Union od minulega decembra spet prodaja svoje izdelke v Makedoniji. Na tržišče, kjer je pred časom že trgovala, je ponudila poleg vseh vrst piv tudi brezalkoholne pijače, predvsem ledene čaje iz programa Sola. Union največ izvozi prav na bližnje trge v sosednjih državah: Italijo, Hrvaško, Bosno in Hercegovino, ZR Jugoslavijo in Makedonijo. Pijače te znamke je mogoče kupiti tudi v Rusiji, Švici, Jordaniji in na Švedskem.

NOTRANJSKI RADIO SPRAŠUJE IN NAGRAJUJE

LOGATEC - Notranjski radio ta teden zastavlja dvojne nagradne vprašanje: Iz kakšnega blaga vam PE Modiana Center Interspar ponuja namizne prete? (Nagrada: brisača.); Kateri dne v mesecu izhaja Časopis 99? (Nagrada: darilo uredništva.) Odgovore je treba do sobote, 16. januarja, poslati na naslov: NTR Logatec, p.p. 99, Logatec, za oddajo "99 minut za obehnanje, 81 minut za grde, umazane, zle". Nagradenja z dne 20. decembra sta: Angelca Kokalj iz Selc in Darko Kokalj z Zgornjega Jezerskega.

JURE MURN

Naše glasilo bo dvomesečnik

Že 30 let Območne obrtne zbornice v Novem mestu

NOVO MESTO - Letos bodo člani Območne obrtne zbornice Novo mesto, ki združuje obrtnike iz občin Dolenjske Toplice, Mirna Peč, Novo mesto, Šentjernej, Škocjan in Žužemberk, počastili 30-letnico obstoja svoje stanovske organizacije. Ivan Krajnc, dolgoletni predsednik zbornice, je v novoletni številki časopisa Naše glasilo v uvodniku z naslovom "Veliko dela, skromni rezultati" upravičeno potožil, da našim obrtnikom preteklo leto ni

prineslo pretresljivih sprememb. Bilo je le eno izmed številnih poprečnih let, ki se ga bodo spominjali po številnih sestankovanjih, kjer so oblastem nenehno in znova dokazovali, da obrtniki pri gospodarjenju v pokrajini še nimajo enakih pogojev kot utečeni veliki sistemi. V veliki družini malega gospodarstva je vodilnim članom zbornice in drugim njenim članom žal, da so decembrske lokalne volitve minile nekako brez zadostnih izvolitev odbornikov v nove občinske svete. Ne smemo pozabiti, da je obrtnikov in podjetnikov, pri njih zaposlenih delavcev, upokojenih obrtnikov in njihovih svojcev na območju zbornice nekaj čez 6.000.

Ker jih ni v svetlih, bodo morali obrtniki tudi vnaprej opraviti še prenekatero nepotrebno pot pri urejanju zadev, ki sodijo v obrtništvo in njegov razvoj. Še bo treba brezuspšno odpirati ključke uradov za pridobitev lokacij, ugodnih pogojev in za rešitev dolge vrste drugih zadev, ki žulijo obrtnike.

Razveseljiva je novica, da bo poleg obrtniške Neše glasilo izhajalo vsaka dva meseca in se bo tako hitreje vključevalo v sprotno obveščanje članov zbornice. Naše glasilo urejata glavni urednik Ivan Krajnc in odgovorni urednik Janez Penca, člani izdajateljskega sveta pa so Mojca Peček, Ivan Krajnc, Janez Penca, Slavko Dokl in Avguštin Avbar. V lični obliki in štirbarvno tiska glasilo tiskarna Vesel, letos pa je stopil domači obrtniški časopis že v 17. leto življenja.

Tg

35 let Antene

Še radio Antena 1

LJUBLJANA - Mladinski tednik Antena letos praznuje svojo 35-letnico, ki ga tako zapisuje med najstarejše, še izhajajoče tednike na Slovenskem. Z novim letom pa je Antena postala drugačna; je zrasla, se obarvala in prilagodila svojo obliko današnjim mladostniškim trendom.

V svojih 35-letih je doživela marsikatero spremembo, od začetkov, ko se je imenovala Družabni most, pa do današnje oblike, mladostniškega, glasbenega in problematičnega tednika. Antena se je spreminjala vsebinsko in barvno, obdržal pa se je Družabni most, ki je še danes ena najbolj priljubljenih Antenin rubrik. Na nedavni novinarski konferenci so bili prisotni nekdanji uredniki: Aleksander Lucu - Luc, Evgen Jurič, Jasmin Petan - Malahovsky in sedanja urednica Špela Predan, ki je povedala, da je nov format šele začetek praznovanja 35. obletnice nastanka revije.

V d. urednika radia Antena 1 Brane Dmitrovič je predstavljal še anteninega novorojenčka - radio Antena 1, ki bo na frekvenci 105,2 kmalu začel oddajati svoj program. Tako kot tednik Antena bo tudi radio Antena namenjen predvsem mlajšemu narodu, poslušati pa ga bo mogoče na širšem ljubljanskem območju. Ob prazničnem dogodku so mestnemu odboru Rdečega križa Ljubljana podarili ček v znesku 1 milijon tolarjev brezplačnega oglašnega prostora na straneh revije.

STOLETNI DRAGO, ŠE OBILO ZDRAVJA!

V okviru praznovanja novega leta je vodstvo Zveze lovskih društev Beke krajine in Lovske družine Črnomelj sklenilo obiskati najstarejšega lovca Beke krajine Draga Brusa, ki bo letos praznoval 102. letje. Obiskali so ga predsednik ZLD Beke krajine Anton Vrščaj, tajnik Radko Biličič in Jože Barič iz LD Črnomelj. Starešina LD Črnomelj se je moral zaradi boleznih obisku odpovedati. Drago nas je kljub starosti sprejel z veseljem in z nami poklepetal. Vse nas je veselilo, da se Drago drži tako dobro, zato smo mu zaželeli, da bi bil tudi v bodoče znamenitost na sprehodih mimo Danfossa.

LOVCI IZ ZLD BELE KRAJINE

SEMINAR ZA DRUŽINE

TREBNJE - Občina Trebnje in Društvo za zdravje in sožitje v družinah Trebnje razpisujeta seminar za družine z naslovom 100 domačih zdravil za lepše družinsko življenje, ki ga bo 6. in 7. marca v Stični vodil dr. Jože Ramovš. Kotizacija za družino znaša dva tisoč tolarjev. Prijave do petka, 15. januarja, sprejema tajnica društva Marinka Sila na tel. št. 44-889.

SMUČARSKI TEČAJ

Bogato snežno odejo v decembru smo izkoristili tudi v Vrtcu Žužemberk in organizirali tri-dnevni smučarski tečaj. Vanj se je vključilo 22 otrok priprave na šolo. Pod vodstvom prof. Brulca so se otroci naučili osnovnih veščin smučanja. Veselja in radosti na snegu kljub mrazu ni manjkalo. Zahvaljujemo se pekarni Malka za podarjene krofe, ki so otrokom zelo teknil.

M. F.

OTVORITEV CESTE

DRAGOVANJA VAS - Minulo nedeljo je črnomaljski župan Andrej Fabjan odprl okrog kilometra asfaltirane vaške ceste v Dragovanji vasi, za katero so denar prispevali prebivalci Dragovanje vasi, Kvasice ter občinski proračun. Hkrati so tudi uradno odprli smučarsko skakalnico v vasi, na kateri pa je bilo prvo tekmovalje že teden prej.

KONCERT KOMORNEGA ZBORA

RIBNICA - Komorni zbor Rakek že peto leto organizira božične koncerte, prostovoljni prispevek in polovičen izkupiček od prodanih kaset je zbor namenil za dobrodelne namene. Prvi koncert je bil v Cerknici, drugi na Rakeku, tretji v Ribnici in četrti v Starem trgu. Večer so z igranjem in petjem popestrili tudi člani godalnega orkestra glasbene šole Ribnica.

TRGOGRAD IN FILAK

ČRNOVELJ - Občinska športna zveza Črnomelj je med novoletnimi prazniki pripravila občinsko prvenstvo v malem nogometu, na katerem je nastopilo 20 moštev. V finale so se uvrstila moštva Trgoograd - Busič, Avtomatika Štukelj in Policija. Zmagal je Trgoograd Busič, druga pa je bila Avtomatika Štukelj. Za najboljšega igralca turnirja je bil proglašen Robert Filak iz Trgoograda.

MODNI KOTIČEK

Spodnje perilo (1)

Ste že poskusili nekaj dni preživeti brez spodnjega perila? Ni treba, saj boste kmalu spoznali svojo prikrto življenjsko odvisnost. Težko bi presodili, ali je po vseh tisočletjih človekovega obstoja že genetsko dana, zato raziskovanje tega raje prepustimo antropologom. Vsaj za t.i. zahodno-evropsko miselnost, ki v sodobnem svetu postaja vodilna na skoraj vseh kontinentih, pa si upam trditi, da je nošenje kulturno pogojeno, kar nam potrjujejo tudi številni zgodovinski zapisi o naših prednikih. Že od nekdaj so si pokrivali najbolj občutljive dele telesa, kar danes poznamo kot intimnost. Sicer pa je spodnje perilo danes tudi eden izmed pomembnih skrbnikov za ustrezno telesno higieno, ki bi ga najprej pogrešali. Na tem mestu se pojavlja vprašanje, kdaj je torej potrebo po intimnosti zamenjala potreba po osebni higieni, če jo je sploh kdaj, ali morda ves čas hodita z roko v roki.

Po starih biblijskih zapisih in domnevnih slikah, ki so nastajale skozi zgodovino, sta že prastarša Adam in Eva pokrila svoje najbolj intimne dele telesa z lipovimi listi. Sramežljivost, neugodno počutje ob razkazovanju spolovila, ... To osnovno idejo dopolnjujejo ali celo zamenjujejo najrazličnejše psihološke, sociološke in antropološke študije, ki so se ukvarjale z življenjem naših prednikov po vsem svetu. Ugotavljali so razlike med predniki na jugu oziroma severu, na vzhodu in zahodu. Na oblikovanje oblačil so vsekakor vplivale vremenske razmere in posameznikove potrebe po vsestranski zaščiti telesa. Tako so pripadniki plemen na skrajnem severu, posebno v ledeni dobi, lovili in ubijali živali zato, da bi si telo pokrili pred zunanjimi vplivi. Ostanki zgodovine, kot so razni kipi in stenske poslikave, nam žal ne povedo, kaj so nosili pod težkimi oblačili iz živalskih kož, lahko pa domnevamo, da nekatere predhodne oblike kasnejše oblikovanja telesnega perila.

JERCA LEGAN

FLAMBIRANJE - Ekipa, ki v gostilni Rog v Dolenjskih Toplicah pripravljala flambiranje jedi pred gosti: (z leve) glavna kuharica Berta Grmek, vodja stržbe in vinski svetovalec Zdravko Dvoršak ter vodja gostinstva in kulinarični mojster Peter Kotar. (Foto: A. B.)

Slastne plameneče jedi

Večeri flambiranih jedi v gostilni Rog v Dol. Toplicah

DOLENJSKE TOPLICE - V gostilni Rog v Dolenjskih Toplicah so v lanskem letu 11-krat pripravili dneve posebnih jedi, nacionalnih kuhinj oz. kulinaričnih specialitet. Tudi novo leto začnemo tako. Od danes, 14. januarja, do konca meseca bodo večeri v kmečki sobi te prijetne gostilne v znamenju flambiranih jedi.

"Flambiranje, po slovensko bi se reklo oplamenjevanje, je način priprave hrane pred gostom," je povedal Peter Kotar, vodja gostinstva v Zdravilišču Dolenjske Toplice. Posebna zanimivost flambiranja je prižiganje s kvalitetnim žganjem ali likerjem zalite jedi, ki zagori z močnim plamenom, kar je poseben dogodek. "Flambiranje da jedi poseben videz, aro in okus, z njim dosežemo čudovito harmonijo, na gosta pa priprava hrane pred njim in flambiranje poleg vizuelnega učinka spodbuja tudi tek in lepo pričakovanje."

In kaj bo moč do konca meseca ob večerih naročiti v gostilni Rog? Pompejski škampi so slastna topla predjed iz škampovih repkov brez oklepa, domačih širokih krpic (testenine), z maslom, česnom, parmezanom, zalito z belim vinom in flambirano s konjakom. K tej jedi se čudovito poda kozarec sivega pinota iz primorskega vinorodnega okoliša. Tu so še flambirane rezine telečje ribice z jabolki (flambirano z jabolčnim žganjem), junečje rezine s konjakom, flambiran košutni medaljon z brusnicami, svinska ribica s suhimi slivami (flambirano s slivovko), piščančje prsi z breskovim likerjem in pistacijami. Za sladico pa pripravijo palačinke, namočene v sladkem pomarančnem soku z dodatkom limone, potrese z zmetlimi orehi ter flambirane s konjakom in grand marnierom, ter flambirane breskve.

A. B.

V spomin Vojku Koncilji

Z bolečino v srcu in z nedoumljivim "zakaj" v mislih smo 10. januarja popoldne stopali v nepregledni množici ljudi, ki se je tega žalostnega dne vila od njegove rojstne hiše na Vinkovem Vrhu do cerkve sv. Antona. Koraki sorodnikov, vaščanov, prijateljev, gasilcev, lovcev in nekdanjih sodelavcev Novolesa so se prepletali z otožnim glasom zvonov in kapljicami dežja. Nemogoče in boleče je bilo sprejeti novico in resnico, da nam je kruta bolezen v tako kratkem času za vedno in mnogo prezgodaj vzela dragega prijatelja, gasilskega tovariša, družini pa skrbnega očeta, sina, brata in strica.

Gasilci smo Vojka Konciljo obiskali na domu na prvi novoletni dan, ne sluteč, da se mu izteka zadnje ure življenja. Vojko je bil aktiven član Lovski družine in

gasilskega društva Dvor. Delaven je bil tudi v upravnem odboru, pomagal pri obnovi doma, nabavi potrebne gasilske tehnike in opreme. Dobri del svojega plodnega življenja je delal v Novolesu v Straži in na Dvoru. Bil je mojster, se kalil v praksi in svoje znanje prenašal na delavce. Poln moči in volje do dela je sezidal delavnico in uredil žgalsko lesa.

Ob odprtem grobu so se od pokojnika poslovili dekan Franc Povirk, predsednik PGD Dvor Jože Fabjan in predsednik LD Plešivica Anton Konda. Še zadnjič so Vojku zapeli pevci okteta Prima, zaigrali so lovci-rogisti, otožni glas gasilske sirene in piki lovskih pušk. Solze v očeh ljudi so pričale, da je bil Vojko Koncilja človek, ki si ga imel rad. Bil je pošten, priden, priazen, vsega spoštovanja vreden človek. S. MIRTIC

Tine Slivnik-Lado

NOVO MESTO - Nedolgo tega so se številni člani Zveze borcev, nekdanji aktivisti OF ter družinski prijatelji poslovili od soborca Valentina Slivnika - partizana Lada. Izpolnila se mu je želja, ki jo je pred desetletji zapisal v svoj življenjepis: "Prišel bo čas poslovitve. Želim dostojno skromnost, primerno moji preteklosti proletarca in komunističarja."

Skromnost je bila ena glavnih odlik tega zavednega in svobodnega ter pravici predanega gorenjskega partizana, ki je od leta 1952 živel in delal v Novem mestu. Rojen je bil leta 1922 v Zgornjih Gorjah, na Bledu se je izučil za zidarja ter do jeseni 1941 delal po raznih gorenjskih krajih. Že julija 1941 je spoznal prvo partizansko gibanje v pokrajini. Z domačimi vred se je vključil v upor, pomagali so partizanom, delali na terenu in pridobivali znanje za boj proti okupatorju. Prvega julija 1942 je mladi Tine odšel v NOV, doživljal prve spopade z Nemci in spoznal naporno življenje borcev za svobodo. Kljub terorju je 2. bataljon Gorenjskega odreda s 50 soborci delal na sektorju Pokljuke, Mežaklje in delu Jelovice.

Zaradi hrabrosti in izkazane predanosti NOV je bil Tine decembra 1942 sprejet v KP in še prej v skopske vrste. Starše so mu Nemci zaprli in poslali v nemško taborišče. Spomladi 1943 je začel delati v rajonskem komiteju za območje Gorje-Bled. Ustanavljali so odbore OF, žena, narodne zaščite, mladine in prve zametke bodoče oblasti, narodnoosvobodilne odbore. Decembra 1943 so ga poslali v varnostno obveščevalno službo najprej doma, potem pa v 9. korpus na Primorsko, kjer je dočkal tudi osvoboditev.

V jeseni 1949 je odšel v strokovno šolo v Beograd, nakar je od jeseni 1950 nekaj časa delal v

službi notranjih zadev v Trebnjem, po marcu 1952 do upokojitve pa v Novem mestu. Tu si je ustvaril družino in kasneje kot izkušen zidar zgradil tudi hišo. Bil je aktiven delavec v množičnih organizacijah, kar 20 let tudi v vrstah ZB, od tega 4 leta predsednik skupne organizacije ZB Grm-Žabja vas.

Kot skromnega, prijetnega družabnika, ki je spoštoval slehernega človeka, se ga spominjajo mnogi prijatelji, znanci in nekdanji soborci. Med slednjimi so bili tudi člani ZB iz Zgornjih Gorij in Novega mesta ter Kluba Maksa Perca.

T. GOŠNIK

Antonija Krivic

Po daljši bolezni je 31. decembra umrla Antonija Krivic iz Češnjic pri Trebelnem. Rodila se je 30.10.1923 v kmečki družini na Jelševcu. Zelo mlada se je odselila od doma in je morala zelo zgodaj poprijeti za težka kmečka dela. Pri 36 letih se je poročila h Krivicem v Češnjice. Vzela je vdovca s 6 otroki. V zakonu se jima je rodilo še troje otrok. Bila je dobra mati enim in drugim, med njimi ni delala nikoli razlik. S pridnimi rokami sta z možem Francetom spravila h kruhu vseh 9 otrok.

Ko se je 1972. leta ustanovila KO RK Ornuška vas, sta bila z možem med pobudniki in tudi prvimi člani. Ga. Antonija je vestno opravljala naloge Rdečega križa v tej organizaciji, rada je pomagala ljudem in nikoli ni zala reči ne. Bila je tudi vestna krvodajalka, večkrat so jo poklicali v Ljubljano na Zavod za transfuzijo zaradi darovanja krvne plazme. S svojim humanim dejanjem je rešila prenekateremu dojenčku življenje. Z veseljem se je odzvala vsakokratnemu klicu in darovala del sebe za življenje drugega, dokler ji je zdravje dopuščalo.

Rada je imela svoj kraj, svoje domače in tudi druge ljudi na območju Trebelnega, rada je imela domačo zemljo in kmetijo, na kateri je delala, dokler ji niso opešale moči in jo je bolezen priklenila na posteljo. Ko je obležala, sta jo negovala sin in snaha, občasno pa smo jo obiskali tudi aktivisti Rdečega križa.

Tako kot mi, člani te organizacije, kot tudi sosede jo bomo pogrešali in ohranili v lepem spominu. OLGA STARIČ
predsednica KORK Ornuška vas

Franc Fortun

Tiha žalost in globoko spoštovanje sta nas v silvestrskem popoldnevu priklicali k poslednjemu slovesu od našega dragega krajana, šolskega hišnika gospoda Franca Fortuna iz Črnomlja.

Bil je Belokranjec iz vasi Dalmelj, kjer se je rodil 1912. leta. Prehodil je pot od kmečkega delavca do borca partizana in terence. L. 1948 se je zaposlil v šoli Črnomelj kot hišnik. Bil je pokončen, delu predana osebnost. Njegov značaj je bil sklesan kot iz kamna. Odlikovali so ga poštenost, zavzetost, discipliniranost, pripravljenost pomagati in ustreči. Radi smo ga imeli učenci in učitelji. Z dobrohotnostjo in naklonjenostjo si je pridobil spoštljiv naziv stric. V šoli je imel dom in delo do upokojitve. Njegov delavnik je trajal od ranega jutra pa pozno v noč. Prav gotovo je opravljal najtežja dela pozimi; ko je kuril blizu 30 peči, gorivo pa je tovoril v košu na hrstu iz kleti tja do 2. nadstropja. Skrbel je za red v šoli in okoli nje. Ob slovesu se sprašujemo, če nismo bili sodelavci preveč ravnodušni do njegovega dela. Ali nismo storili premalo, da bi se naše spoštovanje do njega in njegove družine izkazalo bolj dejavno? Res, da je priznanje in zahvalo marsikdo nosil v svojem srcu, ne da bi mu kdaj to tudi na glas povedali. Upokojil se je 1968. leta. Živel je tiho in skromno, a upamo, da vsaj z zavestjo, da je svoje življenjsko poslanstvo dobro opravil.

Ko se od strica poslavljamo, nam je hudo pri duši. O. Župancič je tudi zanj napisal verz:

Imeli smo ljudi - v poljani cvet,
imeli smo jih - vrhu gore hrast...
Šolskemu stricu v blag spomin
delavci OŠ Mirana Jarca,
Črnomelj

Srečavanja

I. Sem srečal jo pred letom dni postarano, zgarano. Je rekla, sama da živi in dela neprestano, le delo da jo gor drži in vstaja prav zarano, da rama vedno bolj boli, na nogi celi rano, vse to nekako potrpi, človeku je pač dano, le v duši vedno bolj boli, ker polje ni zorano; ko volja ugasne, te več ni, tedaj je vse končano.

Nekdo pove, da njej zvoni, no, zdaj je vse skončano. JANEZ JEŠTOVSKI

Vilko Ilc

Četrtega januarja 1999 je ugasnilo življenje Vilka Ilca iz Gorenji pri Stari Cerkvi, upokojenega učitelja, rojenega 1935. leta. Njegovo ime je dobro znano njegovim nekdanjim učencem in ostalim prebivalcem Kočevske, saj je učil na Osnovnih šolah v Fari, Bosljivi Loki, Polomu in Kočevju.

Vilko Ilc je bil izvrsten učitelj in mentor mnogim učencem. Aktivno je deloval v prostovoljnem gasilskem društvu Kočevje, do nedavnega je bil celo njegov predsednik. Njegova mnoga predavanja in seminarji ter druge oblike izobraževanja pa so ostala nepozabna zaradi njegovega znanja in duhovitosti. Svoje strokovne ustvarjalne sposobnosti je razvil še na drugih področjih in je bil tudi dopisnik Dolenjskega lista. Med prvimi je javno opozarjal na probleme varstva okolja.

Ob slovesu naj še posebej poudarimo njegove človeške vrline, ki jih je izražal v enakopravnem odnosu do tistih, ki jim je bil učitelj, mentor ali sodelavec. Njegovo življenjsko delo je tolikšno in po vsebini tako bogato, da bo med ljudmi še dolgo živel spoštljiv spomin nanj.

V. D.

Silvestrovanje ledvičnih bolnikov

Zahvala za pomoč

Društvo ledvičnih bolnikov že več let organizira silvestrovanje bolnikov, njihovih svojcev in medicinskega ter zdravstvenega osebja. Gre predvsem za dializne bolnike ter nekaj transplantiranih bolnikov iz Bele krajine, Dolenjske in Posavja. Letos je bilo srečanje v soboto, 9. januarja, v Domu starejših občanov v Novem mestu. Srečanja se redno udeležuje tudi predstojnica oddelka za hemodializo, zdravnica dr. Steklaseva.

Ob pomoči naših dobrih donatorjev smo organizirali bogat srečelov. Glavna nagrada - živ prašiček - je odšla v roke ene izmed naših dializnih sester. Kljub svoji bolezni so člani društva cel večer veliko plesali. Najzatrnejši in umetniško najbolj navdahnjeni so bili tudi nagajeni. Otvoritveni ples pa smo prepustili najstarejši hemodializni pacientki, ki je pred nekaj dnevi praznovala svoj 70. rojstni dan in kljub temu da ima več kot 20 let dialize, zelo dobro skriva svoja leta. Razšli smo se v poznih jutranjih urah z željo, da se drugo leto ponovno srečamo.

Še enkrat hvala vsem, ki so nam pomagali, prav tako pa tudi celotnemu medicinskemu, zdravstvenemu in strežnemu osebju, ki izredno lepo, vestno in humano skrbi za nas vsak dan, in to že vrsto let.

ZDRAVKA ŽIŽIČ

Center za izobraževanje in kulturo Trebnje in Ekonomska fakulteta Ljubljana

vabita k vpisu v

3. letnik
Visoke poslovne šole,
organizirane kot študij na daljavo, ki bo
5. februarja 1999 ob 16. uri
v prostorih CIK Trebnje.

Vabljeni so tudi diplomanti višješolskega študija Ekonomske fakultete Ljubljana ali Ekonomske poslovne fakultete Maribor. Kandidati, ki bodo vpisali kot diferencialni predmet španski jezik, so vabljeni na prvo predavanje, ki bo 1. februarja 1999.

CIK Trebnje, Kidričeva 2, 8210 Trebnje; 068/44-558, 44-183

V SPOMIN JOŽE ŠVAJGER - PEPE

Bilo je 11. januarja 1994

Resnica je kruta. Ostala je praznina in spomin za vse dni. Hvala vsem, ki stojite ob njegovem tihem domu.

Žena Tilka in sin z družino

VULKANIZERSTVO VIDIC SERVIS

Ljubljanska 91, Novo mesto
Tel. 068/324-361, fax. 324-856

Pri nakupu traktorskih gum vam nudimo:
• možnost dostave na dom
• novo na Dolenjskem - MONTAŽA NA DOMU
• POPUST na gotovinsko plačilo

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je tiho zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, tašča, sestra in teta

KATARINA HORVAT

iz Tribuč pri Črnomlju

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste sočustvovali z nami, pokojni darovali cvetje in sveče, nam pa ustno ali pisno izrazili sožalje. Še posebej se zahvaljujemo sosedom za nesebično pomoč, osebju ZD Črnomelj, VVZ Oton Župancič Črnomelj, MZZ, pogrebni službi Malerič, govornici za besede slovesa, pevkam z Otovca in g. župniku za lepo opravljen obred. Iskrena hvala vsem, ki ste pokojno v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 94. letu starosti nas je zapustil oče, stari oče, brat in stric

ANTON VIDMAR

s Sel pri Ratežu

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrazili sožalje, pokojnemu podarili cvetje, mestni godbi Novo mesto, Nadi Gačnik za poslovilne besede, župniku pa za opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je zapustila draga mama, sestra, babica, prababica in teta

MARICA VRANEŠIČ roj. Rožman

Gorenjci 5, Adlešiči

Ob boleči izgubi naše mame se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Posebna zahvala pevkam, govornici in g. župniku za opravljen obred.

Otroci z družinami

ZAHVALA

V 69. letu starosti je po večletni bolezni doživel naša draga žena, mama, stara mama, tašča, sestra in teta

PEPCA PER iz Šmarjeških Toplic 13

Prisrčno se zahvaljujemo vaščanom, sosedom, sorodnikom in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Iskrena hvala družinam Pelko in Borse, sodelavcem Krke, tovarne zdravil, sektorjem STOE, logistike in nabave ter tabletnemu obratu, Društvu upokojencev Šmarjeta, g. Vinku za besede slovesa, pevcem za lepo zapete žalostinke, g. župniku za opravljen pogrebno slovesnost ter pogrebni službi Oklešen za opravljene storitve. Hvala vsem, ki ste pokojno v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: mož Franc, otroci: Marica, Dragica, Stane, Jože in Vid z družinami

NAGRADNA IGRA

Za zdravo srce in ožilje

NOVO MESTO - Društvo za zdravje srca in ožilja Slovenije, podružnica za Dolenjsko in Belo krajino, objavlja možne odgovore na nagradno vprašanje o pravilni prehrani, ki so ga zastavili v oddaji Za zdravo srce in ožilje na novomeški televiziji Vaš kanal 12. januarja.

Pravilna prehrana je:
a) drobovina, mastno meso in mesni izdelki
b) mleko in mlečni izdelki z veliko maščob,
c) žita in izdelki iz polnozrnatih moke, zelenjava in sadje, ribe vsaj

dvakrat tedensko in meso z malo maščob do trikrat na teden.

Pravilni odgovor napišite na dopisnico, pripišite svoj naslov in jo najkasneje do ponedeljka, 18. januarja, pošljite na naslov: **Televizija Vaš kanal, Adamičeva 2, 8000 Novo mesto.**

Med pravilnimi odgovori bomo izžrebali nagradenca, ki bo prejel paket izdelkov z znakom varovalnega živila Perutnine Ptuj. Nagradenka prejšnje oddaje je Cvetka Matoh, Drska 22, 8000 Novo mesto.

- Slovenija je uspešna država nezadovoljnih ljudi. (Šušteršič)
- Z vpludnostjo je tako kot z zračno blazino. Je prazna, vendar blaži udarce življenja. (Schopenhauer)
- Kolikor bolj je razširjena družabnost, toliko bolj hladna so srca. (Weber)
- Vztrajati pri svoji dolžnosti in molčati, to je najboljši dogovor na vsako kleveto. (Washington)

ZAHVALA

Po hudi bolezni nas je v 62. letu starosti zapustila skrbna mama, stara mama, sestra, teta in botra

CECILIJA GREDENC

roj. Vidmar

iz Ravnice 7, Dolž

Ob boleči izgubi ljube mame se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem za darovano cvetje, sveče in za izrečeno sožalje. Hvala osebju Internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto in sosedu za poslovične besede. Iskrena hvala vsem, ki ste pokojno v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Tiho in za vedno nas je v 76. letu zapustila

ANTONIJA KRIVIC

roj. NADU

iz Češnjic 17, pri Trebelnem

Prisrčno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so našo mamo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje, sveče in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se kolektivoma Merkator-Dolenjska, Gradišče Trebnje in Dorema Mokronog. Hvala tudi RK Ornuška vas. Za lepo opravljen obred se zahvaljujemo gospodu župniku, cerkvenemu pevskemu zboru za zapete žalostinke ter pogrebni službi Novak za lepo opravljeno svoje delo. Še enkrat vsem najlepša hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Delo, skromnost in poštenje - tvoje je bilo življenje, a za teboj je vsepovsod ostalo delo tvojih pridnih rok.

V 70. letu starosti naju je zapustil dragi mož in oče

FRANCE BRCAR

iz Lobetove ulice 22, Novo mesto

Prisrčno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so ga pospremili na zadnji poti, mu darovali cvetje in sveče ter nama izrazili sožalje. Zahvaljujemo se osebju Splošne bolnice in Zdravstvenega doma v Novem mestu, članom Društva vinogradnikov Podgorje in Šentrupert, govornikom g. Kurentu in g. Horvatu, pevcem iz Šmihela, trobentaču za zaigrano Tišino ter patru Felicijanu za opravljen obred. Vsem še enkrat hvala!

Žena Pepca in sin Franc

ZAHVALA

Vsem, ki ste našo drago mamo, staro mamo, taščo in sestro

ANČKO KOLBEZEN

roj. Cerar

iz Črnomlja

pospremili k večnemu počitku, z nami sočustvovali, ji prinesli cvetje in sveče, zanjo molili, darovali za svete maše in potrebe farne cerkve, iskrena hvala. Zahvaljujemo se gospe Sonji Binder, sorodnikom in sosedom za pomoč v najtežjih trenutkih. Hvala tudi g. duhovniku za lepo bogoslužje ob njenem slovesu, pevcem iz Doblj in Črnomlja za občuteno petje, g. Kralju za zaigrano Ave Marijo in pogrebni službi Malerič. V tolažbo nam je bilo, da ste v tako velikem številu prišli od blizu in daleč in se od drage mame poslovili z ljubeznijo in spoštovanjem.

Vsi, ki smo jo imeli radi

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26, Novo mesto, ☎ 068/323-193

ZAHVALA

Ni smrt tisto, kar nas loči, in življenje ni, kar družijo nas. So vezi močnejše, brez pomena zanje so razdalje, kraj in čas.

Ob boleči izgubi ljubljene

ALOJZIJE KOVŠE

roj. ZORAN

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so počastili njen spomin in sočustvovali z nami. 5. januarja 1999 smo se od nje poslovili na pokopališču v Rastattu, ZR Nemčija.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi oče, stari oče in stric

FRANC FORTUN

iz Črnomlja, Zadržna 6

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, sveče, izrečeno sožalje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo za nesebično pomoč dobri sosed L. Adlešič, dr. L. Špec, kolektivom obeh osnovnih šol in srednji šoli Črnomelj, dijakom 2. a.g. organizaciji ZB in gosp. A. Tkalcicu za poslovične besede ter gosp. župniku za poslovični obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi
Črnomelj, 7.1.1999

ZAHVALA

Vaše srce naj se ne vznemirja, v Boga verujete, tudi vame verujete (Jan. 14,1)

V 66. letu je Gospod življenja poklical k sebi našega dragega moža in brata

ALOJZIJA AVBARJA

Ul. Slavka Gruma 27, Novo mesto

Prisrčno se zahvaljujemo gospodom duhovnikom za pogrebno sveto mašo, molitve, besede upanja in tolažbe. Hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem iz bližnje in daljne okolice, delavcem in upokojevcem KRKE iz Programa Kozmetika, oddelku intenzivne nege Internega oddelka bolnice Novo mesto, pogrebni službi Oklešen in pevcem iz Šmihela. Hvala vsem, ki ste ga kropili, zanj molili, mu prinesli cvetje in sveče ter darovali za svete maše. Iskrena hvala vsem, ki mi v nesreči in bolečini stojite ob strani in mi pomagate.

Žena Marija, brata Ivan in Tone z družino, sestra Marija in Anica z družino.

ZAHVALA

Telo tvoje zemlja krije, v hladnem grobu mirno spiš, tvoje srce več ne bije, bolečine več ne trpiš.

V 84. letu starosti nas je za vedno zapustila draga mama, stara mama, tašča, prababica, teta in sestrična

ANA HUDOKLIN

iz Dobravice 25, Šentjernej

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in vaščanom za nesebično pomoč v težkih trenutkih, za izraze sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše. Iskrena hvala sodelavcem iz Podgorja iz Šentjerneja, pevcem cerkvenega pevskega zbora, g. župniku Trpinu za lepo opravljen obred in pogrebni službi Novak za vzorno organizacijo pogreba. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Pomlad bo v tvoj vinograd prišla, čakala bo, da prideš ti, sedla bo na rosna tla in zajokala, ker te ni.

V 67. letu starosti nas je nenadoma zapustil dragi mož, oče, stari oče, tast, brat, stric in bratranec

MIRKO FINK

z Goleka

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste sočustvovali z nami, pokojnemu darovali cvetje in sveče, nam kakorkoli pomagali in izrazili sožalje. Posebna hvala pogrebni službi Malerič, g. župniku, govorniku za poslovične besede in moškemu pevskemu zboru iz Črnomlja. Lepa hvala vsem, ki ste pokojnemu izkazali spoštovanje in ga pospremili na prerani zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Kdor živi v spominu drugih, ni mrtev, je samo oddaljen. Mrtev je tisti, ki ga pozabijo.

V 87. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče in stric

KAROL PILETIČ

iz Gor. Gradišča 13 pri Šentjerneju

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, sveče, za sv. maše in izrečeno sožalje. Iskreno se zahvaljujemo sodelavkam Intel servisa, KK Šentjernej, LD Orehovica, LD Šentjernej, govorniku za ganljive besede ob odprtem grobu ter g. župniku za lepo opravljen obred. Hvala vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Naj gre tebi, dragi mož in ati, vsa zahvala za vse dni noči, ko bili smo potrebni tvoje pomoči.

V 41. letu starosti nas je nenadoma zapustil dragi mož, očca, sin, brat, stric, svak in zet

DRAGO ŽABKAR

Dobruška vas 5

Od njega smo se poslovili na silvestrovo. Iskrena hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, sodelavcem, Janezovim in Jožetovim sošolcem iz osnovne šole Škocjan in delavcem osnovne šole Škocjan, Petrinim sošolcem iz 1. letnika gimnazije Novo mesto ter njenim bivšim sošolcem iz osnovne šole za izrečeno sožalje in darovano cvetje ter maše. Zahvaljujemo se podjetju Kremen za besede slovesa in denarno pomoč. Iskrena hvala pogrebni službi Blatnik, cerkvenemu pevskemu zboru ter gospodu župniku za lepo opravljen obred. Vsem skupaj še enkrat hvala.

Žalujoci: žena Majda, hčerka Petra, sinova Jože in Janez ter ostalo sorodstvo.

tedenski koledar

Četrtek, 14. januarja - Srečko Petek, 15. januarja - Pavel Sobota, 16. januarja - Marcel Nedelja, 17. januarja - Anton Ponedeljek, 18. januarja - Marjetka Turek, 19. januarja - Marij Sreda, 20. januarja - Boštjan

LUNINE MENE
17. januarja ob 16.46 - mlaj

kino

BREŽICE: 14. in 15. (ob 18. uri), 16. in 17. (ob 18. in 20. uri) ter 18. (ob 20. uri) akcijski film Kačje oči. 14. in 15. (ob 20. uri) drama Rezilo. 20. (ob 20. uri)

film

• ELIZABETA, drama (Elizabeth I. 1998, Velika Britanija, 121 min., režija: Shekhar Kapur)

Najmanj, kar velja šteti v dobro zgodovinskih dramam tipa Elizabeta, je, da na enostaven in efekten način informirajo. Izpostavijo namreč prelomna obdobja in dogodke, ki jih v povprečju poznamo le suhoparno, po šolsko, z osnovnimi podatki. Resda je v vsaki podobni obdelavi zgodovine kar nekaj subjektivnosti vsakokratnih obdelovalcev, vendar pa v grobem le ostajajo pri resnici.

"Facti bruti" tako prevladujejo tudi v tej že tretji filmski Elizabeti. Vendar pa se prerado zgodi, kar v manjši meri velja tudi za recenzirani film, da so tovrstne parade slepeče/temačne scenografije in kostumov, šele nato pa pride na vrsto žanr in zgodba sama. Po drugi strani pa so monarhi in srednje oziroma tu že novevska zgodovina toliko mistificirani, da gledalci avtomatično pričakujejo in hočejo videti ravno razkošje dvorov ali domnevno gotško temačnost časa, ko se nikomur o elektriki in avtomobilih še sanjati ni moglo.

Elizabeta je bila velika osebnost, njena biografija se bere, blago rečeno, kot nenavadna zgodba o uspehu države na račun požrtvovalnega samozanikanja njene ženskosti. Na prestol angleške kraljevine je prišla pri rosnih 25-ih, toda

slovenski ljubzenski film Temni angeli usode.

ČRNOMELJ: 15. in 16. (ob 20. uri) akcijski film Spawn. 16. in 17. (ob 18. uri) risanka Mulan. 17. (ob 20. uri) slovenski film Blues za Saro.

KRŠKO: 14. (ob 20. uri), 15. (ob 16. uri) ter 16. in 17. (ob 18. uri) komedija Nori na Mary. 19. in 20. (ob 20. uri) komedija Ljubi me, ne ljubi me.

METLIKA: 15. (ob 18. uri) risanka Mulan. 15. (ob 20. uri) slovenski film Blues za Saro. 17. (ob 20. uri) akcijski film Spawn.

NOVO MESTO: Od 15. do 17. (ob 16.30) komedija Gospod Bean. Od 14. do 20. (ob 18. uri in 20.15) zgodovinski film Elizabeta.

TREBNJE: 15. (ob 20. uri) in 17. (ob 17. uri) ljubzenska drama Šepetati konjem.

predtem je za las ušla giljotini in tudi potem, ko je dobila žezlo v svoje roke, so ji vseskozi stregli po življenju. Sredi 16. stoletja je bila Anglija politično in vojaško na psu, ogrožali so jo Francozi, puntali so se Škoti in Irči, jedro vsega zla pa je bila verska razcepljenost dežele na katoličane in protestante. Monarhiji so dejansko vladali vplivni duhovni in razcepljena aristokracija, zbrana okoli vesteransko bolne in še enkrat starejše Elizabete katoliške polsestre Marije. Elizabeta je bila po njeni smrti še zadnja potomka dinastije Tudor, toda nezakonska (hči Henrika VIII in ene izmed njegovih šestih žena, ki jih je usmrtil, saj so bile ali jalove ali mu niso rodile sina), protestantske vere, predvsem pa ženska. Nežni spol na oblasti pa je bil po prepričanju vseh najmanj, kar je Anglija takrat potrebovala. Elizabeta je kmalu dokazala, da krilo še ne pomeni slabosti. Gladko je odbila vse ženske ponudbe kronanih glav, ki so pomenile le kamuflažo za kapitulacijo monarhije, vatiškimi spletkam je dvignila sredinec in deželo spreobrnila v pragmatičen protestantizem, potem ko je osvojila nacijo in cerkev, pa je postavila na noge še vojsko in državo pripeljala do blaginje. Resda je pri tem preteklo kar nekaj krvi, toda samooklala se je še za deviško in postala kraljica ljudskih src. Simptomatično, indijski režiser Kapur je predtem uspel ravno s Kraljico razbojnikov, resnično zgodbo o prav tako osvajaški ljudskih src, ki je po robinhoodovski kradla za revne, vse dokler je ni ustavila indijska vojska. Princesa Diana je bila le amaterka.

TOMAŽ BRATOŽ

ČESTITKE

GABRIELI GRILICA iz Metlike ob podelitvi diplome iz slovenskega jezika s književnostjo in iz bibliotekarstva na Filozofski fakulteti v Ljubljani čestitajo vsi njeni. 166

KMETIJSKI STROJI

TRAKTORSKO ŠKROPILNICO Agromehanika Kranj prodam. ☎ (068)67-039. 76

SAMONAKLADALCO za seno Hagedorn, 7 nožev, 20 m³, bočno rotacijsko kosilnico Fahr, predstevnik, pajka za seno Sip 350, dvobrazni plug in pihalnik za seno Tajfun, vse v dobrem stanju, prodam. ☎ (068)25-862 ali (041)689-426. 92

TRAKTOR UNIVERZAL 45, 4 x 4, starejši letnik, prodam. ☎ (068)85-417. 140

REZERVNI DELI za traktorje Univerzal, IMT, Tomo Vinkovič, za vitle Igland, za celoten program BCS, SIP, akumulatorji Vesna! Tabakum, d.o.o., Novo mesto. ☎ (068)341-810, 341-288. 146

REJCI PRAŠIČEV! Če želite poenostaviti proizvodnjo in zmanjšati stroške, so krmilniški TIBE-O-MAT odlična rešitev. Za predstavitev pokličite ☎ (041)538-236. 161

PAJKA SIP URO 3000 s kardanom, zelo ohranjenega, poceni prodam. ☎ (068)53-904. 126

TRAKTOR ZETOR, tip 6211, vozen, 3000 ur, prodam. ☎ (068)81-861. 111

KUPIM

ODKUPUJEM jedilni krompir. ☎ (068)66-665. 155

MOTORNÁ VOZILA

KIA SEPHIA, letnik 1997, 12.000 km, nekaj dodatne opreme, prvi lastnik, prodam. ☎ (068)323-263. 81

POLO 60 1.4, zelen, 28.000 km, 3V, letnik 11/96, CZ, prodam. ☎ (068)21-069, od 19. do 21. ure. 85

LADO SAMARO, letnik 1989, zelo ohranjeno, nove gume, servisirano, zelo ugodno prodam. ☎ (068)732-121. 91

CORSO 1.4 i SWING, troje vrat, 46.000 km, letnik 1994, briljantno rdečo, radica, 6 zvočnikov, ohranjeno, prodam. ☎ (068)322-556. 98

R 5 CAMPUS, letnik 1990, bele barve, 5 V, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)73-879. 99

R 5, original, francoski, prodam ali menjam za kombi TAM ali tatic z doplačilom. ☎ (068)53-803. 101

R 4 GTL, letnik 1990, registriran do 20. 1. 2000, prodam. ☎ (068)76-145 ali (041)722-907. 124

SUBARU LEONE, letnik 1990, lepo ohranjen, prodam za 450.000 SIT. ☎ (068)21-144. 141

OPLE CORSO 1.4 i Sport, letnik 1995, airbag, klima, dodatna oprema, prodam. ☎ (068)05-679, popoldne. 131

LADO RIVO, letnik 1987, 77.000 km, dobro ohranjeno, prodam. ☎ (068)65-643. 141

GOLF DIESEL, letnik 1990, rdeč, 3 V, prodam. ☎ (041)732-559. 145

ZASTAVO 101 S, letnik 1978, dobro ohranjeno, registrirano do 18.8.1999, prodam. ☎ (068)322-944, 23-422. 147

R 5 GTL, letnik 1988, in 55, letnik 1990, prodam. ☎ (0609)78-202. 154

CLIO 1.2 RL, letnik 1993, 65.000 km, 5 V, katalizator, tonirana stekla, rdeče barve, lepo ohranjen, prodam. ☎ (0609)650-294 in (068)87-197, zvečer. 144

FORD ESCORT Karavan 1.6 CLX, 16 V, 11/94, kovinsko srebrne barve, prvi lastnik, prodam za 1.350.000 SIT. ☎ (068)58-024. 163

R CAMPUS, letnik 1993, prvi lastnik, servisna knjižica, rdeč, 3 V, kot nov, prodam. ☎ (041)720-038. 163

JUGO 55, letnik 1990, nanovo registriran, in 45, letnik 1989, registriran do 7/99, prodam. ☎ (068)75-334, (041)697-963. 160

ŠKODO FAVORIT 135 LX, letnik 1993, prevoženih 28.000 km, prodam. ☎ (068)344-165. 162

VW JETTA, letnik 1987 prodam. ☎ (068)75-203. 157

GOLF, letnik 1995, 50.000 km, bel, prvi lastnik, ugodno prodam. ☎ (068)89-382 ali (0609)621-636. 105

OPEL VECTRO 1.6 i, letnik 1990, registrirano do 1/2000, nove zimске gume, CZ, prodam. ☎ (068)89-280. 135

GOLF, letnik 1979, dobro ohranjen, prodam za 144.000 SIT. ☎ (041)652-056. 158

GOLF DIESEL, letnik 1982, prodam. ☎ (068)73-282. 128

GOLF D, letnik 1989, prodam. ☎ (068)44-838, popoldne. 108

SUZUKI

AVTOSERVIS MURN

Resslova 4, Novo mesto

☎ 068/24-791

BALENO 1.6 GS, 4WD
SWIFT GAL

Akcija terenci:

SAMURAI LX, 3V

VITARA LX, 3V

VITARA V6, 2.0, 5V, klima

2.595.000

2.400.000 SIT

že od 1.295.000 SIT

2.000.000

2.800.000

4.200.000

1.895.000 SIT

2.695.000 SIT

3.795.000 SIT

PRODAJA in SERVIS

Novi simbol
nove storitve

E.P.S. - elektronsko pismo

Elektronska poštna storitev

Uporabniku nudimo celoten servis od oddaje podatkov do dostave naslovniku. Torej:

- izdelavo,
- izpis,
- kuvertiranje,
- dostavo pisem, računov, položnic ali pa reklamnih sporočil.

POŠTA SLOVENIJE

http://www.posta.si
e-mail: info@posta.si

PBS.

Poštna banka Slovenije, d.d.

Presežek sredstev,
ki jih trenutno ne potrebujete,
lahko vežete nad 6, 12 mesecev ...
na vseh poštah.

Informacije na telefonskih številkah
062/449 24 63 ali 063/425 27 27.

VINO šmarčno na Trški gori in vinograd z brunarico v Brusnicah, prodam. ☎ (068)21-004. 139

SYNTHESIZER GEM, štiri oktave, velike tipke, 100 ritmov, stojalo, kovček, ugodno prodam. ☎ (068)324-377. 95

KOSTANJEVO KOLJE za vinograd prodam. ☎ (068)26-889. 104

PVC CISTERNE za kurilno olje, rabljene, 1500- in 2000-litrne, prodam. ☎ (041) ali (0609) 630-068. 120

SADNO ŽGANJE ugodno prodam. ☎ (068)85-618. 137

RAZNO

ODKUPUJEMO HLODOVINO bukve, javorja in ostalih listavcev. Nudimo odkup lesa na panju. Plačilo takoj. ☎ (061)860-166. 115

NUDIMO TER UREDIMO delo na naftni ploščadi, ladjah ter ostala dela v tujini. Odhodi že v januarju. Samo resni pokličite na ☎ (041)750-843! 116

NAJCENEJŠA VELEPRODAJA italijanskega tekstila. Prepričajte se! ☎ (068)67-129, (041)69-62-69, (0609)624-636. 122

V NAJEM ODDAM trgovino v okolici Novega mesta. ☎ (068)89-808. 132

V CENTRU METLIKE poleg občinske stavbe oddamo lokal. ☎ (061)223-369, Flajšman, po 18. uri. 134

ANGLEŠČINA! Izkušen pedagog, nosilec pedagoške licence RSA/CAMBRIDGE TEFLA, nudi maturitetno pripravo in instruktore. ☎ (068)341-106, po 17. uri. 156

ODDAM manjši lokal, primeren za butik, v Dolenjskih Toplicah. ☎ (068)65-086. 118

PISARNO, 18 m², v Brsljuni oddamo v najem. ☎ (068)83-685. 106

SLUŽBO DOBI

KV KUCHARICO s prakso za samostojno delo zaposli gostilna Vovko, Ratež, ☎ (068)85-603. 114

TAKOJ ZAPOSIMO DELAVCA z znanjem rezkanja in struženja. ☎ (068)372-151 ali (068)374-380. 119

PRODAJALCE in vodjo za akcijsko prodajo zaposlimo. Pogoj: ustrezna izobrazba. ☎ (068)67-129. 123

NATAKARICO, KUCHARICO
ali PICOPEKA zaposlimo v
novomeškem bistrotu.
Tel. 041/628-385

BISTRO v Dolenjskih Toplicah honorarno ali preko študentskega servisa zaposli mlajšo natakario. ☎ (041)637-352. 153

ZAPOSLOJIM natakario. ☎ (068)73-042.

STANOVANJA

STAREJŠO HIŠO ali stanovanje v Novem mestu ali okolici kupim. ☎ (068)23-050. 39

ENOSOBNO STANOVANJE, 40 m², v Jakčevi 18 v Novem mestu, prodam. ☎ (0608)78-299. 78

HIŠO ali 4-sobno stanovanje na relaciji Trebnje - Novo mesto najamem. ☎ (041)757-487, po 17. uri. 82

DVOSOBNO STANOVANJE v Metliki, 61 m², prodam. ☎ (068)58-636. 86

STANOVANJE, 53 m², v Ul. Slavka Gruma, prvo nadstropje, prodam. ☎ (068)28-380, zvečer. 107

V NOVEM MESTU vzamem v najem dvosobno stanovanje z opremljeno kuhinjo. ☎ (068)24-692. 152

NOVEJŠE enosobno stanovanje v Ulici Slavka Gruma, 39 m², prodam. ☎ (068)27-385.

ŽIVALI

PRAŠIČA za zakol, težkega cca 160 kg, prodam. ☎ (068)78-321. 80

KRAVO SIMENTALKO s prvim telikom in kravo simentalke, brejo 5 mesecev, z drugim telikom prodam. ☎ (0608)74-062. 87

DVE KRAVI SIVKI s prvim telikom prodam. ☎ (041)538-018. 109

BELE PIŠČANCE za zakol, težke od 2,5 do 3 kg, prodajamo po 500 SIT/kom., ter rjave nesnice v nesnosti. Kuhelj, Šmarje 9, Sentjerne, ☎ (068)42-524. 130

KUNCE za zakol ali nadaljnjo rejo prodam. ☎ (068)73-949. 150

TELICO SIMENTALKO, brejo 9 mesecev, prodam. ☎ (068)85-922. 96

PRAŠIČA, domače krmljena, težka 130 in 160 kg, možnost zakola, prodam. ☎ (068)52-827. 163

JAGNJICE in breje kože prodam. ☎ (068)22-006. 125

SIVORJAVO TELICO, brejo 7 mesecev, prodam. ☎ (068)25-248. 138

PRAŠIČA, težkega 150 kg, domače krmljenega, prodam. ☎ (068)28-108. 159

PRAŠIČA, 100 do 110 kg, prodam. ☎ (068)75-096, Marija Hrastar, Vrh pri Pahi 12, Otočec. 117

DVA PRAŠIČA po 150 kg prodam. ☎ (068)42-298. 97

PRAŠIČE od 110 do 130 kg ter odojke prodam. Možen zakol. ☎ (068)81-179. 151

DVA PRAŠIČA, od 160 do 180 kg, domače krmljena, prodam. ☎ (068)771-037. 143

PRAŠIČA za zakol prodam. ☎ (068)76-373. 149

KRAVO SIVKO, brejo 6 mesecev, prodam. ☎ (068)64-198. 149

KUŽKE MEŠANCE, staršev ovčarske pasme, oddam. ☎ (068)50-302, zvečer. 93

KOZE, velike rasti, visoko breje, in traktor Zetor 2511 prodam. ☎ (068)87-532. 121

salon za pse
Budja - Ul. talcev 12 - Novo mesto
☎ 068/324-377

STANOVANJE

STAREJŠO HIŠO ali stanovanje v Novem mestu ali okolici kupim. ☎ (068)23-050. 39

ENOSOBNO STANOVANJE, 40 m², v Jakčevi 18 v Novem mestu, prodam. ☎ (0608)78-299. 78

HIŠO ali 4-sobno stanovanje na relaciji Trebnje - Novo mesto najamem. ☎ (041)757-487, po 17. uri. 82

DVOSOBNO STANOVANJE v Metliki, 61 m², prodam. ☎ (068)58-636. 86

RAZVEDRILLO

Spoštovani naročniki in bralci!

Pred novim letom smo vam obljubili, da boste za leto 1999 prejeli dva koledarja. Smo mož beseda - in še kaj zraven, saj koledarja ne bosta samo dva, ampak bodo celo trije. Po predbožičnem enolistnem koledarju (z imeni, luninimi menami in še čem, kar ste mnogi pogrešali lani), smo podoben koledar (v sodelovanju s servisno-prodajnim podjetjem Ravbar iz Novega mesta) priložili tudi prvi letošnji številki Dolenjskega lista, v današnjem časopisu pa boste našli objavljeni stenski koledar s slikami kozolcev. Pripravili smo ga skupaj z novomeško Galerijo Kralj in njenimi sponzorji (Nova Ljubljanska banka, Merkur-Novotehna, Zavarovalnica Triglav, Intel in Vaš kanal).

Galerija Kralj naročnikom Dolenjskega lista podarja tudi šest izvornih (uokvirjenih) slik s koledarja. Kdo bo okrasil stanovanje s Kraljevim kozolcem, to bo določil žreb sredi februarja, in sicer bo izbral med tistimi naročniki Dolenjskega lista, ki bodo imeli plačano naročnino za 1. polletje ali celo leto.

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Bartja UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Rustja, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Gazdova, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrtek. Cena posamezne številke 210 tolarjev; naročnina za 1. polletje 5.330 tolarjev, za upokojece 4.797 tolarjev; letna naročnina 10.920 tolarjev, za upokojece 9.828 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 21.840 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.

OGLASI: 1 cm v stolpcu za ekonomske oglase 2.800 tolarjev (v barvi 3.000 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.600 tolarjev (v barvi 6.000 tolarjev); za razpise, licitacije ipd. 3.300 tolarjev. Mali oglas do deset besed 1.700 tolarjev (po telefonu 2.200 tolarjev), vsaka nadaljnja beseda 170 tolarjev; za pravne osebe je mali oglas 2.800 tolarjev za 1 cm v stolpcu.

ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-6

VI NAM – MI VAM

oglas na kratko s pošto
po ☎ 068/323-610 ali 041/623-116

odmevno objavo v
DOLENJSKEM LISTU

DERMATOLOG

Zdravljenje kožnih obolenj, krčnih žil, kapilar, odstranjevanje bradavic, materinih znamenj, kapilar na obrazu in hemoroidov z laserjem.
☎ 061/1401-555, za hemoroide GSM 041/694-429.

Verjemite ali ne...

Krvavec 104,5 Kum 105,9

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41

na 88,9 in 95,9 MHz

DBD d.o.o.

Dolenjska borznoposredniška družba

sprejema

NAROČILA ZA PRODAJO ALI NAKUP VREDNOSTNIH PAPIRJEV (TUDI DELNICE, PRIDOBLEJENE S CERTIFIKATOM)

na Glavnem trgu 10 v Novem mestu (pri frančiškanski cerkvi), na izbranih enotah DOLENJSKE BANKE, d.d., in v AKTIVI, d.o.o., Krško, Cesta krških žrtev 23
Pokličite naše borzne posrednike! Tel.: 068/372-710, 371-82-21

Slovenija uvaja

DDV

DAVEK NA DODANO VREDNOST

REPUBLIKA SLOVENIJA
Ministrstvo za finance

Kmetijska in gozdarska dejavnost v sistemu DDV

Zakon o DDV predvideva možnost vstopa v shemo pavšalnega nadomestila za tisto kmetijsko in gozdarsko dejavnost, ki je obdavčena preko katastrskega dohodka. V skladu z navodili smernic EU Zakon o DDV predvideva, da se za te primere priznava samo del dejanskega vstopnega davka. Kmet, ki ne postane davčni zavezanec, ima ob dobavi kmetijskih in gozdarskih pridelkov ter kmetijskih in gozdarskih storitev, ki so rezultat dejavnosti, za katero plačuje davek od dohodka po katastrskem dohodku kmetijskih in gozdnih zemljišč, pravico do pavšalnega nadomestila vstopnega DDV. Postopek obračuna pavšalnega nadomestila predvideva, da imajo kmetje, ki se prijavijo na davčnem uradu kot upravičenci za pavšalno nadomestilo, pravico do njega le v primeru, kadar prodajajo svoje blago ali storitve najprej v sistem DDV.

Primer pavšalnega nadomestila

1. Kmet kupi krmo za vzrejo živine

krma	nabavna cena	100.000 sit	
	+ DDV (8%)	8.000 sit	vstopni DDV 8.000 sit
	nabavna cena z DDV	108.000 sit	
	+ dodana vrednost (100%)	108.000 sit	
živina	prodajna cena	216.000 sit	

2. Kmet prodaja živino mesarju

živina	nabavna cena	216.000 sit	
	+ pavšal. nadomestilo (4%)	8.640 sit	vstopni DDV 8.640 sit
	nabavna cena s pav. nad.	224.640 sit	
	+ dodana vrednost (25%)	54.000 sit	
	prodajna cena	270.000 sit	
	(nabavna cena brez DDV 216.000 + 54.000)		
	+ DDV (8%)	21.600 sit	izstopni DDV 21.600
meso	prodajna cena z DDV	291.600 sit	

PRIKAZ OBRAČUNA DDV

1. faza – kmet kupi krmo		
	vstopni DDV	8.000 sit
2. faza – kmet prodaja živino		
	pavšalno nadomestilo	8.640 sit
3. faza – mesar prodaja meso		
	izstopni DDV	21.600 sit
	minus pavš. nadomestilo	8.640 sit
		12.960 sit (za plačilo)
SKUPAJ DDV		29.600 sit

nIISSSAAAAn!!!

cene so POPUSTile!

Nekateri avtomobili so cenejši, nekateri boljši, nekateri oboje.
Poleg izjemno ugodne cene še popust za omejeno količino avtomobilov.

NISSAN

Poslavljeni zastopnik: NISSAN ADRIA d.o.o., Slovenska 84, Ljubljana, tel. 061/17 10 840, http://www.nissan-adria.si

Poslavljeni trgovci in serviserji:

- NISSAN HVALEC, Ptuj, telefon: 062/ 783 849
- AVTO MOČNIK, Kranj, telefon: 054/ 242 277
- AVTONISS, Ljubljana, telefon: 061/ 150 73 31
- MG d.o.o., Muta, telefon: 0602/ 61 760
- AVTOSERVIS GORICA, Nova Gorica, tel: 065/22120
- AVTOTRUNK, Ljubljana, telefon: 061/ 168 38 99
- PANADRIA Celje, Celje, telefon: 063/ 425 43 71
- AVTOMEHANIKA FABIAN, Branki, tel: 065/ 57 012
- AVTOSERVIS PIŽEM, Domžale, tel: 061/ 1627 100
- AVTO KUK, Slov. Konjice, telefon: 063/ 753 984
- AVTOMEHANIKA VIDRIH, Otočec, tel: 068/ 75180
- NISSAN SERVIS KRULC, Moravče, tel: 061/731143
- AVTOHISA KOS, Poljica, telefon: 083/ 702 230
- AVTOMEHANIKA ZIERER, Sevnica, tel: 0609/81399
- A&M FERK, Maribor, telefon: 062/ 640 058
- AVTOSERVIS LIPNIK, Velenje, tel: 063/ 893 849
- AVTOHISA MURSKA SOBOTA, tel: 069/ 32 209

Ivan Mirt

Med poklicnim delom so prof. Mirta povabili v strokovni svet za splošno izobraževanje. V tej ustanovi je predsednik komisije za osnovne šole, v kateri pristanejo vsi učni načrti za redne in izbirne predmete. Delo tega sveta je vsekakor v žarišču prenove v slovenskem šolstvu in je zato toliko bolj odgovorno.

Kot prof. Mirt nekako daje pečat omenjenemu strokovnemu svetu, je tudi ta ustanova mogoče vplivala na njegove poznejše odločitve. "Najbrž je družjenje s strokovnjaki v tem svetu pripeljalo do tega, da sem se odločil za še en izziv in z letošnjim letom prevzel vodenje območne enote Zavoda Republike Slovenije za šolstvo v Novem mestu. Najbrž je to zadnji izziv na moji poklicni poti," pravi prof. Mirt.

Ivan Mirt več kot tri desetletja dela v šolstvu. Kot pove, je imel že zelo zgodaj na poklicni poti možnost prevzeti v šolstvu kako vodilno mesto, vendar se je želel prej izobraževati. Tako razmišljanje ga je v preteklosti privedlo na Univerzo v Ljubljani, kjer je z diplomom pri ugledni strokovnjakinji dr. Ani Krajnci postal prof. pedagogike - andragog.

Mirt je služboval med drugim v danes zaprti osnovni šoli na Velikem Trnu. Po 17 letih dela v osnovnem šolstvu se je zaposlil v krški srednji šoli kot pedagog - svetovalec. Potem se je pojavila možnost ravnateljstva, prof. Mirt jo je upošteval in postal bil ravnatelj enajst let. Obdobje ravnateljstva se mu je neizbrisno vtisnilo v spomin. "To je bilo najzahtevnejše delo. Doživeli smo zamenjavo sistema v Sloveniji, ob kateri se je pojavljalo veliko vprašanj, tudi v šolah. V šolstvu je zavel nov veter, kar naenkrat so učitelji lahko dobili krila. Široko so odprli jadra in ravnatelj je lahko pihal v ta razpeta jadra, če je želel. Ta splet dogodkov je bil srečna okoliščina. In vse to sem izkoristil. Vse, kar smo naredili skupaj na tej šoli, je bila najboljša priprava za temeljite spremembe šolstva, ki so na vidiku."

O Ivanu Mirtu govorijo kot o strpnem človeku tudi kolegi ravnatelji, ki bodo po njegovem odhodu v Novo mesto na izpraznjeno mesto vodje aktiva ravnateljev v krški občini morali poskušati koga drugega. Deluje kot optimist in take ocene o sebi ne zavrača. "Optimizem sem ves čas oplajal z delom v kulturi," pojasnjuje član krškega Literarnega kluba Beno Zupančič, ki sam rad ustvarja v kulturi, rad uživa v ustvarjanju drugih kulturnikov in navdušeno spremlja ustvarjalnost številnih umetniških področij. Optimizem ga očito ni minil niti v času, ko je za en mandat kot član krške občinske skupščine spremljal čisto od blizu, kako se dela dnevna politika.

Manj znano je njegovo delo, o katerem pravi: "Vodim didaktično-metodični seminar za ljudi različnih tehničnih strok, ki predavajo različne strokovne teme gasilcem. Sestavljen sem seminarjski program in priročnik. Seminar, ki poteka na Igu, nastaja v sodelovanju z Gasilsko zvezo Slovenije."

Na vse te poti se je bil Ivan Mirt odpravil z Zdol nad Krškimi, nekoč lepe, danes še lepše in zanj posebej drage vasi, v kateri se je rodil in kjer v počitniški hišici zdaj preživi z dragimi ljudmi precej prostega časa, če ga pač ima.

MARTIN LUZAR

Ponarejen denar dobil na banki v Novem mestu

Iz nepreverjenega kupa

NOVO MESTO - V zadnjem času smo kar nekajkrat poročali, da so se na Dolenjskem pojavili ponarejeni bankovci za 10.000 tolarjev. Tokrat nas je z neprijetnim dogodkom seznanil občan Rajko Jakše, saj je 28. decembra dobil ponarejen bankovec na Dolenjski banki v Kandiji, to pa je ugotovila uslužbenka v menjalnici Publikum, kamor je šel Novomeščan kupiti marke. Seveda so sledili za občana neprijetni postopki. V menjalnico so namreč prišli policisti in skupaj so ugotovili, kje je dobil ponarejen bankovec. Rajku je sicer banka vrnila denar, kljub temu pa mu je ostal neprijeten občutek, saj je dobil ponarejen denar tam, kjer se to ne bi smelo zgoditi.

Dogodek so potrdili tudi na upravi za notranje zadeve, kjer so pojasnili, kako je prišlo do neljubega dogodka. Tistega dne je namreč na banko nekdo prinesel dnevni izkupiček trgovine, kmalu zatem pa je prišel omenjeni občan po večjo vsoto denarja. Ker uslužbenka v predalčkih trenutno ni imela dovolj bankovcev, jih je nekaj vzela iz dnevnega izkupička trgovine, vendar ti bankovci še niso bili preverjeni.

T. G.

1.500 MARK ZA VIZUM

DOBOVA - Policisti so na železniškem mejnem prehodu 6. januarja ustavili 21-letnega Romuna. Pokazal je potni list z nemškim dovoljenjem za bivanje. Policisti so posumili o originalnosti dokumenta in ugotovili, da je Romun vizum oziroma dovoljenje za bivanje kupil v Romuniji za 1.500 mark. Policisti so mladeniča vrnili na Hrvaško.

- Laž je na Balkanu edina možnost za preživetje. (Dedijer)
- Pot slovenske osamosvojitve je trasiral Kardelj z ustavo iz leta 1974. (Zgodovinar dr. Božo Repe)
- Od vseh predvolilnih aktivnosti mi je najbolj všeč predvolilni molk. (Tofaj)
- Menjamo Piranski zaliv za Janico Kostelič. (Ljubljanski grafit)

Mačkoni navdušili staro in mlado

Četrtošolci iz Brusnic so ogreli srca ljubiteljev narodnozabavne glasbe

BRUSNICE - Na nedavni prireditvi Boš videl, kaj dela Dolenjč so bili Mačkoni ena glavnih atrakcij, v nekaj tednih so se povzpeli na sam vrh lestvice Deset domačih, lestvice Studia D in Dolenjskega lista; na mnogih prireditvah po Dolenjski, kjer so se predstavili z nekaj skladbami, so si že pridobili kup simpatij, veljajo pa za najmlajši narodnozabavni ansambel. Dosežki torej, o katerih lahko mnogi le sanjajo. In mladi Mačkoni štejejo že 10 let!

Pevka Mateja Brkopec, Gašper Mrak, ki igra diatonično harmoniko, ritem kitarist Grega Kralj in Dejan Hudoklin, ki igra bas kitaro in tudi poje, so učenci 4. razreda osnovne šole Brusnice. Vsak se glasbeno izobražuje; harmonikar pri Toniju Sotošku, kitarista sta učenca Henčkove glasbene šole, pevka pa se uči pri Mojci Saje v glasbeni šoli Novo mesto. Zato se je marca lani Roman Hudoklin, sicer že uveljavljen glasbenik, član skupine Muc, odločil, da jih poveže, da bi "nastopili na kakšni krajevni prireditvi in bi tako popestrili kulturno dogajanje v vaseh pod Gorjanci," je dejal Roman. In zakaj so si nadeli ime Mačkoni, ko pa so včasih domačini obračunali z vsakim prišlekom, ki je v Brusnicah le zamijaval ali koga pokli-

cal "maček"? Zato, da ohranjajo tradicijo, sicer pa danes Brusničani pravijo, da je nekdanja zbadljivka danes čast.

Tako so jim lahko domačini prisluhnili v tamkajšnji osnovni šoli ob prazniku mamic, na česnjevi razstavi, na tekmovanju harmonikarjev na Ratežu, sodelovali so na kostanjeviški prireditvi Na valovih Krke, osvojili eno od dveh nagrad na veselim toboganu v Gabrju, s čimer so si zagotovili nastop na finalu junija v Ljubljani, se na povabilo člana ansambla Franca Miheliča Milana Kokalja pred-

stavili na novoletni proslavi v Moravčah ter kot zanimivost popestrili kar nekaj ohceti, veselice in drugih srečanj.

Starši, ki so za zdaj poleg Jožeta Lihtenega edini "pokrovitelji" nadobudnih glasbenikov, z njimi ne delajo velikih načrtov. Želijo, da bi letos izdali kaseto oziroma zgoščenko, če se bodo Mačkoni morda premislili in opustili skupno igranje, sicer pa starši pravijo, da se bo to končalo takoj, ko v redovalnicah ne bo več štiric in petic.

T. GAZVODA

MAČKONI IZ BRUSNIC - Gašper, Mateja, Dejan in Grega, četrtošolci iz Brusnic, so se na Dolenjskem že uveljavili, saj so z igranjem narodnozabavnih viž popestrili veliko veselice, ohceti, proslav in drugih zabavnih srečanj. (Foto: T. G.)

Prva nagrada križanke je šla v Stražo

Izid žrebanja novoletne
nagradne križanke

NOVO MESTO - Prvo nagrado - 50.000 tolarjev, ki jo je žreb izbral med 830 reševalci novoletne nagradne križanke, bo dobil Edi Lukšič iz Straže, Novomeška cesta 52, drugo - 30.000 tolarjev Ivanka Kapetan iz Novega mesta, Mestne njive 2, tretjo - 20.000 tolarjev pa Vlasta Žibert z Otočca, Nad Krko 4. Knjižne nagrade je žreb naklonil Danetu Štrinu iz Novega mesta, Koštialova 16, Antonu Pakju z Griča pri Klevevžu 6, Zvonku Židanku iz Črnomlja, Pod smreko 6, Mariji Žagar iz Novega mesta, Slavka Gruma 12, Mariji Aksentijević iz Zaloga 16, Mariji Popovič iz Novega mesta, Jakčeva 20, in Tončki Škufca iz Novega mesta, Župnca 7.

In še pravilna rešitev: A, P, MOTIV, SKOBA, AKADEMIK, RADO, ALPIN, DESETINA, OTORINOLOG, RATAR, TLAČANKA, TATI, ANALI, KALINA, DEVIN, SO, UHARICA, INANA, SLAMA, JAZBINA, ODPRAVA, IONIZATOR, METOHILJA, AJLEC, LEGA, OPORA, ATIK, SEKALEC, NO, ATARAKTIK, ANDORA, ANATOM, TISA, CIKORIJA, VEK, OMAR, KELA, RI, VOLITVE, OGOR, KVASINA RIT, VIR, ENOTEKA, KARAKAL.

Z NOŽEM NAD REŠITELJE

KRŠKO - Na silvestrovo je hotel 28-letni fant iz Krškega narediti samomor, saj je pojedel večjo količino tablet. Našel ga je duhovnik in takoj obvestil zdravstvene delavce. Ko so ti prišli na pomoč, se je fant zaklenil v prostor, zato so na pomoč priskočili policisti in na silo odprli vrata in fanta našli ležečega na postelji. Ko so se mu približali, je pograbil 30 centimetrov dolg nož in ga uporil proti njim. Policisti so Krčana obvladali in ga odpeljali s seboj, vendar je med prevozom na policijo odznotraj razbil vrata avtomobila. Zoper njega bo dana kazenska ovadba zaradi poškodovanja tuje stvari in napada na uradno osebo.

SV. TRIJE KRALJI TUDI V KOSTANJEVICI - Če za nekatere kraje v Sloveniji velja, da je koledovanje že povsem izumrlo, tega ne moremo trditi za Kostanjevico in okoliške vasi, saj koledniške skupine nepretrgoma delujejo še iz časov pred drugo svetovno vojno, ko je bilo praznovanje svetih kraljev zelo razširjeno, slovesno in kar tekmovalnega značaja. Po vojni je bilo vse to nezaželeno in celo preganjano. Sedaj se spet sme prepričati, še več: stari običaji se vzpodbujajo in obnavljajo. Tako so sedaj v Kostanjevici in njeni okolici vsaj štiri skupine, ki so ohranile melodije in besedila. Darovi, ki so sedaj znatno bogatejši in obilnejši, grede povečini v dobrodelne namene. Eno od skupin smo v torek zvečer ujeli na Malencah. (Foto: T. G.)

VLOMILI V TRGOVINO

NOVO MESTO - 8. ali 9. januarja je nekdo vlomil v samopostrežno trgovino Zepek v Ragovski ulici v Novem mestu. Iz blagajne je vzel 5.000 tolarjev, s police pa 18 zavojev različnih cigaret. Lastnico trgovine M. K. iz okolice Straže je oškodoval za okoli 42 tisočakov.

SNEŽENI PREŠEREN - Pri Škofovih v Novem mestu vsako leto, če seveda zima nasuje dovolj snega, počastijo spomin na velikega slovenskega pesnika Franceta Prešerna tako, da pred hišo postavijo njegov doprni kip iz snega. Rudi Škof, znani kulturni animator, se ob pomoči sina Mateja loti sneženega kiparjenja na Prešernov rojstni dan, 3. decembra, kip pa v primernem vremenu in z občasnimi dodelavami običajno pričaka 8. februar, obletnico Prešernove smrti in slovenski kulturni praznik. (Foto: M. Markelj)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Poceni grozdje - Prometne nesreče - Kako bi darovali del telesa - Prijazni in drugačni trgovci - Referendumi - Sneg in ceste - Prižgane luči - Obljube županov

Bralec iz okolice Metlike je protestiral v zvezi z odkupom grozdja. "Tudi jaz sem ogoljufan. Dobil sem 36 tolarjev za kilo grozdja. Prejšnje leto ga nisem oddal, ker mi ga je toča stolkla. Kam je namenjen denar, ki nam je odvzet z znižano odkupno ceno? Ne čutimo se toliko materialno oškodovane, bolj smo prizadeti in užaljeni zaradi takega odnosa," je povedal bralec, ki je rekel, da govori tudi v imenu mnogih drugih vinogradnikov. Žal gre za težavo, o kateri je v rubriki Halo Dolenjski list pisal v letošnji 1. številki.

Upokojenec iz okolice Sevnice je razmišljal o razmerah na cestah, k čemur ga je spodbudila prometna nesreča pri Šentjerneju leta 1996. Meni, da je narobe, da so voznika oprostili, češ da je to po tuha neodgovornim voznikom. "Posebej mladi vozniki so objestni. Avtomobili so hitri, prehitri za naše ceste. Če sodišča pri tem popuščajo, delajo narobe. Šofer

sem bil in s tem delom zaslužil penzijo. Ogromno nesreč sem preprečil," je bil hud Sevnčan.

Majda iz Dobrnice je vprašala, kje se lahko občan prijavi za darovalca organov. Za to se lahko občani obrnejo na najbližjo območno organizacijo Rdečega križa Slovenije, kjer bodo dobili tudi izkaznico darovalca.

Anica Plut iz Metlike je pohvalila Rdeči križ v Metliki. "Naš Rdeči križ skozi vse leto veliko dela. Ob novem letu obišče stare in bolne. Med obiskanimi sem bila tudi jaz, pred novim letom so mi prinesli darilce. Res sem bila presenečena, ko je prišla Albinca Tošeski in mi voščila srečno novo leto in zdravja. Rdeči križ si res zasluži pohvalo."

Bralec iz okolice Trebnjega je pohvalil Dolenjski list. Pohvalo je izrekel tudi zaradi svojega doživetja med božično-novoletnimi prazniki. "V trgovini KZ Železnina v Trebnjem sem kupil zamrzovalno omaro. Na njej smo odkrili tovarniško napako. Takoj, čeprav je bil božič, so mi v trgovini omaro zamenjali. Vse se je rešilo, zato pohvalim prijazen trgovec. Za pohvalo pa ni naslednja stvar. Pred novim letom sem šel tudi v PCK v Novem mestu. Skladničnik se je obnašal precej nesramno. Že tretjič sem imel tam podobne probleme. Nisem bil oškodovan, ampak moti me odnos občja do strank," je povedal bralec.

Stane Željko s Suhorja je svoj četrtkov klic zašilil tako: "Zdaj je prišel čas, da Slovenci že gladejuje, če hočejo kaj doseči. Ker so na vrsti razni referendumi, predlagam referendum za Evropsko unijo, za lipicance, za električno in za gradnjo suhorske avtobusne postaje, ki jo čakamo že 50 let. Predlagam, da bi Slovenijo prinenovali v Lipicanijo, da bomo prej v Ev-

ropi, oblast je že itak avstroogrška."

Bralka iz okolice Otočca je vprašala, zakaj letos Otočca niso okrasili za novo leto. Zanimalo jo je tudi, zakaj je bila slabo splužena cesta Otočec-Paha-Vrh pri Pahi-Štravberk in naprej. Kot je o tem povedal Andrej Blažič, predsednik KS Otočec, so lučke za okrasitev Otočca sicer bile na razpolago. Z njimi niso okrasili kraja, ker ni bilo mogoče pridobiti za to delo organizacijo ali posameznika. O cestah in snegu je predsednik povedal, da jih žal ni bilo mogoče splužiti takoj, ker zaradi strmine ne morejo pluziti z vsakim strojem.

Volitve lahko razočarajo in lahko osrečijo. Prvo se je zgodilo bralki iz Občice in njenim sovaščanom. Kot je povedala bralka, je bila prizadeta ob zapisu v Dolenjskem listu o tem, kaj načrtujejo in obetajo novoizvoljeni župani. Bralka pravi, da je njihov župan Franc Vovk pozabil omeniti tri vasi: Kočevske Poljane, Občice in Stare Žage v novi občini Dolenjske Toplice. "V dveh vaseh ni vodovoda, v vseh treh ni avtobusnih zvez, tako da ne moreš v službo, če nimaš svojega vata."

Stanovalec z Mestnih njiv v Novem mestu je razkril nadlogo, ki se je razpasla zlasti pozimi že tudi v Novem mestu. "Ljudje si na skupnem parkirišču pred bloki postavljajo gajbe za rezervacijo parkirnih prostorov. Navada se je razširila v zadnjem letu. To je nesramno do ostalih stanovalec." - Nedvomno.

M. L.

POŠKODOVAL PONJAVO

NOVO MESTO - Med 28. decembrom in 4. januarjem je nekdo na parkirnem prostoru na Cikavi v Novem mestu na dveh prikolicah prerezal ponjavo in s tem lastnika E. M. iz Malega Slatnika oškodoval za okoli 400 tisoč tolarjev.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Pristihnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.